

**MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO
SOCIALINIŲ TECHNOLOGIJŲ FAKULTETO
EDUKOLOGIJOS IR SOCIALINIO DARBO INSTITUTAS**

**SANDRA MALERONKAITĖ
EDUKACINIŲ TECHNOLOGIJŲ VALDYMO
MAGISTRANTŪROS NUOLATINĖS STUDIJOS**

**ELEKTRONINIO DIENYNO PANAUDOJIMAS PEDAGOGŲ IR
MOKINIŲ TĖVŲ BENDRADARBIAVIMO PROCESSE**

Magistro baigiamasis darbas

Darbo vadovas: *Dr. Violeta Jegelevičienė*

Vilnius,
2016

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

2016

Vilnius

Aš, Mykolo Romerio universiteto (toliau – Universitetas), socialinių technologijų fakulteto, edukologijos ir socialinio darbo instituto nuolatinių magistratūros studijų studentė, Sandra Maleronkaitė, patvirtinu, kad šis magistro baigiamasis darbas

„Elektroninio dienyno panaudojimas pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese“:

1. Yra atliktas savarankiškai ir sąžiningai;
2. Nebuvo pristatytas ir gintas kitoje mokslo įstaigoje Lietuvoje ar užsienyje;
3. Yra parašytas remiantis akademinio rašymo principais ir susipažinus su rašto darbu metodiniais nurodymais.

Man žinoma, kad už sąžiningos konkurencijos principo pažeidimą – plagijavimą studentas gali būti šalinamas iš Universiteto kaip už akademinės etikos pažeidimą.

(parašas)

(vardas, pavardė)

TURINYS

IVADAS	11
1. PEDAGOGŲ IR MOKINIŲ TĖVŲ BENDRADARBIAVIMO REIKŠMĖ UGDYMO PROCESĖ	16
1.1 Bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų samprata ir svarba mokinių pasiekimams	16
1.2 Bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų formos ir priemonės.....	18
1.3 Tėvų į(si)traukimas į ugdymą	22
2. ELEKTRONINIO DIENYNO VAIDMUO EDUKACINĖJE SISTEMOJE	24
2.1 Informacinės komunikacinės technologijos švietimo sistemoje	24
2.2 Elektroninio dienyno samprata ir palaikomos funkcijos bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų kontekste.....	26
2.3 Teisinis elektroninio dienyno reglamentavimas	29
3. ELEKTRONIŲ DIENYNŲ NAUDOJAMŲ LIETUVOS ŠVIETIMO SISTEMOJE ANALIZĖ	32
3.1 Lietuvos švietimo sistemoje esantys elektroniniai dienynai	32
3.2.1 „BFT Veritus“ elektroninis dienynas	32
3.2.2 „Mano dienynas“ sistema.....	34
3.2.3 „Spiral Universe“ elektroninis dienynas	35
3.2.4 „Šiaulių "Saulėtekio" gimnazijos dienynas“ sistema	38
3.2.5 „Tavo mokykla (TaMo)“ elektroninis dienynas	39
3.2.6 „Versecko dienynas“ sistema.....	41
4. TYRIMAS. ELEKTRONINIS DIENYNAS PEDAGOGŲ IR MOKINIŲ TĖVŲ BENDRADARBIAVIMO PROCESĖ	44
4.1 Empirinio tyrimo metodologija	44
4.2 Tiriamųjų charakteristika	48
4.3 Empirinio tyrimo rezultatų analizė.....	51
4.3.1. Apklauso dalyvių žinios apie elektroninį dienyną.....	51
4.3.2. Elektroniniame dienyne įgyvendinamos funkcijos	53
4.3.3. Pedagogų naudojami funkcionalumai elektroniniame dienyne bendradarbiavimui su mokinių tėvais	57
4.3.4. Pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo formos elektroniniame dienyne	62
4.3.5. Mokytojų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo poveikis vaikų mokymosi procesui ir pasiekimams	66
4.3.6. Mokinių tėvų įsitraukimas į ugdymo procesą	70
4.3.7. Veiksniai turintys įtakos mokinių tėvų įsitraukimui į ugdymo procesą.....	74
IŠVADOS	79
REKOMENDACIJOS	81
BIBLIOGRAFIJOS SĄRAŠAS	82
PRIEDAI	88

SANTRAUKA

Sandra Maleronkaitė. Elektroninio dienyno panaudojimas pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese. Edukacinių technologijų valdymo magistro baigiamasis darbas. Mokslinis vadovas: dr. Violeta Jegelevičienė. Mykolo Romerio universitetas, Socialinių technologijų fakultetas, Edukologijos ir socialinio darbo institutas. Vilnius, 2016. Raktiniai žodžiai: informacinės komunikacinės technologijos (IKT), elektroninis dienynas, bendradarbiavimas.

Tyrimo problema. Elektroninio dienyno įvedimas į Lietuvos švietimo sistemą pakeitė tradicinį popierinį pasiekimų ir vertinimų dienyną, tačiau nėra žinoma ar jis užtikrina bendradarbiavimą tarp pedagogų ir mokinių tėvų. Taip pat nėra žinoma mokinių tėvų ir pedagogų nuomonė elektroninio dienyno įvedimo į švietimo sistemą klausimu.

Darbo tikslas: Ištirti elektroninio dienyno panaudojimo galimybes pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese.

Pirmoje baigiamojo darbo dalyje nagrinėjama pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo reikšmė ir formos ugdymo procese. Antroje dalyje aptariamas elektroninio dienyno sistemos vaidmuo edukacinėje sistemoje. Trečioje dalyje pateikiama Lietuvos švietimo sistemoje naudojamų elektroninių dienynų funkcionalumų analizė. Ketvirta dalis – empirinis tyrimas.

Tyrimo metodai: Mokslinės literatūros bei teisės aktų analizė, pedagogų ir mokinių tėvų anketinė apklausa, statistinė duomenų analizė panaudojant MS Excel ir SPSS 17.0 statistinių duomenų apdorojimo programas.

Tyrimo rezultatai atskleidė:

- Elektroninio dienyno sistema pedagogų ir mokinių tėvų vertinama kaip efektyvesnė bendradarbiavimo forma už tradicinį popierinį dienyną.
- Mokinių tėvai elektroninio dienyno sistemoje labiausiai vertina savalaikį informacijos apie lankomumą, vertinimus, pastabas atnaujinimą.
- Pagrindinės elektroniniame dienyne naudojamos bendradarbiavimo formos – pranešimai ir diskusijų aplinka užtikrina vienkryptę ir daugiakryptę komunikaciją.
- Bendradarbiavimas elektroniniame dienyne teigiamai veikia vaikų mokymosi pasiekimus, socialinius santykius ir ateities perspektyvą.
- Tėvų įsitraukimą į ugdymo procesą labiausiai veikia mokinių rezultatai, kitų tėvų bendravimas mokyklos bendruomenės veikloje bei mokytojų pastangos įtraukti neįsitraukusius tėvus.

SUMMARY

Sandra Maleronkaitė. The usage of e-diary in teachers and parents cooperation. Management of Educational Technology. Head of Theme Project: dr. Violeta Jegelevičienė. Mykolas Romeris university, Faculty of Social technologies, Institute of Educational Sciences and Social work. Vilnius, 2016.

Key words: information and communication technology (ICT), e-diary, cooperation.

Research problem: E-diary inclusion to Lithuanian education system replaced the traditional paper diary. Moreover there is no information whether it promotes cooperation between the teachers and the parents. Even more the opinion of teachers and parents about e-diary system inclusion to school and family is not known.

The objective of the research: Research of the e-diary application cooperation possibilities between teachers and parents.

The first part of the paper analyzes the importance and form of the teachers and parents cooperation. The second part deals with the electronic diary system role in the educational system. The third part analyzes the electronic diaries functionalities used in the Lithuanian education system. The fourth part - an empirical study.

Research methods: the analysis of scientific literature and documents, a survey of teachers and parents, a statistical analysis of the research data using MA Excel and statistical data processing software SPSS 17.0

Research results have revealed the following:

- E-diary system is more effective form of teachers and parents cooperation than the traditional paper diary.
- The most appreciated feature of e-diary is up to date information about lessons, lessons attendance and evaluations.
- Reports and discussion environment are the most used environment in the e-diary system. This ensures unidirectional and multidirectional communication.
- Parents and teachers cooperation in the e-diary system positively affects students achievements, social communication and future perspectives.
- Parents interaction into e-diary system is mostly caused by students evaluations, teachers efforts, interaction with other parents.

PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Informacinės komunikacinės technologijos (IKT) – technologijos ar tam tikra aplinka, kurioje kompiuteris yra pagrindinis elementas: kompiuterinė techninė ir programinė įranga, tinklai, kiti skaitmeniniai įrenginiai, su kuriais yra susiję žmogiškieji bei organizaciniai aspektai.

Edukacinė aplinka - dinamiška mokymo ir mokymosi erdvė, sukurta ir veikiama edukatoriaus ir nulemta edukacinio tikslo, jį atitinkančio turinio ir jo įsisavinimą paremiančių metodų.

Ugdymas – kompleksinis ilgalaikis procesas, socialinis reiškinys, formuojantis žmogų, žinias, gebėjimus bei vertybes.

Mokyklos bendruomenė – ugdymo procese dalyvaujančių ar su ugdymo procesu susijusių asmenų grupė, turinti bendrą tikslą, įsitikinimus, vertybes.

Informacinė visuomenė - atvira, išsilavinusi ir besimokanti visuomenė, kurios nariai geba visose veiklos srityse veikti šiuolaikinių IKT aplinkoje, naudotis šalies bei pasaulio informacijos resursais, o valdžios institucijos užtikrina informacijos prieinamumą ir patikimumą.

Informacinės sistemos (IS) - duomenų apdorojimo, formavimo, sklaidos visuma.

Bendradarbiavimas – mokyklos bendruomenės komunikacija bei sąveika, turinti įtakos mokymosi procesui ir rezultatams.

Elektroninis dienynas – duomenų ir informacijos pildymo, saugojimo, sklaidos sistema, atsiradusi įsigalėjus informacinei visuomenei.

LENTELIŲ IR PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. Bendradarbiavimo tarp mokytojų ir mokinių tėvų formos.....	18 psl.
2 lentelė. Tėvų įsitraukimo į vaikų mokymą poveikis.....	23 psl.
3 lentelė. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintų elektroninių dienynų palyginimas mokinių tėvų ir pedagogų galimybių atžvilgiu – I.....	38 psl.
4 lentelė. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintų elektroninių dienynų palyginimas mokinių tėvų ir pedagogų galimybių atžvilgiu – II.....	43 psl.
5 lentelė. Anketoje pateiktų klausimų pagrindimas.....	46 psl.
1 pav. Integruota mokyklos informacinė sistema.....	25 psl.
2 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal amžių (proc.)	48 psl.
3 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal amžių (proc.)	48 psl.
4 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal lytį (proc.)	49 psl.
5 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal lytį (proc.)	49 psl.
6 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal dėstomą dalyką (proc.)	50 psl.
7 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal pedagogo darbo stažą (proc.)	51 psl.
8 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal vaikų klases (proc.)	51 psl.
9 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal elektroninio dienyno apibrėžimo suvokimą (proc.).....	52 psl.
10 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal elektroninio dienyno apibrėžimo suvokimą (proc.).....	52 psl.
11 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal informacijos apie mokyklos aktualijas elektroniniame dienyne atnaujinimą (proc.).....	54 psl.
12 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal informacijos apie mokyklos aktualijas elektroniniame dienyne peržiūrą (proc.)	54 psl.
13 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal informacijos, susijusios su vertinimais, pagyrimais ir pastabomis atnaujinimą (proc.)	55 psl.
14 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal informacijos, susijusios su vertinimais, pagyrimais ir pastabomis peržiūrą (proc.)	55 psl.
15 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal informacijos, susijusios su mokinių lankomumu atnaujinimą (proc.)	56 psl.
16 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal informacijos, susijusios su mokinių lankomumu peržiūrą (proc.).....	56 psl.

17 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal bendravimo ir bendradarbiavimo palaikymą elektroniniame dienyne (proc.).....	57 psl.
18 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal bendravimo ir bendradarbiavimo palaikymą elektroniniame dienyne (proc.)	57 psl.
19 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal užklausų atsakymą (proc.)	58 psl.
20 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokymosi rezultatų atnaujinimą (proc.).....	58 psl.
21 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal pamokų lankomumo atnaujinimą (proc.)	59 psl.
22 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal pastabų ir pagyrimų atnaujinimą (proc.).....	59 psl.
23 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal diskusijų inicijavimą (proc.).....	60 psl.
24 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal priminimų apie atsiskaitymus siuntimą (proc.).....	60 psl.
25 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal susitikimų su tėvais inicijavimą (proc.).....	61 psl.
26 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal švenčių organizavimą (proc.).....	61 psl.
27 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal tėvų apklausų inicijavimą (proc.).....	61 psl.
28 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal tėvų įtraukimą į komiteto veiklą (proc.).....	61 psl.
29 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal pranešimų aplinkos bendravimui ir bendradarbiavimui palaikyti naudojimą (proc.).....	63 psl.
30 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal pranešimų aplinkos bendravimui ir bendradarbiavimui palaikyti naudojimą (proc.).....	63 psl.
31 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal SMS paslaugos bendravimui ir bendradarbiavimui palaikyti naudojimą (proc.).....	64 psl.
32 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal SMS paslaugos bendravimui ir bendradarbiavimui palaikyti naudojimą (proc.).....	64 psl.
33 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal aplinkos „Forumas“ bendravimui ir bendradarbiavimui palaikyti naudojimą (proc.).....	65 psl.
34 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal aplinkos „Forumas“ bendravimui ir bendradarbiavimui palaikyti naudojimą (proc.).....	65 psl.
35 pav. pedagogų pasiskirstymas pagal diskusijų aplinkos bendravimui ir bendradarbiavimui palaikyti naudojimą (proc.).....	66 psl.
36 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal diskusijų aplinkos naudojimą bendravimui ir bendradarbiavimui palaikyti (proc.)	67psl.
37 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų mokymosi pasiekimus vertinimą (proc.).....	67 psl.

38 pav. Mokinų tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų mokymosi pasiekimus vertinimą (proc.).....	67 psl.
39 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų ateities perspektyvą vertinimą (proc.).....	68 psl.
40 pav. Mokinų tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų ateities perspektyvą vertinimą (proc.).....	68 psl.
41 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų psichinę savijautą vertinimą (proc.).....	69 psl.
42 pav. Mokinų tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų psichinę savijautą vertinimą (proc.).....	69 psl.
43 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų socialinius santykius vertinimą (proc.).....	70 psl.
44 pav. Mokinų tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų socialinius santykius vertinimą (proc.).....	70 psl.
45 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, skatinančių vaiko savarankiškumą, vertinimą (proc.).....	71 psl.
46 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, pozityviai reaguojančių į mokymosi rezultatus, vertinimą (proc.).....	71 psl.
47 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, turinčių teigiamus lūkesčius dėl vaiko pasiekimų (proc.).....	71 psl.
48 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, kontroliuojančių vaiko pasiekimus, vertinimą (proc.).....	71 psl.
49 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, mažai dėmesio skiriančių vaiko pasiekimams, vertinimą (proc.).....	72 psl.
50 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, negatyviai reaguojančių į mokymo problemas, vertinimą (proc.).....	72 psl.
51 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal labiausiai bendradarbiavimą palaikančius mokinių tėvus (proc.).....	73 psl.
52 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad socialinis ekonominis sluoksnis turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	74 psl.
53 pav. Mokinų tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad socialinis ekonominis sluoksnis turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	74 psl.

54 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad mokytojų pastangos įtraukti neįsitraukusius tėvus turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	75 psl.
55 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad mokytojų pastangos įtraukti neįsitraukusius tėvus turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	75 psl.
56 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad vaikų mokymosi rezultatai turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	76 psl.
57 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad vaikų mokymosi rezultatai turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	76 psl.
58 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad kitų mokinių tėvų aktyvus dalyvavimas mokyklos bendruomenės veikloje turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	77 psl.
59 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad kitų mokinių tėvų aktyvus dalyvavimas mokyklos bendruomenės veikloje turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	77 psl.
60 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad santykiai su mokytojais turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	77 psl.
61 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad santykiai su mokytojais turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.).....	77 psl.

ĮVADAS

Temos aktualumas. Gyvename amžiuje, kai informacinių komunikacinių technologijų (IKT) kaita, paveikusi ekonominius pokyčius bei agrarinės visuomenės virsmą pramonine, o pastarosios – informacine, sparčiai plinta ir įsigali švietimo sistemoje (Beresnevičienė, 2001; Jarockytė, 2003; Šaulauskas, 2003). Tokie visuomenės pokyčiai sietini su visuomenės raidos bangomis, tarp kurių aukščiausiame lygmenyje – informacinės visuomenės įsigalėjimas. Tai vadinama didžiausiu visų laikų socialiniu perversmu (Webster, 1975; Toffler, 1980). Pasak Gedvilienę ir Kankevičienę (2014), įsigalint informacinėms technologijoms, keičiasi reikalavimai ir švietimo sistamai. Akcentuojamas švietimo sistemos funkcionalumo didinimo poreikis, labiau orientuojant sistemos veikimą į technologijų kaitą bei naujų techninių galimybių švietimo sistemos dalyviams užtikrinimą). Prasidėjus XXI amžiui diskutuojama apie ugdymo procesą, atkreipiant dėmesį į šiuolaikines technologijas, taikomas ugdymo procese, kurias siūloma naudoti mokiniams bei mokytojams, siekiant prisitaikyti prie ateities reikalavimų (Merkys ir kt. 2007).

Atkreiptinas dėmesys, kad IKT ne tik papildo tradicinius ugdymo metodus (Brazdeikis, 2009) bet neretai juos ir pakeičia (Dudzinskienė ir kt., 2010). Popierines knygas keičia elektroninės, lentos klasėse keičiamos interaktyviomis, užrašų ir sprendimų sąsiuviniai keičiami planšetėmis (Ramanauskas, 2006; Burneikaitė ir kt., 2007). Technologijų plėtra XXI amžiuje sąlygojo ir elektroninio dienyno, pakeitusio tradicinį popierinį žinių ir pasiekimų vertinimo dienyną, atsiradimą. Pastarasis traktuojamas kaip mokyklos duomenų bazė, talpinanti ne tik su mokinių pasiekimais susijusią informaciją, tačiau ir padedanti vystyti kokybišką bendravimą ir bendradarbiavimą su mokinių tėvais. Remiantis 2008 metais Švietimo ir mokslo ministerijos atliktos analizės “Kompiuteriai mokyklose: kiek ir kaip naudojami?”¹ duomenimis, daugiau nei 94 proc. pedagogų pritaria IKT naudojimui ugdymo institucijose mokymo tikslams, kadangi tai padeda didinti mokinių motyvaciją bei pasiekimus, ir užtikrinti greitesnę, patogesnę ir efektyvesnę bendradarbiavimą tarp mokyklos bendruomenės narių.

IKT naudojimo ugdymo procese poveikis mokinių motyvacijai bei pasiekimams yra tiriamas mokslininkų Joseph ir Nacu (2003), Aleven ir kt. (2003), Erstad (2003), Paladino (2008) (cit. pagal Bartaševičių, 2012). Pastarųjų teigimu, IKT naudojimas skatina domėtis mokomuoju dalyku, gerina pamokų lankomumą, skatina ugdytis bendrąsias kompetencijas. IKT naudojimas mokymo(si) aplinkoje skatina bendradarbiauti su mokytojais bei įsitraukti į ugdymo veiklas (Bartaševičius, 2012). Nepaisant minėtų mokslininkų įžvalgų ir tyrimų rezultatų, elektroninio dienyno, kaip bendradarbiavimo priemonės, nauda ir poveikis nėra iširtas.

---

¹ Brazdeikis, V., Navickaitė, J., Sederevičiūtė, E. Kompiuteriai mokyklose: kiek ir kaip naudojami? Vilnius: Aušra, 2008.

Mokslininkai Warren ir Hong (2010) akcentavo tai, kad mokykla ir mokinių tėvai privalo bendradarbiauti efektyviausiu galimu būdu, o naudojant tradicines bendradarbiavimo priemones (pastabų ir pagyrimų sistema, tėvų susirinkimai), pavieniai tėvai nėra įtraukiami į bendradarbiavimo procesą. Tradicinė bendravimo ir bendradarbiavimo forma palaiko vienakryptę komunikaciją: iš viršaus žemyn, kuomet viena šalis informaciją gauna, kita – perduoda, neužtikrinant stiprios šeimos ir mokyklos partnerystės. Apie efektyvių bendradarbiavimo formų paiešką kalba ir mokslininkės Teresevičienė ir Gendvilienė (2000), Dobranskienė (2002), ir Kontautienė (2006). Mokslininkės pritaria autoriams Warren ir Hong (2010), kad kiekviena ugdymo institucija privalo ieškoti efektyvių bendradarbiavimo su mokinių tėvais formų, siekiant įtraukti kuo daugiau tėvų į ugdymo procesą ir mokyklos gyvenimą.

Elektroninio dienyno sistemos funkcinės galimybės yra palankios tiek vienakryptės tiek daugiakryptės komunikacijos palaikymui. Mokslininkai Warren ir Hong (2010) bei Bartaševičius (2012) teigia, kad IKT naudojimas kuria ilgalaikių ir tvarių santykių modelį ir palaiko mokyklos bendruomenės narių glaudesnio bendravimo ir bendradarbiavimo funkciją, tačiau pavienių tėvų įtraukimo į bendradarbiavimą neužtikrina. Mokslininko Halsey (2005) teigimu, mokinių tėvai mėgsta ir vertina tikslinius tiesioginius ir gyvus susitikimus, kuomet yra iškeltas susitikimo tikslas, nes tik tuomet yra galimybė išsiaiškinti vienas kitų lūkesčius (Halsey, 2005). Skirtingas tėvų požiūris ir supratimas sąlygoja nevienodą mokyklos bendruomenės narių įsitraukimą į ugdymo procesą ir tam tikrais atvejais neigiamą požiūrį į informacinių komunikacinių technologijų naudojimą bendradarbiavimo plėtojimui.

Šiandien Lietuvos švietimo sistemoje, remiantis Statistikos departamento pateikta informacija (žr. 3 priede), elektroninį dienyną naudoja 1120/1405 ugdymo institucijų, t.y. beveik 80 proc. visų Lietuvos mokyklų. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos pateiktame rekomenduotiniame elektroninių dienynų gamintojų sąrašė minimi šeši elektroninių dienynų gamintojai: „BFT Veritus“, „Mano dienynas“, „Spiral Universe“, „Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos dienynas“, „Tavo mokykla“, „Versecko dienynas“. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos pateiktų elektroninių dienynų gamintojų internetiniuose puslapiuose pateikta informacija², Lietuvos švietimo institucijų populiariausias elektroninis dienynas – „Tavo mokykla“, kurį pasirinko naudoti 750 ugdymo institucijų, t.y. 57 proc. visų mokyklų.

Moksliniu požiūriu pasisakoma už IKT panaudojimą bendradarbiavimo stiprinimui tarp mokyklos bendruomenės narių, tačiau nėra aiškios ribos, kuomet elektroninės bendradarbiavimo priemonės skatina, kada slopina mokyklos bendruomenės norą įsitraukti į ugdymo procesą. Apie

² Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos oficialus internetinis puslapis: < <http://www.smm.lt/web/lt/pedagogams/ugdymas/dienynai-ir-zurnalai> >

mokytojų ir mokinių tėvų iniciatyvą bendradarbiauti kalba mokslininkai Valantinas ir Čiuladienė (2012) bei (Grincevičienė (2014)). Mokslininkai nustatė, kad bendradarbiavimas veikia mokymosi rezultatus, mokinių socialinius santykius, emocinę būseną ir motyvaciją mokymuisi. Nepaisant to, minėtų mokslininkų nustatyta, kad dalis mokinių tėvų nėra suinteresuota plėtoti bendradarbiavimą ir nelaiko savęs mokyklos bendruomenės dalimi.

Temos iširtumas.

Analizuojant IKT naudojimą Lietuvoje bei užsienio valstybėse (Estijoje, Danijoje, Lenkijoje, Suomijoje, Islandijoje, Vengrijoje), pastebima technologijų įtaka ne tik ekonominiams pokyčiams, pramonei, bet ir švietimui. Lietuvos nacionalinėje informacinės visuomenės plėtros strategijoje³ Lietuva apibūdinama kaip atvira bei išsilavinusi, efektyviai šiuolaikines technologijas naudojanti ir nuolat besimokanti visuomenė. IKT daro teigiamą poveikį mokslui ir mokymą ir mokymą(si) daro patrauklesnį, suteikia galimybes mokinių ir mokytojų kūrybiškumo vystymui (Broster ir kt. (2009); Markauskaitė ir Dagienė (2001); Monkevičius (2001)).

IKT naudojimas ugdymo procese nėra vienintelė sėkmingą mokymą(si) ar gerus mokymos(si) rezultatus užtikrinanti sąlyga, didelis dėmesys skiriamas ir bendradarbiavimo tarp mokyklos ir mokinių tėvų palaikymui. Bendradarbiavimo svarbą analizavo Bitinas (2004), Halsey (2005), Sychitkhong (2010), Epstein (2007), Driessen ir kt. (2005), Anronovienė ir Baršauskienė (2003) ir kt. Minėtų mokslininkų teigimu, besimokančiųjų tėvai taip pat yra ugdymo proceso dalyviai, todėl bendradarbiavimas su pedagogais, specialistais bei kitais mokyklos bendruomenės nariais, padeda siekti bendro tikslo – efektyvaus ugdymo proceso ir maksimalių mokymosi rezultatų.

Nepaisant pabrėžiamos mokyklos ir mokinių tėvų bendradarbiavimo svarbos, mokinių tėvų įsitraukimas į ugdymo procesą nėra vienodas. Tėvų įsitraukimą nagrinėjo Epstein (2007) bei Warren, Hong, Rubin (2010), pateikę tėvų įsitraukimo į vaikų ugdymą teorijas, kuriose tėvų įsitraukimas nagrinėjamas mokyklos organizuojamų veiklų bei šeimos ir mokyklos partnerystės formavimo aspektais. Mokslininko Jensen (1999) atlikto tyrimo apie mokyklos ir mokinių tėvų ryšį rezultatai pabrėžia, jog apie 90 proc. mokyklų nesulaukia tėvų bendradarbiavimo. Apie nepakankamą mokinių tėvų dalyvavimą bendruomenės veikloje kalbėjo ir Lukšienė-Matjošaitytė (1985), pabrėždama per mažą tėvų vaidmenį mokyklos gyvenime. Nors mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas laikomas itin svarbiu ugdymo procese, atlikti tyrimai ir mokslininkų įžvalgos, kad dėl tam tikrų priežasčių mokinių tėvai nėra aktyviai įsitraukę.

---

³ Lietuvos nacionalinė informacinės visuomenės plėtros strategija, „Lietuva – globalių galimybių šalis“, patvirtinta LR Vyriausybės 2001-02-28 nutarimu Nr. 229.

XXI amžius ypatingas mokyklos bendruomenės bendradarbiavimo perkėlimu į virtualią – elektroninio dienyno erdvę. Toks žingsnis grindžiamas pažangios ir šiuolaikiškos švietimo sistemos kūrimu⁴. Elektroninis dienynas kaip bendradarbiavimo priemonė Lietuvos švietimo sistemoje aptariama Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“⁵, Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintame Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos apraše⁶, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2007 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. IT – 45 patvirtintame Pavyzdinės asmens duomenų tvarkymo mokyklose taisyklėse⁷ bei kituose teisės aktuose. Informacinių technologijų panaudojimas bendradarbiavimui stiprinti švietimo institucijose taip pat aptartos Europos veiksmų plane (2010) Programmes“, Europos Komisijos patvirtintoje strategijoje „European Commission. Europe 2020“.⁸ Mokyklos bendruomenės narių bendradarbiavimo perkėlimas į virtualią erdvę, suprantamas kaip prisidėjimas prie pažangios visuomenės kūrimo.

Taigi vadovaujantis teisės aktais ir moksline literatūra mokyklos bendruomenė, siekiant geresnių mokinių mokymosi rezultatų bei socialinių santykių, privalo nuosekliai bendradarbiauti. Elektroninio dienyno naudojimas bendradarbiavimui užtikrinti įgyvendina Lietuvos ir Europos Komisijos keliamus pažangios visuomenės tikslus, todėl Lietuva, kaip pažangi valstybė turi priimti šiuolaikinius pokyčius.

Darbo tikslas: Ištirti elektroninio dienyno panaudojimo galimybes pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese.

Darbo objektas: elektroninio dienyno panaudojimo galimybės pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese.

Problema: Elektroninio dienyno įvedimas į Lietuvos švietimo sistemą pakeitė tradicinį popierinį pasiekimų ir vertinimų dienyną, tačiau nėra žinoma ar jis užtikrina bendradarbiavimą tarp pedagogų ir mokinių tėvų. Taip pat nėra žinoma mokinių tėvų ir pedagogų nuomonė elektroninio dienyno įvedimo į švietimo sistemą klausimu.

---

⁴ Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo. Valstybės žinios, 2012, Nr. 61-3050.

⁵ Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo. Valstybės žinios, 2012, Nr. 61-3050.

⁶ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: < <http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Tvarkos%20aprasas%20dienynas%202012-09-03.pdf>>.

⁷ Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2007 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. IT – 45 patvirtintos Pavyzdinės asmens duomenų tvarkymo mokyklose taisyklės. [Žiūrėta 2016-03-17] Prieiga per internetą: <https://www.ada.lt/images/cms/File/Inspekcijos%20rekomendacijos/asmens%20duomeniu%20tvarkymo%20mokyklose%20taisykles1.pdf>.

⁸ Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. patvirtinta Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Strategija. Prieiga per internetą: < http://www3.lrs.lt/pls/inter1/dokpaieska.showdoc_e?p_id=55956>.

Darbo uždaviniai:

1. Išanalizuoti pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo sampratą ir svarbą ugdymo procese.
2. Išanalizuoti bendradarbiavimo mokyklose formas ir priemones.
3. Apibrėžti elektroninio dienyno pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese taikymo galimybes ir reglamentavimą.
4. Išanalizuoti Lietuvos švietimo sistemoje esančių elektroninių dienynų funkcines galimybes bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų palaikymui.
5. Ištirti, kaip elektroninis dienynas užtikrina bendradarbiavimą tarp pedagogų ir mokinių tėvų.

Tyrimo metodologija. Empiriniu tyrimu siekiama ištirti ar elektroninio dienyno įvedimas į Lietuvos švietimo sistemą užtikrina tvaresnį ir dažnesnį bendradarbiavimą tarp pedagogų ir mokinių tėvų. Siekiant nustatyti pedagogų ir mokinių tėvų nuomonę apie elektroninio dienyno naudojimą bendradarbiavimo funkcijai palaikyti, atlikta apklausa.

Apklausos dalyviai – Lietuvos pagrindinių mokyklų mokinių tėvai ir pedagogai. Apklausa atlikta naudojant elektroninę anketą, patalpintą elektroniniuose dienynuose, pateikiant nuorodas į anketas elektroniniu būdu ir dalį anketų įteikiant mokykloms tiesiogiai. Tinkle esančios anketos buvo matomos vartotojams, prisijungusiems pedagogo ar mokinių tėvo vardu. Anketoje pateikti klausimai suformuluoti remiantis moksliniais literatūros šaltiniais ir teisės aktais (žr. 5 lentelę).

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros bei teisės aktų analizė, pedagogų ir mokinių tėvų anketinė apklausa, statistinė duomenų analizė panaudojant MS Excel ir SPSS 17.0 statistinių duomenų apdorojimo programas.

Tyrimo imtis ir organizavimas. Tyrime dalyvavo Lietuvos pagrindinių mokyklų, kuriose veikia elektroninio dienyno sistema, mokytojai ir mokinių tėvai. Tyrimo dalyviai – pedagogai ir 5-10 klasių mokinių tėvai. Tyrimo imtis nustatyta 95 proc. tikslumu su 5 proc. paklaida. Tyrimo imtį sudaro (n) = 372 pedagogai, (n) = 382 mokinių tėvai. Kadangi anketos pildymas pedagogams ir mokinių tėvams nebuvo privalomas, todėl tyrimo imtį sudarė 313 pedagogų ir 333 mokinių tėvai.

Apklausa buvo vykdoma 2016 metų kovo – balandžio mėnesiais.

1. PEDAGOGŲ IR MOKINIŲ TĖVŲ BENDRADARBIAVIMO REIKŠMĖ UGDYMO PROCESĖ

1.1 Bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų samprata ir svarba mokinių pasiekimams

Bendradarbiavimas – mokyklos bendruomenės komunikacija bei sąveika, kaip mokymo(si) proceso sudedamoji dalis, turinti įtakos mokymo(si) rezultatams, motyvacijai bei socialiniams santykiams. Remiantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos įsakymu (Nr. I-1489), terminas “mokyklos bendruomenė” apima ne tik mokyklos mokytojus, mokinius ir administraciją. Mokinių tėvai – yra svarbi mokyklos bendruomenės dalis, dalyvaujanti vaiko ugdymo procese. Pastaroji privalo bendradarbiauti su mokyklos vadovu, pedagogais, specialistais bei kitais mokyklos bendruomenės nariais, siekiant bendro tikslo – efektyvaus ugdymo proceso ir maksimalių mokymosi rezultatų⁹.

Bendradarbiavimo sąvoka aptariama Lietuvos ir užsienio mokslininkų: Targamadzės (1999), Kontautienės (2006), Hargreaves (1999), Antonovienės ir Baršauskienės (2003) ir kt. Autoriai sutinka, kad bendradarbiavimas – bendras bent dviejų asmenų veiklos vykdymas, tikslų siekimas, tam tikrų idėjų kūrimas. Bendradarbiavimas laikomas kolektyviniu darbu siekiant bendro tikslo, sutelkiant intelektines jėgas bei veikiant kartu. Esminis bendradarbiavimo bruožas – pasirengimas padėti siekiant bendro tikslo (Teresevičienė ir Gendvilienė, 2000). Apibendrinant galima teigti, kad bendradarbiavimas ugdymo proceso kontekste – mokinių tėvų ir pedagogų bendras darbas, siekiant palengvinti ir pagerinti mokymo procesą.

Mokyklos ir šeimos bendradarbiavimo svarba domėjosi mokslininkas Jensen (1999) bei Merkys ir kt. (2006), pabrėždami, jog didžiausia įtaką vaikams daro tėvai, kurių dalyvavimas ugdymo procese nėra pakankamas. Merkys ir kt. (2006) atliko statistinį tyrimą¹⁰, kurio rezultatai rodo, kad tik 16,5 proc. mokinių tėvų visada, 36,3 proc. – dažnai, 41,4 proc. – kartais bendradarbiauja su mokytojais prižiūrėdami vaikų mokymąsi. Pagal Jensen (1999) aprašomo tyrimo¹¹ duomenis, mokinių tėvų išitraukimas į ugdymą yra būtinas, nes mokiniai, kurių tėvai bendradarbiauja su mokykla, mokosi geriau už tuos, kurių tėvai partnerystės nepuoselėja. Išvadai pritariama Europos Socialinio fondo projekto¹² išvadose, kur teigiama, kad vaikų, kurių tėvai palaiko partnerystę su mokykla, geresni mokymosi rezultatai ir būseną mokykloje. Dapkienės (2003) teigimu, tėvų

⁹ Lietuvos Respublikos Švietimo 1991 m. birželio 25 d. įstatymas Nr. I-1489. Prieiga internetu: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1480&p_tr2=2

¹⁰ Merkys, G., Šlyžiuviene, D., Balčiūnas, S., Mikutavičienė, I. (2006). IKT taikymas ugdyme. Prieiga per internetą: [http://portalas.emokykla.lt/Documents/Tyrimai/SITES%202006%20tyrimo%20ataskaita%20\(4\).pdf](http://portalas.emokykla.lt/Documents/Tyrimai/SITES%202006%20tyrimo%20ataskaita%20(4).pdf)

¹¹ Jensen E. (1999). Tobulas mokymas. Vilnius.

¹² ES SF Projektas „Bendradarbiavimas – vertybė“. Mokyklos bendruomenės bendradarbiavimo formų plėtra taikant vertybinių nuostatų formavimą bei inovatyvius švietimo metodus. Prieiga internetu: <http://bendravimas-vertybe.ziburiogimnazija.lt:8080/files/files/analize.pdf>

įsitraukimas turėtų apimti renginių organizavimą, dalyvavimą juose, vadovavimą būreliams ir t.t., Toks bendradarbiavimas didina bendruomeniškumą ir gerina socialinius vaikų ir kitų bendruomenės narių įgūdžius (Dapkienė, 2003).

Bendradarbiavimo svarbą akcentuoja ir mokslininkas Driessen ir kt. (2005), kurio nuomone, mokytojų ir mokinių tėvų bendradarbiavimas teigiamai veikia ne tik mokinių pasiekimus, bet ir jų ateities perspektyvą, psichinę ir emocinę būseną, socialinius santykius (Driessen ir kt., 2005). Nepaisant to, bendradarbiavimo reiškinys yra sudėtingas ir neretai aiškinamas keliomis teorijomis: šešių lygių mokinių tėvų įsitraukimo į vaikų ugdymą ir pedagogų bei tėvų tarpusavio santykių (Epstein, 2007; Sychitkhong, 2010). Galima teigti, kad bendradarbiavimas tarp pedagogų ir mokinių tėvų yra mokymo(si) proceso dalis, kurios nepakankamas ar netinkamas funkcionavimas, nulemia tolimesnius mokymo (si) rezultatus ir mokymo(si) sėkmę.

Bendradarbiavimas laikomas būtina sėkmingo mokymo(si) proceso ir rezultatų sąlyga, tačiau teigti, kad informacinės visuomenės įsigalėjimas pakeitė tradiciniu laikomą asmeninį bendravimą, negalima. Mokslininkas Halsey (2005), teigė, kad mokinių tėvai vertina tikslinius susitikimus, kuomet yra aiškus susitikimo tikslas. Tokio tipo susitikimas tėvams suvokiamas kaip konkretus kvietimas įsitraukti. Toks kontaktas yra asmeninio pobūdžio ir suteikia galimybę tikslus, lūkesčius ir svarbius klausimus aptarti saugioje aplinkoje (Halsey, 2005). Teiginiui pritaria mokslininkas B. Bitinas (2004), aptarinėjęs pedagogo funkcijas, pabrėžiant bendrų reikalavimų šeimoje ir mokykloje siekimą ir nuolatinio ryšio su mokinių tėvais palaikymą. Moksliniu aspektu galima daryti išvadą, kad bendradarbiavimas tarp pedagogų ir mokinių tėvų yra vienas iš pagrindinių mokinio gerovę lemiančių veiksnių, tačiau „gyvo“ tiesioginio bendravimo užtikrinti negali.

Mokyklos bendradarbiavimo svarba minima ir Valstybinėje švietimo strategijoje¹³, kurioje tarp prioritetinių kryptių minimas partnerystės puoselėjimas tarp mokinių tėvų ir mokytojų. Strategijos nuostatose numatomos prioritetinės švietimo šalies politikoje minimos kryptys, tarp kurių - partnerystės ir bendradarbiavimo gerinimas. Strategijoje taip pat minimas švietimo sistemos praturtinimas IKT įrankiais. Bendradarbiavimo procese mokinių tėvai įvardijami kaip mokyklos bendruomenės dalis, kurios įsitraukimas į ugdymo procesą yra svarbus ugdytinio mokymosi kokybei (Warren, Hong, Rubin, 2010). Išvadai pritaria mokslininkai Joseph ir Nacu (2003), Aleven ir kt. (2003), Erstad (2003), Paladino (2008) (cit. pagal Bartaševičių, 2012), pabrėždami bendradarbiavimo naudą mokymosi rezultatams, ir socialiniams santykiams. Darytina prielaida, kad puoselėjant ir palaikant mokyklos ir šeimos partnerystę gerėja mokymosi kokybė, rezultatai bei mokyklos bendruomenės socialiniais santykiais.

---

¹³ Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo. Valstybės žinios, 2012, Nr. 61-3050.

Mokyklos bendruomenės bendravimo ir bendradarbiavimo daromą įtaką nagrinėjo mokslininkas Fullan (1999) bei Hopkins ir kt. (1998). Fullan (1999) teigimu, gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti skatina nestandartinį mąstymą ir kūrybiškumą, svarbų ateities kartoms, todėl partnerystės suvokimas tarp pedagogų, mokinių tėvų ir mokinių turi būti puoselėjamas kiekvienoje ugdymo institucijoje. Tuo tarpu Hopkins ir kt. (1998) pabrėžė, kad kiekvienas mokinys mokyklos bendruomenę suvokia kaip aplinką, kuri po šeimos yra pati artimiausia. Šioje aplinkoje pasireiškia ugdytinių gebėjimai, vyksta aktyvus ugdymo procesas bei socializacija, todėl artimi santykiai tarp bendruomenės narių yra itin svarbi.

Bendradarbiavimas tarp pedagogų ir mokinių tėvų yra ugdymo proceso dalis, kaip kolektyvinis darbas siekiant vieno bendro tikslo – teigiamo mokymo(si) proceso pokyčio. Vadovaujantis mokslininkų įžvalgomis ir atliktais tyrimais, bendradarbiavimo palaikymas turi įtakos mokymo(si) rezultatams, kokybei, socialiniams santykiams bei kūrybiniam mąstymui. Atkreiptinas dėmesys, kad bendradarbiavimo palaikymas veikia mokinių ateities perspektyvą bei tarpusavio santykius.

1.2 Bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų formos ir priemonės

Mokymo(si) procese pedagogai ir mokinių tėvai bendravo ir bendradarbiavo visais laikais, tuo tarpu bendradarbiavimo formos ir priemonės bėgant laikui keitėsi. Milaknienės ir Smirnovienės (2010) teigimu, prieš įsigalint informacinei visuomenei švietime, pagrindinė ir labiausiai paplitusi bendradarbiavimo forma buvo laikoma tėvų susirinkimai. Tuo tarpu dabar tėvų susirinkimų formą papildė diskusijos ir pokalbiai internete (Burneikaitė ir kt., 2005).

Mokyklos ir mokinių tėvų bendradarbiavimo formos mokslininkų apibūdinamos įvairiai. Bendradarbiavimo formų klasifikacijas analizavo Monkevičienė (1995), Krumas (1998) Baranauskienė (2000), Zinkevičienė (2001), Dapkienė (2003), Dobranskienė (2002). Minėtų mokslininkų darbuose pasisakoma už teigiamą mokyklos ir mokinių tėvų bendradarbiavimo įtaką mokymuisi. Prieš įsigalint informacinei visuomenei, Monkevičienė (1995) ir Krumas (1998) išskyrė tokias bendradarbiavimo formas: (žr. 1 lentelę)

1 lentelė. Bendradarbiavimo tarp mokytojų ir mokinių tėvų formos

Monkevičienė (1995)	Krumas (1998)
Tėvų susirinkimai	Pasikeitimas žiniomis apie vaiką
Apsilankymai grupėje	Pedagogų lankymasis vaikų namuose
Individualūs pokalbiai su tėvais	Bendradarbiavimas su tėvais per pamokas
Apsilankymai namuose	Skatinimas bendradarbiaujant su tėvais namuose
	Pamokų problemų sprendimas, bendradarbiaujant su

	tėvais namuose
--	----------------

Šaltinis: Monkevičienė (1995); Krumm, 1998

Pastebėtina, kad Krumo (1998) ir Monkevičienės (1995) išskirtose mokyklos bendruomenės narių bendradarbiavimo formose pabrėžiamas „gyvas“ bendravimas. Amžiuje, kuomet informacinės technologijos nebuvo įsigalėjusios švietime, pedagogų apsilankymas mokinių namuose ir gyvas mokymo(si) problemų pateikimas laikytas viena iš pagrindinių bendradarbiavimo formų.

Švietimo ir mokslo ministerijos atlikto tyrimo¹⁴ apie tėvų susirinkimus duomenimis, 47 proc. Mokinių tėvų susirinkimus vertina kaip nuobodžius, tuo tarpu 26 proc. respondentų tėvų susirinkimus įvertino kaip nuobodžius, 27 proc. – kaip informatyvius. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos švietimo kaitos sistemos laikotarpiu mokyklos ir tėvų bendravimas nebuvo kokybiškas ir neturėjo įtakos ugdymo proceso kaitai (Grincevičienė, 2007). Darytina prielaida, kad informacinės visuomenės įsigalėjimas pakeitęs mokyklos ir tėvų bendradarbiavimą, įtakojo ir mokymo(si) proceso kaitą.

Mokyklos bendruomenės narių bendradarbiavimą analizavo ir mokslininkė Baranauskienė (2000), taip pat pabrėždama „gyvo“ bendravimo, bendradarbiavimo ir individualaus darbo svarbą. Baranauskienės (2000) nurodytos bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų formos apima:

- Tėvų susirinkimus;
- Tėvų šventes;
- Informacijos sklaidą;
- Individualų darbą;
- Pedagogines konsultacijas (Baranauskienė, 2000).

Pastebėtina, kad pateiktos bendradarbiavimo formos apima tris mokymo proceso stadijas: informavimą, tėvų įtraukimą į bendruomenės veiklą ir mokymo procesą bei individualaus darbo skatinimą. Atkreiptinas dėmesys, kad esminis skirtumas tarp Baranauskienės (2000) ir Krumo (1998) bei Monkevičienės (1995) pateiktų pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo formų – skirtingas pedagogo vaidmuo mokymo procese. Krumo (1998) ir Monkevičienės (1995) pateiktos bendradarbiavimo priemonės aprašo pedagogo – koordinatoriaus vaidmenį, kuomet tas pats subjektas kuruoja informavimo, darbo namuose ir probleminių klausimų sprendimą. Tuo tarpu Baranauskienė (2000) pateiktos bendradarbiavimo priemonės aprašo vienodą mokinių tėvų (dalyvavimas susirinkimuose, šventėse, individualus darbas su vaiku) ir pedagogų (informacijos sklaida, konsultavimas, susirinkimų koordinavimas) vietą mokymo procese.

¹⁴ <http://www.15min.lt/naujiena/svietimas/karstos-zinios/tevu-susirinkimai-tevams-neidomus-kalti-mokytojai-ar-patys-tevai-234-544093>

Mokyklos ir šeimos bendradarbiavimo formas pateikė ir mokslininkė Zinkevičienė (2001), akcentuojant pedagogo inicijuotą informacijos sklaidą:

- Informacijos skleidimas mokiniams ir mokinių tėvams;
- Renginių, švenčių, išvykų organizavimas;
- Tėvų pedagoginis švietimas.

Atkreiptinas dėmesys, kad Zinkevičienės (2001) pateiktos bendradarbiavimo formos pabrėžia tik pedagogo vaidmenį bendradarbiavime (pedagogas – organizatorius, informatorius).

Dapkienė (2003) pateikė tokias bendradarbiavimo priemones:

- Susitikimai, susirašinėjimai;
- Informacijos apie mokymo(si) procesą sklaidą;
- Susirinkimų organizavimas;
- Individualūs pokalbiai;
- Vaikų lankymas namuose;
- Pedagoginės konsultacijos.

Mokslininkė bendradarbiavimo priemones išskyrė į formalias (susirinkimai, lankymasis šeimoje, padėkos tėvams) ir neformalias (pokalbiai, skelbimai, laiškai, žinutės). Autorės pateiktose bendradarbiavimo formose bendradarbiavimo iniciavimas taip pat priskiriamas pedagogui.

Skirtingai nei Monkevičienė (1995), Krumas (1998) Baranauskienė (2000), Zinkevičienė (2001), ir Dapkienė (2003), Dobranskienė (2002) kalbėdama apie mokyklos ir šeimos bendradarbiavimą, pabrėžė tėvų įtraukimą. Mokslininkės nuomone, ugdymo institucijos su mokinių tėvais formos gali būti įvairios: tėvų įtraukimas į mokyklos ar klasės tarybą, tėvų susirinkimų organizavimas, įvairūs edukologiniai užsiėmimai tėvams, konsultacijos, renginiai ir šventės (Dobranskienė, 2002).

Mokyklos bendruomenės narių bendradarbiavimo formos aptariamos ir Europos Sąjungos Socialinio fondo vykdytame (2012) projekte¹⁵. Atkreiptinas dėmesys, kad tarp mokytojų ir tėvų bendradarbiavimo formų yra išskirta informavimo raštu (kiekvieną dieną) forma. Pastarosios vykdymą padeda užtikrinti elektroninis dienynas, kuriame veikia pranešimų sistema.

Šeimos ir mokyklos bendradarbiavimą padeda užtikrinti tradicinį popierinį dienyną pakeitusi elektroninio dienyno sistema. Elektroninių dienynų integravimas į Lietuvos švietimo sistemą neatsiejamas nuo mokyklų kompiuterizavimo (Brazdeikis ir kt., 2008). Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos mokyklos kompiuterine technika yra gausiai aprūpintos. Remiantis Informacinių technologijų centro Švietimo valdymo informacinėje sistemoje pateikiama 2015-2016 m.

---

¹⁵ ES SF Projektas „Bendradarbiavimas – vertybė“. Mokyklos bendruomenės bendradarbiavimo formų plėtra taikant vertybinių nuostatų formavimą bei inovatyvius švietimo metodus. Prieiga internetu: <http://bendravimas-vertybe.ziburiogimnazija.lt:8080/files/files/analize.pdf>

statistika¹⁶, Lietuvos bendrojo lavinimo mokykloms suteikta 82 220 kompiuteriai, iš kurių mokinių mokymui yra naudojama 48 383, serverių (atskirų, serverių funkcijoms atlikti skirtų kompiuterių) – 647, prie interneto prijungtų kompiuterių – 76 547, nešiojamieji – 16 337, planšetiniai – 7 615. Mokyklų kompiuterizavimo pradžia laikoma informatikos kaip atskiro mokomojo dalyko atsiradimas vidurinio ugdymo programoje, kuomet Sovietų Sąjunga numatė aprūpinti švietimo institucijas kompiuteriais, siekiant 1985 m. Jungtinių Amerikos valstijų numatyto kompiuterizavimo lygio (vienas kompiuteris 72 mokiniams) (Brazdeikis ir kt., 2008). Galima teigti, kad mokyklų kompiuterizavimas ugdymo institucijas priartino ne tik prie šiuolaikinės aplinkos, tačiau sudarė palankias sąlygas Monkevičienės (1995), Krumo (1998) Baranauskienės (2000), Zinkevičienės (2001), Dapkienės (2003), Dobranskienės (2002) ir kt. išskirtoms bendradarbiavimo formoms perkelti į elektroninę erdvę.

Bendradarbiavimo priemonių perkėlimas į skaitmeninę erdvę komunikaciją daro greitesne ir patogesne. Mokslininkų Chreptavičienės ir Tautkevičienės (2010) nuomone bendradarbiavimui naudojamos technologijos padeda užtikrinti efektyvią komunikaciją, taip pat suteikia sąlygas dalintis informacija, žiniomis bei atlikti tam tikras užduotis esant bet kokioje vietoje (Chreptavičienė ir Tautkevičienė, 2010). Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintame Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu tvarkos apraše¹⁷ minima, kad elektroninio dienyno pasirinkimas mažina biurokratizmą, tačiau reikalauja atitinkamo mokytojų kompiuterinio raštingumo lygio. Darytina išvada, kad elektroninis dienynas, kaip bendradarbiavimui skirta technologija, leidžia pasisemti inovacijų ir užtikrina greitesnę nuo vietos nepriklausančią komunikaciją.

Vadinasi, galima daryti išvadą, kad bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų formos anksčiau buvo orientuotos į pedagogo – organizatoriaus vaidmenį, kuomet už bendradarbiavimą buvo atsakingas tik pedagogas. Įsigalėjus informacinei visuomenei pradėtas minėti tėvų įtraukimas į bendradarbiavimą ir bendradarbiavimo formų perkėlimas į skaitmeninę erdvę, suteikiančią galimybę bendrauti ir bet kurioje vietoje bet kuriuo metu.

---

¹⁶ Internetinis statistinių duomenų šaltinis http://rsvis.emokykla.lt/cognos8/cgi-bin/cognosisapi.dll?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=%2fcontent%2ffolder%5b%40name%3d%27Bendrasis%20ugdymas%27%5d%2ffolder%5b%40name%3d%27%20mokykla%27%5d%2freport%5b%40name%3d%277.%20Kompiuteri%5b%3%20paskirtis%27%5d&ui.name=7.%20Kompiuteri%5b%3%20paskirtis&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.toolbar=true&cv.header=false

¹⁷ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: < <http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Tvarkos%20aprasas%20dienynas%202012-09-03.pdf>>.

1.3 Tėvų į(si)traukimas į ugdymą

Mokinių tėvų įsitraukimo į ugdymo procesą svarba įtvirtinta Valstybės švietimo strategijoje¹⁸ bei Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme¹⁹. Minėtuose teisės aktuose pabrėžiama, kad tėvų įsitraukimas į ugdymo procesą turi tiesioginę įtaką vaikų mokymuisi. Lietuvos 2013-2022 švietimo strategijoje²⁰ akcentuojamas asmeninė mokinių tėvų atsakomybė už vaiko mokymąsi ir gerovę, tuo tarpu Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme²¹ teigiama, kad vaikų ugdymą apima ne tik savišvieta, išsilavinimo teikimas, tačiau ir švietimo institucijų, pedagogų mokinių bei mokinių tėvų veiklų visuma. Nepaisant minimos tėvų dalyvavimo ugdymo procese svarbos, tėvų ir mokyklos bendradarbiavimas laikomas probleminiu klausimu Lietuvos švietimo sistemoje (Valantinas ir kt., 2012).

Atkreiptinas dėmesys, kad mokinių tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas modeliuojant ugdymo turinį yra ugdymo sėkmę lemiantis veiksnys, tačiau ilgalaikių tyrimų²² duomenimis, mokinių tėvai mokyklos bendruomenės dalimi nesijaučia. Dėl šios priežasties teigiama, kad tėvų ir mokyklos sąveika nėra glaudi (Grincevičienė, 2014). Atotrūkio tarp mokyklos ir mokinių tėvų problemą analizavo mokslininkai Fyilling ir Sandvin (1998), teigdami, kad mokykla gali efektyviai veikti tik tuomet, kada yra juntamas mokyklos bendruomenės (mokinių tėvų) palaikymas ir parama, todėl mokinių tėvai turėtų efektyviai prisidėti prie bendradarbiavimo stiprinimo (Fyilling ir Sandvin, 1998). Atlikti tyrimai (2012)²³ rodo, kad mokyklos iniciatyva tėvų įtraukimo į ugdymą atžvilgiu vertinama 61,8 proc. vertintojų pažymėta kaip patenkinama, 37,2 proc. – vertinama gerai, 0,5 proc. – labai gerai. Tuo tarpu tėvų įsitraukimas ir savanoriškas dalyvavimas ugdymo procese vertinamas 72,9 proc. patenkinamai, 26 proc. – gerai. Tyrimo rezultatai taip pat parodė, kad 61,2 proc. mokinių tėvų pozityviai vertina įsitraukimo į ugdymą idėją, 36,7 proc. į įsitraukimą žiūri neutraliai, o 2,2 proc. mokinių tėvų bendradarbiavimą vertina neigiamai (Valantinas, Čiuladienė, 2012). Vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministerijos atlikta tyrimo analize²⁴ 31,6 proc. mokinių tėvų savo iniciatyva su mokytoju aptarė savo vaiko elgesį; 36,2 proc. tėvų savo iniciatyva su mokytoju aptarė savo vaiko pažangą; 13,7 proc. tėvų savanoriškai padėjo užklasinėje veikloje; 9,5 proc. mokinių

¹⁸ Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos seimo 2013 m. gruodžio 23 d. Nutarimu Nr. XII – 745. [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/451_f91e8f0a036e87d0634760f97ba07225.pdf

¹⁹ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. birželio 28 d. Nutarimu Nr. IX – 1630. Prieiga per internetą: http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=279441&p_query=&p_tr2=

²⁰ Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos seimo 2013 m. gruodžio 23 d. Nutarimu Nr. XII – 745. [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/451_f91e8f0a036e87d0634760f97ba07225.pdf

²¹ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. birželio 28 d. Nutarimu Nr. IX – 1630. Prieiga per internetą: http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=279441&p_query=&p_tr2=

²² Grincevičienė, V. (2014). Mokyklos ir šeimos sąveikos ypatumai S. Šalkausko filosofijoje ir ugdymo tikrovėje, T. 25. Nr.3, p.174-180.

²³ Valantinas, A., Čiuladienė, G. Tėvų įsitraukimas į mokinių ugdymą. 2012. ISSN 1822-4156.

²⁴ Dovidauskaitė, D. (2014). Mokykla ir tėvai: bendradarbiauja ar tik bendrauja? [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: http://www.sac.smm.lt/wp-content/uploads/2016/01/vlm_2014-SPA-Nr-17.pdf

tėvų dalyvavo mokyklos savivaldoje. Apibendrinant atliktų tyrimų duomenis, darytina išvada, kad daugiau nei pusė (61 proc.) mokinių tėvų pozityviai vertina bendradarbiavimo su mokykla idėją, tačiau iniciatyvą partnerystei su mokykla parodo apytiksliai 36 proc. mokinių tėvų. Vadinasi, galima teigti, kad mokinių tėvai palaikyti bendradarbiavimą su mokykla nori, tačiau patys iniciatyvos nerodo.

Atkreiptinas dėmesys, kad tėvų įsitraukimas į ugdymą teigiamai veikia ne tik mokymosi rezultatus. Mokslininkų J. Bakker, E. Denessen (2007), M. Brus-Laeven ir kt. (2011) teigimu, pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimas gerina vaikų ateities perspektyvą, psichinę savijautą bei socialinius santykius su kitais. Mokslininkų išvados pateikiamos lentelėje: (žr. 2 lentelę)

2 lentelė. Tėvų įsitraukimo į vaikų mokymą poveikis

Poveikio sritis	Poveikis
Vaikų mokymosi pasiekimai	Geresni testų, skaitymo, rašymo, matematikos rezultatai. Mažiau mokymosi problemų, mažesnis antramečiaiujančių vaikų skaičius. Mažiau elgesio problemų, susijusių su prastu mokymusi.
Vaikų ateities perspektyva	Individo lygmeniu: sulaukus pilnametystės geresni mokymosi pasiekimai atveria platesnes aukštojo mokslo siekimo, profesinės karjeros, geresnės gyvenimo kokybės siekimo galimybes. Visuomenės lygmeniu: geri mokymosi įgūdžiai, mokymosi kompetencijos įvairiose srityse (technologijų, mokslo, švietimo) užtikrina sėkmingą visuomenės funkcionavimą.
Psichinė vaikų sveikata	Vaikai geriau jaučiasi emociškai: išmoksta pozityviai reaguoti į savo pasiekimus, darosi atsparūs neigiamam nesėkmių mokykloje poveikiui, laisviau bendrauja su bendraamžiais. Tėvų įsitraukimas į vaiko ugdymą formuoja teigiamą ir saugią vaikų savijautą mokykloje, gerėja vaikų savivertė, jausmų valdymo įgūdžiai, slopina neigiamą emocinį patyrimą, mažina depresijos, nerimastingumo simptomus.
Socialiniai vaikų santykiai	Tėvų dėmesingas įsitraukimas į vaikų ugdymą kuria saugius tarpusavio santykius. Pozityvūs vaikų santykiai su tėvais tampa modeliu, į kurį jie orientuojasi bendraudami su bendraamžiais. Gerėjantys mokymosi pasiekimai sudaro sąlygas lyderiauti bendraamžių grupėje, skatina teigiamus santykius su bendraamžiais klasėje. Gerėja elgesys, mažėja elgesio problemų mokykloje.

Šaltinis: J. Bakker, E. Denessen, M. Brus-Laeven (2007), E. Pomerantz, E. Moorman (2011).

Pagal lentelėje pateiktus duomenis matoma, kad ugdymo institucijose dominuoja bendradarbiavimo su mokinių tėvais metodai ir formos, vertinami kaip kvietimas tėvams įsitraukti į mokymo procesą. Mokslininkų Valantino ir Čiuladienės (2012) teigimu, tėvų įsitraukimas visuomet priklauso ir priklausys nuo to, kaip mokyklos bendruomenė stengsis įveikti įvairius kliuvinius šeimos ir mokyklos partnerystėje. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos atliktoje Švietimo problemos analizėje²⁵ pabrėžiama, kad pagrindiniai aktyvaus mokinių tėvų dalyvavimo mokyklos bendruomenėje kliuviniai yra pedagogų ir tėvų skirtingas požiūris į mokyklą ir mokyklos kvietimą įsitraukti į vaikų ugdymo procesą, taip pat vadovaujantis Valstybės pažangos strategija²⁶, neapibrėžtas mokinių tėvų statusas bendradarbiaujant su mokytojais. Vadinasi, norint pagerinti mokinių tėvų įsitraukimą į ugdymo procesą, reikalinga daugiau dėmesio skirti apibrėžiant mokinių tėvų statusą ir vaidmenį mokyklos gyvenime.

Apibendrinant galima teigti, kad tėvų įsitraukimas į ugdymą yra būtinas norint pasiekti gerų mokymosi rezultatų, pagerinti vaikų ateities perspektyvą, psichinę savijautą ir socialinius santykius.

²⁵ Valantinas, A., Čiuladienė, G. Tėvų įsitraukimas į mokinių ugdymą. 2012. ISSN 1822-4156.

²⁶ Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo. Valstybės žinios, 2012, Nr. 61-3050.

Nepaisant to, atliktų tyrimų duomenys rodo, kad Lietuvoje tėvų įsitraukimas nėra pakankamas. Situacijos pokytis, kaip teigia mokslininkai, galimas keičiant požiūrį į mokinių tėvus ir didinant tėvų kaip ugdymo proceso dalyvių vaidmenį.

2. ELEKTRONINIO DIENYNO VAIDMUO EDUKACINĖJE SISTEMOJE

2.1 Informacinės komunikacinės technologijos švietimo sistemoje

Švietimo sistema praturtinta IKT, kurios užima vis didesnę vietą edukaciniame procese. Įvairiomis technologijomis papildytos edukacinės aplinkos, kurios yra kuriamos ir palaikomos informacinių technologijų taikymą gebančio išmanyti ugdytojo. Technologijų įsigalėjimas ir pokyčiai sietini su visuomenės raidos bangomis, tarp kurių minimas informacinės visuomenės įsigalėjimas tapatinamas didžiausiu visų laikų socialiniu perversmu (Webster, 1975; Toffler, 1980). IKT įsigalėjimas pozityviai keičia visą edukacinę aplinką, praturtindama ją galimybėmis svarbiausiems ugdymo tikslams pasiekti Švietimo sistemoje esančios informacinės sistemos (Brazdeikis, 2009).

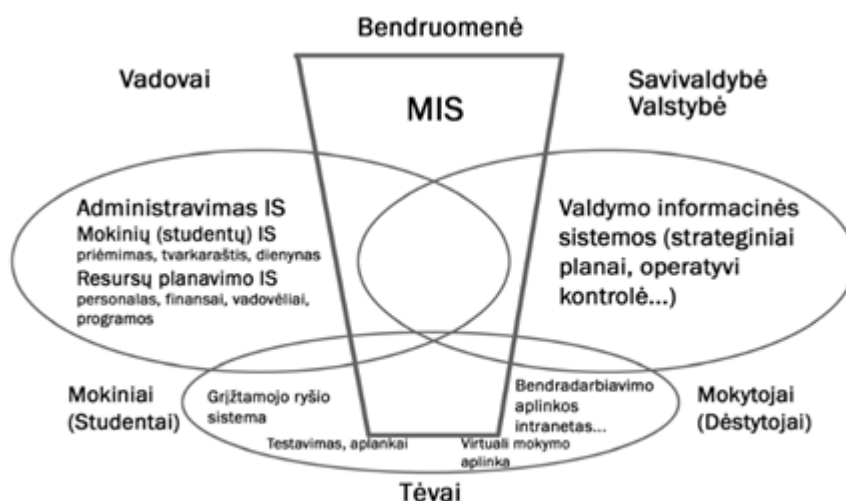
Informacinės sistemos yra apibrėžiamas įvairiai. Terminas informacija apibrėžiama kaip žinios, kurios yra perduodamos žodžiu arba veiksniu (tiesioginis perdavimas) arba naudojant įvairias komunikacijos priemones (netiesioginis perdavimas) (Janickienė, 2005). Tam pritaria ir mokslininkės Dzemydienė ir Kažemikaitienė (2004), informacijos terminą apibrėžiančios kaip duomenis, turinčius tam tikrą prasmę, kuria yra keičiamasi. Tuo tarpu sistema apibrėžiama kaip sandara, junginys ar visuma, sudaryta iš tam tikrų dalių (Žukovskis 2007). Vadinasi, informacinės sistemos gali būti traktuojamos kaip žinių ar duomenų visuma, kuria galima dalintis, siųsti, priimti, keistis ir t.t.

Švietimo informacinės sistemos aptariamoms mokslininkų Sekliuckio ir kt. (2003) taip pat Dzemydienės (2004), A. Breiter (2008) ir kitų. Pastarieji informacines sistemas, esančias švietime, apibūdina kaip atitinkamą su mokymo (si) procesu susijusių duomenų saugyklą, kaip sistemą, paverčiančią bet kokio turinio duomenis sisteminę informaciją ir užtikrinanti jos kaupimą, saugojimą, apdorojimą ir perdavimą vartotojui reikiamu formatu. Mokslininkas Sekliuckis ir kt. (2003) teigia, kad sistema sukuria visas galimybes sprendimų priėmimui atskleisti (Sekliuckis, 2003). Tuo tarpu D. Dzemydienės (2004) nuomone, informacinės sistemos švietime – tai sistema komponentų, kurių paskirtis - atrinkti įvairių rūšių duomenims ir informaciją, sudarant galimybes ją išsaugoti, apdoroti, laikyti bei dalintis, siekiant organizacinių tikslų ir taikant informacines technologijas. Taigi, galima daryti išvadą, kad informacinės sistemos švietime yra tam tikri

duomenys ir informacija, susiję su ugdymo procesu ir aplinka ir kurią galima administruoti, saugoti, apdoroti ir skleisti.

Informacijos keitimosi reikšmės padidėjimas siejamas su XX amžiumi, kuomet buvo sukurti pirmieji kompiuteriai, gebantys priimti duomenis, su jais vykdyti tam tikras funkcijas ir atlikti skaičiavimus (Dzemydienė ir Kažemikaitienė, 2004). Mokyklose esančias informacines sistemas apibūdino mokslininkas Breter (2008) (žr. 1 pav.). Sistemos, mokslininko nuomone, pagerina informacijos sklaidą ir bendradarbiavimo procesą tarp skirtingų šalių (Breter, 2008).

1 pav. Integruota mokyklos informacinė sistema

Šaltinis: Breter A., (2008). Integration School Management Information Systems // School Information Systems and Data-based Decision-making / Eds. A. Breiter, A. Lange, E. Stauke. Frankfurt am Main: Peter Lang.

Paveiksle vaizduojama integruota mokyklos informacinė sistema leidžia pastebėti šešias vartotojų/sistemos administratorių roles: vadovų, bendruomenės, savivaldybės, mokinių, tėvų bei mokytojų. Minimi vartotojai vienas nuo kito skiriasi sisteminėmis teisėmis, galimybėmis bei informacijos matomumu. Tai reiškia, kad dalis vartotojų sisteminę informaciją talpina ir administruoja, tuo tarpu kitiems minima informacija yra tik matoma. Mokyklos informacinė sistema yra kompleksinė, apimanti kelias vidines posistemas: administravimo, grįžtamojo ryšio (vertinimo), bendradarbiavimo aplinką ir valdymo informacinę posistemę. Todėl galima pastebėti minėtų posistemų tarpusavio sąveiką ir nors kiekviena iš posistemų priklauso vienai sistemai, visos turi skirtingą vidinę sudėtį ir funkcijas. Administravimo posistemė sudaro mokinių ir tam tikrų resursų planavimo informacines duomenų bazes, tuo tarpu valdymo posistemė skirta strateginiam planavimui, operatyvinei kontrolei. Apibendrinant galima teigti, kad mokyklos informacinė sistema sukurta mokyklos bendruomenės narių (vadovų, bendruomenės, valstybės, mokinių, tėvų, mokytojų) duomenų ir informacijos administravimui, kuris savo turiniu ir funkcionalumais kiekvienam bendruomenės nariui matomas skirtingai.

Dėmesys atkreiptinas į tai, kad integruotojo mokyklų informacinėje sistemoje, bendradarbiavimo posistemė išskirta į atskirą aplinką. Informacinių sistemų vartotojai, šiuo atveju bendradarbiavime dalyvaujantis subjektai, yra skirtingi institucijos bendruomenės nariai, t.y. mokiniai, tėvai, mokytojai, administracija, kontroliuojančios institucijos. Pasak Ignatavičių (2011), mokyklos bendruomenėje įvairiapuse bendra veikla susijusiame sociume formuojasi besimokančiųjų gebėjimai gyventi tolerantiškai, solidariai bei taikiai spręsti kylančias problemas. Pastarųjų veikimo lygmenys yra skirtingi, todėl ir informacija, kuria jie gali disponuoti – yra atitinkanti subjektų poreikius. Sukurti mokyklos bendruomenę nėra sunku, tačiau tai atneša ilgalaikę naudą veiksmingai mokyklos bendruomenės partnerystės palaikymui (Starr, 2000).

Apibendrinant mokslininkų išvalgas galima teigti, kad IKT švietime – sistema, veikianti kaip duomenų bazė su tam tikromis funkcinėmis galimybėmis. Sistema turi atitinkamus mokyklos bendruomenėje esančius vartotojų tipus, kuriems leidžiama kurti, saugoti ir dalintis su mokykla ir mokiniais susijusius duomenis.

2.2 Elektroninio dienyno samprata ir palaikomos funkcijos bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų kontekste

Elektroninis dienynas – duomenų ir informacijos pildymo, saugojimo, sklaidos sistema, atsiradusi įsigalėjus informacinei visuomenei. Elektroninis dienynas analizuojamas leidiniuose Europos veiksmų plane (2010) „Digital Strategy, i2010 Strategy, eEurope Action Plan, Digital Strategy Programmes“²⁷, Europos Komisijos (2010) patvirtintoje strategijoje²⁸ „European Commision. Europe 2020“ taip pat Pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo, vidurinio ugdymo ir vidurinio ugdymo mokytojų dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu²⁹ (2015), Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu³⁰ (2012) tvarkos aprašuose ir kt. šaltiniuose.

Elektroninio dienyno sistema minėtuose šaltiniuose minima ir apibrėžiama įvairiai. Pavyzdžiui, vadovaujantis patvirtintu Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašu (2015), elektroninis dienynas – mokyklos duomenų sistema, mažinanti biurokratizmą, vystanti kokybišką bendradarbiavimą su tėvais, mažinanti pedagogų darbo krūvį bei mokinių

²⁷ Digital Strategy, i2010 Strategy, eEurope Action Plan, Digital Strategy Programmes. Prieiga internetu: http://europa.eu/legislation_summaries/information_society/strategies/index_en.htm

²⁸ Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. patvirtinta Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Strategija. Prieiga per internetą: <http://www3.lrs.lt/pls/inter1/dokpaieska.showdoc_e?p_id=55956>.

²⁹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 patvirtinta Pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų aprašas. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/Apra%C5%A1as.pdf>>

³⁰ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zumalai/Tvarkos%20aprasas%20dienynas%202012-09-03.pdf>>.

pamokų lankomumą. Tuo tarpu Pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo, vidurinio ugdymo ir vidurinio ugdymo mokytojų dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu tvarkos apraše (2012) teigiama, kad elektroninis dienynas – mokyklos duomenų sistema tvarkoma naudojant tam pritaikytas IKT. Remiantis pateiktais apibūdinimais, galima daryti išvadą, kad elektroninis dienynas – tai duomenų sistema, naudojama mokymo institucijose, palaikoma informacinių technologijų pagrindu, ir sudaranti sąlygas vystyti kokybišką pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimą.

Analizuojant elektroninio dienyno funkcijų galimybes, pastebima, kad pasiekimų vertinimo galimybė nėra vienintelis sistemos funkcionalumas. Remiantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 patvirtintu pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų Tvarkos aprašu³¹, pagrindinis komponentas, esantis šioje sistemoje – įvairių rūšių duomenys ir informacija. Informacija, esanti sistemoje yra matoma trimis šalimis – mokytojams, mokinių tėvams ir mokiniams. Sistemoje sukurta ir palaikoma informacijos kūrimo ir keitimosi galimybė sistemos vartotojams sudaro sąlygas virtualiam bendravimui³².

Pagal edukacinės paradigmos kaitos koncepciją³³, pereinant nuo tradicinio mokymo prie šiuolaikinio, IKT priemonėmis pripildyto, mokymo paradigmos, kinta pedagogo ir mokinio sąveika, taip pat kinta požiūris į aplinkas, kuriose vyksta ugdymo procesas (Petkūnas ir Jucevičienė, 2006). Tai atsispindi elektroninio dienyno sistemos įvedime, kuomet natūralų ir gyvą bendravimą keičia sisteminis, virtualus ryšys. Partnerystė ir bendradarbiavimas įvardijamas kaip vienas iš pagrindinių mokymo(-si) proceso komponentų, formuojančių mokymosi rezultatus (Jovaiša, 2001). Apibendrinant galima teigti, kad nepriklausomai nuo to, kokia priemonė ar būdas yra naudojamas, svarbiausia, kad šeima ir mokykla sąveikautų ir bendradarbiautų, nes tai formuoja mokymosi rezultatus.

Už partnerystę ir bendradarbiavimą ne mažiau svarbu grįžtamasis ryšys. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu³⁴ „Dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratos“, grįžtamasis ryšys skatina besimokantįjį vertinti ir įsivertinti. Mokslininkai Čiužas ir Navickaitė (2008) taip pat pabrėžė grįžtamojo ryšio svarbą. Jų teigimu, ugdymo procese būtina įvertinti numatytus pasiekti tikslus, t.y. stebėti besimokančiųjų

³¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 patvirtinta Pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų aprašas. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/Apra%C5%A1as.pdf>>

³² Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Tvarkos%20aprasas%20dienynas%202012-09-03.pdf>>.

³³ Petkūnas, V., Jucevičienė, P. Change of educational paradigm under the influence of ICT implementation: criteria of evaluating the teacher and student's roles. *Socialiniai mokslai*, 2006, Nr. 2 (52), p. 79-91. Prieiga per internetą: <<http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2006~1367157387908/datastreams/DS.002.1.01.ARTIC/content>>.

³⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. ISAK-256 „Dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratos“ // Valstybės žinios. – 2004, Nr. 35-115.

žinias ir supratimą, mokomųjų dalykų gebėjimus, vertybines nuostatas bei elgesį. Pabrėžiama, kad grįžtamojo ryšio palaikymas užtikrina pagalbą besimokančiajam ir mokytojui, kadangi vertinimo metu gaunama grįžtamoji informacija apie mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą (Čiužas ir Navickaitė, 2008). Grįžtamasis ryšys apima teigiamo ir neigiamo elgesio vertinimą. Pasak Gudžinskienę (2011), grįžtamasis ryšys paremtas dvių pusių pedagogo ir mokinio ryšiu, kuomet pedagogas, atsižvelgdamas į besimokančiojo elgesį ir rezultatus, taiko atitinkamas mokymo priemones. Mokslininkės Gudžinskienės teigimu, grįžtamasis ryšys sąlygoja didesnę motyvaciją, teigiamai veikia besimokančiojo tolimesnę veiklą, o grįžtamojo ryšio stoka dažnai pablogina bet kurią veiklą (Gudžinskienė, 2011). Grįžtamasis ryšys taip pat yra palaikomas elektroninio dienyno pagalba, tad galima teigti, kad šios sistemos naudojimas ugdymo institucijose skatina besimokantįjį, mokinių tėvus bei pedagogus kritiškai mąstyti, įsivertinti ir tobulėti.

Elektroninis dienynas greta minėtų informacijos kūrimo, saugojimo ir sklaidos ir grįžtamojo ryšio funkcijų palaiko taip pat ir kontrolės funkciją. Tai leidžia informaciją perduoti besimokančiam ir besimokančiojo tėvams. Kontrolės funkciją užtikrinti padeda ir lankomumo suvestinė, kuri yra tikrinama ir taisoma negali būti. Mokinių lankomumas ne tik matomas tėvams, tačiau ir yra prižiūrimas ugdymo institucijų administracijos. Elektroniniame dienyne talpinami pamokų ir atsiskaitymų tvarkaraščiai, veikiantys kaip priminimas mokiniams, mokinių tėvams ir mokytojams³⁵. Remiantis pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu³⁶, elektroninio dienyno, kaip ir popierinio dienyno paskirtis yra tokia pati - duomenų apie mokinių pasiekimus kaupimas (pažymiai, pamokų turinys, lankomumas), tačiau galima teigti, kad ugdymo proceso administravimas, naudojant elektroninę dienyno formą yra ne tik modernesnis, tačiau ir paprastesnis. Pamokų metu taikomi IKT mokymo metodai bei moksleivių vertinimas, atsisakant popierinių dienynų, išreiškia švietimo sistemos pažangą.³⁷ Taigi, galima teigti, kad elektroninio dienyno sistemos palaikomos informacijos perdavimo, lankomumo žymėjimo, tvarkaraščių talpinimo bei atsiskaitymų suvestinių vedimo funkcijos užtikrina mokymosi proceso kontrolę.

Apibendrinant mokslinius šaltinius, darytina išvada, kad elektroninis dienynas ugdymo institucijoje yra kaip duomenų sistema, palaikoma informacinių technologijų pagrindu. Sistemoje sukurta duomenų kūrimo ir sklaidos galimybė sistemos vartotojams sudaro sąlygas virtualiam bendravimui. Taip pat pabrėžtinas grįžtamojo ryšio ir kontrolės užtikrinimas, skatinantis mokinius bei mokinių tėvus kritiškai mąstyti, įsivertinti ir tobulėti.

³⁵ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Tvarkos%20Aprašas%20dienynas%202012-09-03.pdf>>.

³⁶ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 patvirtinta Pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų aprašas. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/Apra%C5%A1as.pdf>>

³⁷ Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo. Valstybės žinios, 2012, Nr. 61-3050.

2.3 Teisinis elektroninio dienyno reglamentavimas

Elektroninio dienyno atsiradimą, įsitvirtinimą ir naudojimą Lietuvos švietimo sistemoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo, Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2007 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. IT – 45 Pavyzdinės asmens duomenų tvarkymo mokyklose taisyklės³⁸, Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V-766 patvirtintas Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas Tvarkos aprašas³⁹, Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. XII-745 Dėl valstybinės švietimo 2013-2022 metų strategijos patvirtinimo⁴⁰ bei Europos Komisijos patvirtinta pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Strategija.⁴¹ Pastebėtina, kad elektroninio dienyno atsiradimą ir naudojimą reglamentuojantys dokumentai susiję su pažangios valstybės kūrimu ir informacinių technologijų įtraukimu į švietimo sistemą.

Elektroninio dienyno Lietuvoje atsiradimas siejamas su mokymo dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu aprašu⁴² bei Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro patvirtintu pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų Tvarkos aprašu⁴³. Vadovaujantis šiais teisės aktais, mokyklos mokinių ugdymo apskaitos rekomenduojama nevykdyti spausdintuose, popieriniuose dienynuose. Toks žingsnis taip pat siejamas su technologijų kaita ir informacinės visuomenės integracija į švietimo sistemą.

Elektroninio dienyno taikymas bendradarbiavimo su mokinių tėvais palaikymui aptariamas Valstybinėje švietimo strategijoje⁴⁴, pabrėžiamos visuomenėje vyraujančių vertybių esminių

---

³⁸ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: < <http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Tvarkos%20aprasas%20dienynas%202012-09-03.pdf>>.

³⁹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V-766 patvirtintas Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=424159>.

Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. XII-745 Dėl valstybinės švietimo 2013-2022 metų strategijos patvirtinimo. Prieiga per internetą: < http://www.smm.lt/uploads/documents/Veikla_strategija/VSS%20Seimui_2012-09-19.pdf>.

⁴¹ Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. patvirtinta Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Strategija. Prieiga per internetą: < http://www3.lrs.lt/pls/inter1/dokpaieska.showdoc_e?p_id=55956>.

⁴² Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: < <http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Tvarkos%20aprasas%20dienynas%202012-09-03.pdf>>.

⁴³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 patvirtinta Pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų aprašas. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/Apra%C5%A1as.pdf>>

⁴⁴ Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo. Valstybės žinios, 2012, Nr. 61-3050.

pokyčių poreikį. Valstybinė švietimo raidos kryptis siejama su sumanios visuomenės formavimu ir nors šiandien elektroninis dienynas ir kitos IKT yra naudojamos gausiai, prieš daugelį metų tai buvo laikoma siekiamu rezultatu, sprendžiančiu bendradarbiavimo, santykių tarp mokinių tėvų bei pedagogų bei grįžtamojo ryšio gerinimo problemas. Prieš tris dešimtis metų, viena iš Tautinės mokyklos koncepcijos autorių Meilutė Julija Lukšienė–Matjošaitytė (1985) teigė, kad būtina keisti santykį tarp mokinių tėvų ir mokyklos. Mokslininkės teigimu, mokinių tėvams skiriamas pernelyg mažas vaidmuo, kuris paprastai suprantamas kaip priedėlis, dalyvaujantis buitiniame mokyklos gyvenime ir informuojamas apie vaikų mokymosi rezultatus. Lietuvos švietimo sistema buvo lyginama su užsienio valstybėmis, kur tėvams teikiama informacija yra gausesnė ir išsamesnė, t.y. aprėpiant tokias sritis kaip švietimo struktūra, mokyklos darbas, programos, įtraukiant tėvus į ugdymo procesą. Autorės teigimu, bendradarbiavimas turi būti grindžiamas ne vienpusiška informacija, bet dalijimusi patirtimi (Lukšienė, 1985).

Vadovaujantis pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų aprašu⁴⁵, -technologijų kaita, įtakojo ne tik ekonominius visuomenės pokyčius, bet ir agrarinės visuomenės virsmą pramonine, o pastarosios - informacine. Informacinėje visuomenėje didelis dėmesys skiriamas aktyviam informacinių technologijų naudojimui kuriant, talpinant, disponuojant informacija. Pasaulyje aktyviai kuriamos strategijos, siekiant suformuoti tvarią, išmanią bei pažangią informacinę visuomenę. Šiam tikslui organizuojami projektai ir pasiūlymai, kuriuose naudojamos informacinės technologijos. Pagrindinis minimos iniciatyvos tikslas - paskatinti visuomenę priimti elektronines paslaugas (Gedvilienė, Kankevičienė, 2014). Minėtos tendencijos apraiška švietimo srityje - popierinių žurnalų pakeitimas elektroniniais dienynais. Vadovaujantis minėtais teisės aktais bei visuomenės pokyčiais, galima daryti išvadą, kad elektroninio dienyno įvedimas į švietimo sistemą yra neišvengiamas nuolat tobulėjančios informacinės visuomenės žingsnis.

Ugdymo institucijų elektroninio dienyno naudojimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas⁴⁶. Remiantis aprašu, ugdymo institucija, nusprendusi naudoti elektroninį dienyną, institucijos patvirtintuose elektroninio dienyno tvarkymo nuostatuose turi reglamentuoti duomenų kaupimo ir jų struktūros tvarką, vartotojų teises ir jų registraciją, duomenų elektroniniame dienyne pildymo, tvarkymo, archyvavimo, naikinimo tvarką, duomenų mainus, klasifikatorių naudojimą. Vadovaudamasi

---

⁴⁵ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 patvirtinta Pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų aprašas. Prieiga per internetą: <<http://www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/Apra%C5%A1as.pdf>>

⁴⁶ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: < <http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Tvarkos%20aprasas%20dienynas%202012-09-03.pdf>>.

pavyzdinėmis asmens duomenų tvarkymo mokykloje taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2007 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1T-45 turi parengti ir patvirtinti asmens duomenų tvarkymo mokykloje taisykles.

Dienynų sudarymą Lietuvoje elektroninio dienyno duomenų pagrindu taip pat reglamentuoja tvarkos aprašai, numatantys pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo dienynų sudarymą. Minėti teisės aktai - nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Žin., 2005, Nr. 46-1526; 2008, Nr.75-2986), pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų Tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 (Žin., 2008, Nr. 81-3227; 2009, Nr. 84-3541). Minimi teisės aktai reglamentuoja dienynų naudojimo tvarką, nenurodant bendradarbiavimo funkcijos palaikymo, bet nepaisant to bendradarbiavimo svarba akcentuojama Valstybinėje švietimo strategijoje bei Europos Komisijos patvirtintoje Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Strategijoje⁴⁷.

IKT naudojimas švietimo sistemoje minimas ir Europos Sąjungos Komisijos prioritete. Strategijoje "Europe 2020"⁴⁸ kaip pagrindinis tikslas numatyta tęsti jau įvestų priemonių, skirtų švietimo sektoriaus gerinimui, galimybes bei naudojimą, skatinant piliečių pažangumą ir integraciją informacinės visuomenės amžiuje. Strategijoje ties švietimo sektoriaus gerinimo priemonėmis minimas IKT naudojimas skatinant partnerystę. Apibendrinant Europos Komisijos bei minimų mokslininkų išvalgas, galima teigti, kad švietimo sistema neatsiejama nuo informacinės visuomenės, kurioje technologijos naudojamos puoselėjant partnerystę ir bendradarbiavimą.

Elektroninio dienyno panaudojimo tvarką, paskirtį ir taisykles reglamentuoja Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro įsakymu patvirtintas dienynų sudarymo duomenų pagrindu tvarkos aprašas⁴⁹, kurio nuostatomis turi vadovautis visos, sprendimą naudotis elektroniniu dienynu priėmusios mokyklos. Ministerijos pateiktoje informacijoje nurodoma, kad elektroninio dienyno naudojimas mokyklose nėra privalomas, tačiau nors tarybos nutarimu galima toliau naudoti popierinį dienyną, 2012 metų statistika rodo, kad daugiau nei 80 proc. Lietuvos mokyklų pasirinko būtent elektroninio dienyno sistemą. Tiek Lietuvos Respublikos tiek Europos Sąjungos teisės aktuose minimas švietimo politikos gerinimas, pabrėžiant gausesnę IKT panaudojimą, tad galima teigti, kad elektroninio dienyno naudojimas yra viena iš Valstybės

---

⁴⁷ Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. patvirtinta Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Strategija. Prieiga per internetą: <http://www3.lrs.lt/pls/inter1/dokpaieska.showdoc_e?p_id=55956>.

⁴⁸ Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. patvirtinta Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Strategija. Prieiga per internetą: <http://www3.lrs.lt/pls/inter1/dokpaieska.showdoc_e?p_id=55956>.

švietimo strategijos įgyvendinimo priemonių, gerinančių partnerystę ugdymo procese, siekiant sukurti sumanią ateities visuomenę.

3. ELEKTRONIŲ DIENŲ NAUDOJAMŲ LIETUVOS ŠVIETIMO SISTEMOJE ANALIZĖ

3.1 Lietuvos švietimo sistemoje esantys elektroniniai dienynai

Lietuvos Respublikos švietimo sistemoje patvirtinti šeši elektroninių dienynų gamintojai, rekomenduotini šalies ugdymo įstaigoms. Gamintojų pateikiama universali elektroninė dienyno aplinka ir funkcionalumai, pagal kuriuos pasirenkamas vienas ar kitas dienyno tipas. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos paskyroje skelbiami elektroninių dienynų gamintojai: „BFT Veritus“, „Mano dienynas“, „Spiral universe“, „Šiaulių Saulėtekio gimnazijos dienynas“, „Tavo mokykla“, „Versecko dienynas“. Kiekvieno iš paminėtų dienyno funkcionalumai bendradarbiavimo kontekste aptariami poskyriuose 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.6.

3.2.1 „BFT Veritus“ elektroninis dienynas

Remiantis Švietimo ir mokslo ministerijos elektroninių dienynų aprašu (toliau – Aprašas), Kompleksinė sistema apima ne tik elektroninį dienyną, mokytojo programą, tačiau ir administracijos profilį. Profilų veikimas nėra priklausomas vienas nuo kito, bet yra tarpusavyje susieti duomenų baze. Duomenų migracija palaikoma interneto ryšio, vidinio tinklo arba šių dviejų priemonių kombinacijos pagalba. „BFT Veritus“ sistema apima pamokų tvarkaraščių sudarymą, mokinių lankomumo fiksavimą, dienyną.

Dienyne jungiamasi atskirais duomenimis internetu, priklausomai nuo to, prie kurio vartotojo (pedagogo, mokinio, mokinio tėvo) profilio jungiamasi. Taip pat suteikiama galimybė matyti/rengti įvairių laikotarpių pažymius ir ataskaitas, organizuoti tėvų susitikimus dėl vaikų išvykų ir kitų susijusių klausimų⁵⁰. Pabrėžtina tai, kad mokinių tėvų informavimas apie vykstančius renginius, mokinio pasiekimus ir pastabas – laikytini pasyvia bendradarbiavimo forma, kuri palaikoma pranešimų ir pastabų paskyroje. Aktyvus bendradarbiavimas palaikomas diskusijų paskyroje, suteikiančioje sąlygas mokinių tėvams ir mokytojams pateikti nuomones tam tikrais organizaciniais ir kt. klausimais. Mokslininkas Warren ir kt. (2009) pasisakė už aktyvaus ir pasyvaus bendradarbiavimo palaikymą mokyklose. Akcentuojamas tarpusavio santykių modelis bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų procese, kuomet veikia ne tik informavimo, bet ir

---

⁵⁰ Elektroninio dienyno „BFT Veritus“ gamintojo internetinis šaltinis:
http://www.naujamokykla.lt/index.php?option=com_content&view=section&layout=blog&id=1&Itemid=29

aktyvios komunikacijos sistema, kuri pasak Warren ir kt. (2009) yra šeimos ir mokyklos partnerystės pamatas (Warren ir kt., 2009). Apibendrinant galima teigti, kad elektroniniame dienyne „BFT Veritus“ veikiantys informavimo, pastabų pildymo ir mokyklos renginių organizavimo funkcionalumai suteikia sąlygas palaikyti pasyvų ir aktyvų bendradarbiavimą tarp pedagogų – mokinių tėvų.

Svarbu pažymėti, kad „BFT Veritus“ funkcionuoja pranešimų programa, kurios pagalba bendrauja ir bendradarbiauja skirtingos mokyklos bendruomenės pusės. Vadovaujantis Aprašu, informacinėje sistemoje yra išskiriami vartotojai:

- Mokyklos administracija;
- Mokytojai;
- Mokiniai;
- Mokinių tėvai.

Analizuojant pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimą, dėmesys atkreiptinas į šių vartotojų sistemoje suteiktas teises bei informacijos matomumo galimybes. Mokytojų galimybės sistemoje kur kas didesnės nei mokinių ar mokinių tėvų. Galima sakyti, kad pastarieji yra informacijos, esančios dienyne, administratoriai. Vartotojai, prisijungę pedagogų prisijungimo duomenimis turi informacijos talpinimo, redagavimo, šalinimo bei nuolatinės peržiūros galimybes. Sistemos vartotojas gali ne tik suvesti vaikų pažymius, tačiau juos taip pat ir redaguoti, taisyti. Darytina išvada, kad pedagogams suteiktos informacijos talpinimo ir redagavimo teisės, užtikrina vienkrypčio komunikavimo įgyvendinimą (bendruomenės narių informavimas).

Bendradarbiavimas tarp mokyklos bendruomenės narių palaikomas pranešimų profilyje. Remiantis „BFT Veritus“ gamintojo pateikta sistemos specifikacija, galima sakyti, kad mokytojas elektroninio dienyno sistemoje, turi didesnes galimybes nei kiti vartotojai, tad visą informaciją, patalpintą dienyne, bet kuriuo metu papildyti, panaikinti ar redaguoti gali būtent pedagogo vardu prisijungęs vartotojas. Vadovaujantis Aprašu, visi elektroninių dienynų gamintojai, patvirtinti Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos, siūlo didesnes redagavimo ir duomenų administravimo teises pedagogams. Galima teigti, kad teisių pasiskirstymas tiesiogiai priklauso nuo ugdymo institucijos nuostatų ir mokymo proceso suvokimo.

Mokinių tėvų galimybės elektroninio dienyno sistemoje mažesnės nei kitų mokyklos bendruomenės narių, t.y. vartotojas, prisijungęs mokinio vardu, neturi redagavimo ir duomenų administravimo teisių, minimų pedagogo paskyroje. Mokinys ir mokinio tėvas sistemoje dalyvauja stebėtojo teisėmis, t.y. matoma informacija, susijusi su vaiko pasiekimais bei namų darbais. Bendradarbiavimas šioje sistemoje tarp mokytojų bei mokinių tėvų palaikomas pranešimų profilyje, kuriame tėvai registruojami susitikimai, užduodami aktualūs klausimai, keliamos diskutuotinos

temos. Remiantis 2012 m. Švietimo ir mokslo ministerijos atliktos apklausos⁵¹ išvadomis, pranešimų profiliu palaikomas bendradarbiavimas pateisina tėvų lūkesčius informavimo klausimu, tačiau partnerystė nėra palaikoma.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015-2016 m. elektroninius dienynus Lietuvos švietimo institucijose naudoja 1120 ugdymo įstaigų, t.y. 80 proc. visų ugdymo institucijų. Remiantis 2016 m. kovo 1 d. atlikta gamintojo “BFT Veritus” apklausa, Lietuvos švietimo sistemoje elektroninį dienyną “BFT Veritus” naudoja 60 ugdymo institucijų, t.y. 5,4 proc. visų elektroninius dienynus naudojančių mokyklų.

3.2.2 „Mano dienynas“ sistema

Mano dienynas - sistema veikianti tinklalapio principu. Pagrindinės dienyno ypatybės: galimybė stebėti mokslo rezultatus, vaikų lankomumą, pažangumą ir nuotoliniu būdu bendrauti su mokytojais, galimybė automatiškai suskaičiuoti pusmečių/trimestrų pažymius, praleistas pamokas. Vadovaujantis Aprašu, pagrindinės dienyno funkcijos apima pažymių knygelę, tvarkaraštį, pranešimus, ataskaitas (pusmečių/trimestrų rezultatai), SMS paslauga.

Dienyne naudojami vartotojų tipai:

- Mokyklos administratorius;
- Klasės vadovas;
- Mokytojas;
- Mokinys;
- Tėvas.

Kalbant apie bendradarbiavimą, pedagogo vartotojui suteikiamos teisės kurti ir redaguoti temas, kurios yra aktualios ir kuriomis užduodami klausimai administracijai arba mokinių tėvams (forumo informacijos administravimas). “Mano dienynas” sistemoje taip pat leidžiama koreguoti, pildyti, taisyti informaciją, susijusią su mokinių įvertinimais, t.y. surašyti pažymius, išvesti pusmečių/trimestrų bei metinius pažymius. Su pamokų bei renginių tvarkaraščių administravimu taip pat įpareigotas tvarkytis pedagogas, talpinantis tvarkaraštį, ugdymo planus, kuria naujas mokinių grupes. Tėvų informavimas laikomas labiausiai įprasta ir įvairi mokyklos ir tėvų bendradarbiavimo forma, tačiau tėvai nėra informuojami atskiru pranešimu apie atnaujinamą informaciją, todėl galima teigti, kad bendradarbiavimo funkcija nėra optimizuojama.

Kaip ir kitų elektroninių dienynų sistemose, mokytojai gali tėvams, kolegoms, mokyklos administracijai, moksleiviams formuoti ir siųsti pranešimus, peržiūrėti savo išsiųstų laiškų istoriją

---

⁵¹ Švietimo ir mokslo ministerijos problemos analizė „Tėvų į(si)traukimas į mokinių ugdymą“. Internetinis šaltinis: http://www.smm.lt/uploads/documents/kiti/Tevu_itraukimas_i_mokiniu_ugdyma.pdf

bei gautus pranešimus. Sistemoje pedagogai gali naudoti administracijos sukurtų dokumentų formomis, instrukcijomis ir taisyklėmis, kurios naudojamos mokyklos veikloje. Tuo tarpu mokinių tėvai „Mano dienynas“ sistemoje dalyvauja labiau kaip stebėtojai ir mažiau kaip administratoriai. Pastarieji gali teikti užklausą sistemos administracijai tam tikrais klausimais, matyti administracijos atsakymus, pateikti atsakymus toliau vystant diskusiją ar temų plėtojimą. Atkreiptinas dėmesys, kad mokslininkų M. Warren, S. Hong (2010) aptarta vienakryptė komunikacija „Mano dienynas“ sistemoje papildyta daugiakrypte komunikacija, kuomet vedamos diskusijos/forumai, kuriuose bendravimas vykdomas visomis kryptimis: pedagogas – mokinio tėvas – administracija.

Pranešimų siuntimas ir gavimas susijęs ne tik su administracija, mokinių tėvai turi galimybę naudotis pranešimų sistema – t.y. peržiūrėti sau ir vaikui skirtus pranešimus, juos formuoti ir pateikti pedagogams ar kitų mokinių tėvams. Taip pat suteikta galimybė stebėti informaciją susijusią su vaikais,- pasiekimus, įvertinimus, pusmečių/trimestrų rezultatus, pagyrimus bei pastabas, pamokų bei renginių tvarkaraščius, užduotus namų darbus, darbo klasėje temas. Mokinių tėvai taip pat gali dalyvauti rengiamose apklausose, pakeisti asmeninę informaciją, gauti informaciją el. paštu. Sistemoje taip pat numatyta galimybė gauti informaciją apie vaiką SMS žinute.⁵²

Lyginant „BFT Veritus“ ir „Mano dienynas“ sistemų funkcionalumus bendradarbiavimo kontekste, pastebima, kad tiek vienoje, tiek kitoje sistemoje veikia pranešimų profilis, kuriame mokyklos bendruomenė turi suteiktas teises kurti temas, kelti aktualias problemas, dalyvauti diskusijose. Sistema „Mano dienynas“ yra naudojama 26,5 proc. Lietuvos mokyklų, t.y. sekantis po elektroninio dienyno „Tavo mokykla“. Atkreiptinas dėmesys, kad aptariamo dienyno pagalba palaikoma ir vienakryptė (informavimo) ir daugiakryptė (diskusijos, forumai) komunikacija, skatinanti partnerystę.

3.2.3 „Spiral Universe“ elektroninis dienynas

„Spiral Universe“ mokyklų informacijos administravimo ir valdymo sistema, kurioje atliekamos funkcijos talpinamos viename programinės įrangos pakete, valdomame interneto pagalba.

Vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktu Aprašu, sistemoje galimi 5 vartotojų tipai:

- Sistemos administratorius;

---

⁵² Elektroninio dienyno „Mano dienynas“ internetinė svetainė. Prieiga internetu: < <https://www.manodienynas.lt/> >

- Mokyklos vadovas;
- Mokytojas;
- Mokinio tėvai;
- Mokiniai.

Pagrindinės dienyno funkcijos neišsiskiria iš kitų elektroninių dienynų funkcijų, kurios yra susijusios su mokinių vertinimo sistemos administravimu, praleistomis pamokomis, mokinių stebėseną fiksuojant praleistas pamokas, atliktas ir neatliktas užduotis. Sistemoje administratoriui yra suteikta galimybė talpinti mokinių grupei parengtas užduotis, galimybė jas publikuoti kartu su instrukcijomis, komentarais. Galima teigti, kad užduočių ir išaiškinimų talpinimas suteikia galimybę įtraukti mokinių tėvus į ugdymo procesą ir prisidėti prie mokymo(si) rezultatų gerinimo.

Sistemoje palaikoma ir bendradarbiavimo tarp mokytojų ir mokinių tėvų funkcija. Tai reiškia, kad vartotojai gali bendrauti pranešimų aplinkoje, organizuojant susitikimus, dalinantis informacija ir lūkesčiais. Sistemoje periodiškai tėvams siunčiama informacija apie vaiko pažangumo ar elgesio problemas. Remiantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo Ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 „Dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratos“, kuriame minima vertinimo ir įsivertinimo procesų svarba bendradarbiaujant, galima teigti, kad „Spiral universe“ sistema minėtą funkciją išpildo.

Vadovaujantis elektroninio dienyno „Spiral Universe“ internetinės svetainės pateikta informacija, mokinio tėvų portalas skirtas tėvų informavimui apie vaiko mokymosi pasiekimus bei lankomumą. Dienyno aplinkoje tėvams suteikta galimybė stebėti vaikui skirtas užduotis, joms atlikti skirtą laiką ir kitą susijusią informaciją. Taip pat matomas pamokų sąrašas bei mokyklos bendruomenėje organizuojamų užsiėmimų aprašai. Elektroninio dienyno sistemoje galima registracija į mokykloje esančius užsiėmimus. Vartotojams, prisijungusiems mokinio tėvo vardu, matoma vaiko pažangumo suvestinė, suteikta galimybė užsiregistruoti susitikimui su mokytoja ar administracijos atstovu, dalyvauti mokyklos tėvų komiteto veikloje. Darytina išvada, kad „Spiral Universe“ sistemoje veikianti tėvų įtraukimo į mokyklos bendruomenę platforma, skatina mokinių tėvus dalyvauti mokyklos veikloje, kas tiesiogiai veikia mokinių tėvų ir mokytojų socialinius santykius ir norą prisidėti prie ugdymo proceso.

Mokytojai elektroninio dienyno sistemoje gali talpinti užduotis skirtas mokiniams, pateikti taisykles ar metodikas užduotims atlikti. Taip pat pedagogams suteikta teisė talpinti informaciją, susijusią su pažymių skaičiavimu, nurodyti galutinio įvertinimo skaičiavimo taisykles, vykdyti

mokinių lankomumo apskaitą. Bendradarbiavimui su mokinių tėvais sistemoje sukurta pranešimų aplinka, kurioje mokytojai gali bendrauti su mokiniais ir jų tėvais.⁵³

Elektroninis dienynas „Spiral Universe“ savo turiniu ir funkcinėmis galimybėmis yra panašus į minėtas elektroninių dienynų sistemas („Mano dienynas“, „BFT Veritus“). Analizuojamoje sistemoje papildomai sukurta mokyklos vadovo profilis, kurio nėra anksčiau minėtuose dienynuose. Tai suteikia sąlygas vienos krypties bendradarbiavimui, įtraukiant aukščiausią mokyklos bendruomenės grandį. Galima teigti, kad galimybė kreiptis į mokyklos vadovą, užtikrina saugesnės aplinkos kūrimui.

Elektroninių dienynų „BFT Veritus“, „Mano dienynas“ ir „Spiral Universe“ bendradarbiavimą užtikrinančių funkcionalumų palyginimas

Vadovaujantis Švietimo ir mokslo Ministerijos pateikta informacija apie elektroninių dienynų gamintojų siūlomus funkcionalumus, pastebėtina, kad „BFT Veritus“, „Mano dienynas“ ir „Spiral Universe“ dienynuose bendradarbiavimo galimybės yra didelės (žr. 3 lentelę).

BFT Veritus		Mano dienynas		Spiral universe	
Tėvai	Mokytojai	Tėvai	Mokytojai	Tėvai	Mokytojai
<p>Peržiūra: pasiekimai, užduoti namų darbai, pamokos metodinė medžiaga, tvarkaraščiai, ataskaitos apie mokinį.</p> <p>Pildymas: Susitikimų inicijavimas, probleminių klausimų kėlimas, pranešimų siuntimas ir gavimas.</p>	<p>Peržiūra ir pildymas: pažymių suvedimas, redagavimas, mokinių lankomumo pildymas, pranešimų siuntimas, teminių planų sistemoje pildymas, pastabų, pagyrimų rašymas, failų talpinimas.</p>	<p>Peržiūra: pranešimai, mokinio pažymiai, pusmečių/trimestrų rezultatai, pagyrimai, pastabos, pamokų tvarkaraščiai, užduoti namų darbai, darbo klasėje temos.</p> <p>Pildymas: mokyklos apklausų pildymas, asmeninės informacijos pakeitimas, klausimų uždavimas mokytojoms, mokykloms administracijai,</p>	<p>Peržiūra ir pildymas: Klausimai tėvams, dienyno pildymas, pusmečių / trimestrų bei metinių pažymių išvedimas, tvarkaraščio sudarymas, ugdymo planų talpinimas, naujų grupių kūrimas, pranešimų siuntimas.</p>	<p>Peržiūra: pamokų tvarkaraštis, vaikui skirtos užduotys, atlikimo terminai, popamokiniai užsiėmimai, užsiėmimų tikslas ir reikalavimai, pažymiai, elgesys ir lankomumas.</p> <p>Pildymas: galimybė apmokėti su mokslu susijusias sąskaitas internetu, užpildyti mokyklos</p>	<p>Peržiūra ir pildymas: Užduotys mokiniams, taisyklės, pagal kurias sistema skaičiuos galutinį pažymį, vykdyti mokinių lankomumo apskaitą, bendrauti su mokiniais ir jų tėvais. Kalendoriuje mokytojas gali sekti savo pamokų, užsiėmimų ir renginių tvarkaraščius.</p>

⁵³ Elektroninių dienynų Lietuvoje internetinis šaltinis: <

http://portalas.mokykla.lt/mstp/Bendrai%20naudojami%20dokumentai/El.%20dienynai/el_dienynas_vertinimas_rekomendacijos.pdf>

				sudarytas formos, užsiregistruoti susitikimui su mokytoja ar administracijo s atstovu, dalyvauti mokyklos tėvų komiteto veikloje.	
--	--	--	--	---	--

3 lentelė. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintų elektroninių dienynų palyginimas mokinių tėvų ir pedagogų galimybių atžvilgiu - I

Didžiausias funkcines galimybes, kaip matoma 2 lentelėje, suteikia elektroninio dienyno „Spiral Universe“ gamintojas. Minėtame elektroniniame dienyne, mokinių tėvai ne tik gali išsiųsti ir gauti pranešimus, suteikiama sąskaitų apmokėjimo bei registracijos į įvairias mokyklos narystės programas. Papildomomis galimybėmis mokinių tėvams išsiskiria ir „Mano dienynas“, kuriame galimas apklausų pildymo funkcionalumas. Galima teigti, kad elektroninis dienynas „Spiral universe“ yra daugiausiai galimybių mokinių tėvams suteikianti sistema.

Apibendrinant Lietuvoje naudojamų elektroninių dienynų palyginimą, galima teigti, kad kiekvienas dienynas palaiko bendradarbiavimo funkciją. Gamintojo „Versecko dienynas“ sistema suteikia galimybę mokyklos bendruomenės nariams (mokinių tėvams, mokytojams ir kt.) matyti vartotojų duomenis (el.paštus, telefono numerius), tačiau posistemės, kurioje galėtų vykdyti tiesioginis bendravimas ar diskusijos – nėra. Kiti dienynai: „Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos dienynas“, „Tavo mokykla“, „Versecko dienynas“, „BFT Veritus“, „Mano dienynas“, „Spiral Universe“ turi pranešimų paskyrą, kurioje palaikomas vienkryptis komunikavimas, mokslininko Warren ir kt. (2010) apibrėžtas kaip nepalankus šeimos ir mokyklos partnerystei palaikyti (Warren ir kt., 2010). Tuo tarpu elektroninis dienynas „Tavo mokykla“ palaiko diskusijų ir forumų profilį, kurio funkcionavimas užtikrina daugiakryptę komunikaciją (pedagogas – mokinio tėvas – kitų mokinių tėvai – mokyklos administracija ir kt.).

3.2.4 „Šiaulių "Saulėtekio" gimnazijos dienynas“ sistema

Vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktu Aprašu, Šiaulių "Saulėtekio" gimnazijos dienynas“ - mokyklos informacinė sistema, sąveikaujanti su Mokinių registru bei „Mimosa“ tvarkaraščių kūrimo programomis, iš kurių duomenys, susiję su mokiniais (mokinių sąrašas, pamokų tvarkaraščiai) migruoja tiesiogiai į elektroninio dienyno sistemą. Prie sistemos

jungiamasi duomenimis, kurie yra analogiškai prisijungimo prie kompiuterio duomenims, tačiau toks prisijungimo būdas galioja tik jungiantis mokyklos patalpose.

Sistemoje išskiriami trijų tipų vartotojai:

- Mokiniai;
- Mokinių tėvai;
- Mokytojai (mokytojo profilyje galima prisijungti keliomis rolėmis, t.y. mokytojo, auklėtojo, administracijos).

Tėvai ir mokiniai šioje sistemoje turi mažiau galimybių, lyginant su „BFT Veritus“, „Mano dienyas“ bei „Spiral Universe“. Prisijungus prie sistemos, matomos praleistos pamokos, mokinių įvertinimai, pamokų tvarkaraščiai. Bendradarbiavimo palaikymui sukurta pranešimų siuntimo aplinka, kuria gali naudotis visos paminėtos vartotojų grupės. Bendradarbiaujant su mokytojais ir mokinių tėvais, užpildoma informacija apie mokinių tėvų kontaktinius duomenis, reikalinga bendradarbiavimo puoselėjimui⁵⁴. Darytina išvada, kad aptariamoje sistemoje bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų funkcija palaikoma pasyvia forma, kadangi kontaktinių duomenų pateikimas neužtikrina mokyklos bendruomenės įsitraukimo į ugdymo procesą.

Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos dienyno sąveika su pamokų tvarkaraščio sistema bei mokinių duomenų registru laikytinas sistemos privalumu, trūkumu ir ypatybe. Teigiama ypatybe laikytina galimybė perkelti esamus mokyklos duomenis (mokinių sąrašus, ataskaitas ir kt.), tuo tarpu dviejų informacinių sistemų veikimas turi įtakos sistemų veikimo greičiui. Joks elektroninio dienyno gamintojas tokios duomenų migravimo funkcijos nesiūlo, kita vertus, sistemų sąsaja apsunkina pagrindinės sistemos veikimą. Galima daryti prielaidą, kad tai yra viena iš priežasčių, kodėl Lietuvos švietimo sistemoje „Šiaulių "Saulėtekio" gimnazijos dienyas“ kartu su elektroniniu dienyne „Spiral universe“ turi mažiausiai vartotojų (4,9 proc.). Viena iš priežasčių laikytina nepakankami funkcionalumai bendradarbiavimo tarp mokyklos bendruomenės palaikymui.

3.2.5 „Tavo mokykla (TaMo)“ elektroninis dienyas

„Tavo mokykla“ – populiariausia elektroninio dienyno sistema, pritaikyta mokymo įstaigoms, turinčioms nuolatinį internetinį ryšį. Sistemoje suteikta galimybė matyti pamokų tvarkaraščius, informaciją apie mokinių pasiekimus, lankomumą (ne tik nedalyvavimą pamokoje ar pamokose, bet ir pavėlavimus į pamokas), metinius bei pusmetinius pažymius. Naujai įvedami pažymiai matomi mokinių tėvams ir mokiniams vienu metu. Dienyne suteikta galimybė rašyti pranešimus mokiniams,

---

⁵⁴ Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktas elektroniniu dienyne aprašas. Prieiga internetu: <
http://portalas.emokykla.lt/mstp/Bendrai%20naudojami%20dokumentai/El.%20dienynai/el_dienynas_vertinimas_rekomendacijos.pdf>

mokytojams, tėvams, organizuoti tėvų susirinkimus, išvykas, dalyvauti diskusijose ar forumuose įvairiomis temomis. Pastebėtina, kad bendradarbiavimo funkcija elektroniniame dienyne palaikoma pranešimų profilyje nesiskiria nuo kituose elektroniniuose dienynuose įdiegto profilio.

Mokytojo vartotojas sistemoje apima pastabų apie pamoką ar mokinius talpinimą, vertinimo ar lankomumo įvedimą, taip pat pranešimų, skirtų mokinių tėvams, formavimą. Siekiant geresnio mokymosi rezultato, visos užduotys, talpinamos mokytojo yra tuo pačiu matomos tiek mokinių tėvams tiek patiems mokiniams. Informacija, talpinama mokytojo matoma abiems vartotojams – mokiniui ir mokinio tėvams. Nepaisant to, kad informacija apie mokinio pasiekimus, lankomumą ir namų darbus matoma vienu metu ir tėvų, pastarieji papildomai gauna pranešimus apie būsenų dienyne atnaujinimą. Tad galima daryti išvadą, kad sistema užtikrina, vaiko mokymosi rezultatų atsekamumą ir kontrolę.

Sistema veikia ne tik kaip informacijos talpykla, tačiau turi ir priminimo funkciją. Tai reiškia, kad mokytojas mato atsiskaitomųjų (kontrolinių) darbų sąrašą ir visus jam priskirtus darbus ir kolegų pavadavimus. Mokytojui sudaryta galimybė matyti ne tik mokomosios klasės informaciją, tačiau ir visų mokykloje esančių klasių, tačiau redagavimas galimas tik sau priskirtoje klasėje. Taip pat, mokytojui yra matoma informacija apie atsiskaitomųjų darbų grafiką, remiantis kitų mokytojų įvesta informacija. Galima teigti, kad planuojamų atsiskaitymų matomumas užtikrina grįžtamojo ryšio, kontrolės funkcijas bei suteikia palankias sąlygas mokinio tėvams dalyvauti ar prisidėti prie mokymo proceso namuose.

Mokinių tėvų sistemoje turimos teisės apima vertinimų sistemą, tvarkaraščius bei pranešimus. Neišsiskiriant iš kitų elektroninių dienynų, mokinių tėvai šioje sistemoje gali bendrauti su kitais klasės tėvais ir mokytojais pranešimų pagalba. Sistema suteikia galimybę tėvams užsisakyti informacijos prenumeratą. Tai reiškia, kad sistema periodiškai teikia informaciją apie vaiko pasiekimus ir lankomumą SMS žinute arba el. paštu. Tokią pačią galimybę galima išnaudoti užsisakant informaciją apie užduotus namų darbus ar planuojamus atsiskaitymus. Galima teigti, kad sistemos pagalba, neatsakingų ar užmiršti linkusių mokinių tėvai turi galimybę padėti savo vaikui. Mokinių tėvams sistemoje yra matoma informacija, susijusi su kitų mokinių tėvų kontaktiniais duomenimis, kas sąlyginai skatina bendradarbiavimą ne tik tarp pedagogų ir mokinių tėvų, tačiau ir tarp klasės mokinių tėvų.⁵⁵

Elektroninis dienynas „Tavo mokykla“ yra labiausiai naudojamas Lietuvos ugdymo institucijose (57 proc. visų elektroninius dienynus naudojančių ugdymo institucijų). Pastebėtina, kad dienynas „Tavo mokykla“ technine specifikacija ir funkcinėmis galimybėmis lenkia aptartus

---

⁵⁵ Elektroninio dienyno „Tavo mokykla“ aprašas. Prieiga internete: < http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zumalai/TavoMokykla_%28TaMo%29_2010-12.pdf >

elektroninius dienynus, ir yra teigiamai vertinamas už paprastą ir patogų sisteminių valdymą. Sistemoje bendradarbiavimą palaiko pranešimų profilis ir informavimo skiltis, užtikrinantis vienakryptę komunikaciją; veikianti diskusijų posistemė palaiko daugiakrypčio komunikavimo funkciją; kontrolės ir grįžtamojo ryšio užtikrina priminimų ir SMS žinučių informavimo posistemės.

3.2.6 „Versecko dienynas“ sistema

„Versecko dienynas“ - informacinė sistema atsiradusi, kaip kompiuterinis įrankis profiliuotų klasių moksleivių mokymosi ir lankomumo apskaitos problemoms spręsti. Elektroninis dienynas pildomas dalykų mokytojų, tuo tarpu informacija peržiūros režime yra matoma visų sistemos vartotojų – t.y. klasių auklėtojų, tėvų, mokinių, mokytojų, mokyklos administracijos, socialinių darbuotojų ir psichologų. Darytina išvada, kad sistemoje palaikomas netiesioginis bendravimas, kuomet informacija apie mokinį yra tik paskelbiama bendruomenės nariams.

Vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministerijos atliktos problemos analizės⁵⁶ išvadomis, mokytojų organizuojama veikla paprastai nėra suprantama kaip kvietimas bendradarbiauti ar įsitraukti į vaikų ugdymą. Išvadai nepritaria mokslininkas Halsey (2005), teigdamas, kad mokinių tėvai, nepriklausomai nuo technologijų įsitvirtinimo švietimo sistemoje, vertina tiesioginį bendravimą ir bendradarbiavimą. Darytina išvada, kad elektroninių dienynų informavimo skiltis, kurioje pateikiama informacija apie mokyklą, mokinius, pasiekimus – nepalaiko bendradarbiavimo funkcijos, o atsako už mokyklos bendruomenės informavimą apie aktualijas.

Mokinių tėvai „Versecko dienynas“ sistemoje yra mažiausiai galimybių turintys vartotojai, lyginant su kitais elektroniniais dienynais. Prisijungus prie sistemos, mokinių tėvams yra matomos aplinkos – mokinių įvertinimai, pastabos ir pagyrimai, pamokų tvarkaraščiai, kursų pasirinkimai, mokyklos informacija ir nuorodos į švietimo portalus. Tai reiškia, kad esant norui bendradarbiauti, inicijuoti tai turi patys mokinių tėvai. Galima sakyti, kad tai skatina atsakomybę. Kita vertus, bendradarbiavimo ir bendravimo inicijavimas yra dviejų šalių santykio kūrimas.

M. Warren, S. Hong (2010) teigimu, vienakryptis bendradarbiavimas, kuomet mokinių tėvai užduoda klausimus, o pedagogai į juos atsako, nepalaiko tvarios partnerystės, tačiau užtikrina komunikaciją. Atkreiptinas dėmesys, kad minėtoje sistemoje neveikia jokios partnerystės/bendradarbiavimo palaikymo sistema. Sistemoje „Versecko dienynas“ nėra pranešimų skilties, kurioje galėtų bendrauti ir bendradarbiauti mokinių tėvai, mokytojai ir kiti mokyklos

---

⁵⁶ Valantinas, A., Čiuladienė, G. Švietimo problemos analizė „Tėvų į(si)traukimas į mokinių ugdymą. Vilnius: Grafija, 2012. ISSN 1822-4156

bendruomenės nariai. Mokytojų rolė ir matomas, lyginant su mokinių tėvų teisėmis, sistemoje skiriasi. Prisijungus prie savo elektroninio dienyno ir pasirinkus atitinkamą klasę ar grupę, mokytojas turi galimybę matyti pamokų, atsiskaitymų, renginių tvarkaraštį. Pasirinktai klasei ar grupei mokytojas taip pat turi galimybę pildyti informaciją apie mokinių žinių įvertinimus, lankomumą ir su juo susijusias priežastis. Sistemoje sukurta pastabų aplinka, kurioje mokytojas užpildo atitinkamus pastebėjimus, kurie matomi mokiniams ir mokinių tėvams.⁵⁷ Sistema „Versecko dienynas“ 2011 metais atnaujiniusi profilį pateikia, gamintojų teigimu, patogesnę ir lengvesnę valdymą, tačiau bendradarbiavimo, kuris teigiamai veikia mokymosi rezultatus, ateities perspektyvas, vaikų savijautą bei socialinius santykius, funkcija nėra palaikoma. Sistemoje optimizuojama vertinimo, informacijos sklaidos, grįžtamojo ryšio, kontrolės, bendradarbiavimo funkcijos. Pabrėžtina, kad minimas funkcijas palaiko visi aptarti elektroniniai dienynai. Tikėtina, kad tai yra viena iš priežasčių, kodėl „Versecko dienynas“ nepasižymi išskirtinumu ir nėra gausiai naudojamas Lietuvos ugdymo institucijų (pastarasis naudojamas 6,2 proc. Lietuvos mokyklose).

Elektroninių dienynų „Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos dienynas“, „Tavo mokykla“ ir „Versecko dienynas“ bendradarbiavimą užtikrinančių funkcionalumų palyginimas

Apibendrinant Švietimo ir mokslo ministerijos⁵⁸ pateiktą informaciją apie Lietuvoje naudojamus elektroninius dienynus, galima pastebėti ne vienodas mokinių tėvų ir mokytojų sistemos naudojimo galimybes skirtinguose el. dienynuose. Lentelėje (žr. 4 lentelę) pateikiama informacija apie mokinių tėvų ir mokytojų galimybes, pasirenkant skirtingus elektroninius dienynus.

Šiaulių "Saulėtekio" gimnazijos dienynas		Tavo mokykla		Versecko dienynas	
Tėvai	Mokytojai	Tėvai	Mokytojai	Tėvai	Mokytojai
Peržiūra: praleistos pamokos ir pažymiai.	Peržiūra ir pildymas: teminiai planai ir dienynas, lankomumas, pateisinimo lapeliai, ataskaitos (mėnesio ir pusmečių) ir mokinių informacija (įrašoma informacija apie	Peržiūra: pažymiai, pamokų tvarkaraštis, namų darbai, pastabos vaikui ar visai jo klasei, kontaktiniai duomenys kitų tėvų, informacija apie buvusius ar būsimus tėvų susirinkimus, pranešimai apie vaiko pasiekimus	Peržiūra ir pildymas: pastabos vertinimai, lankomumas, namų darbų skirtų klasei pildymas, tvarkaraščio redagavimas, atsiskaitymų (kontrolinių) darbų sąrašas.	Pildymas: pažymių knygelė, pastabos, pamokų tvarkaraščiai, kursų pasirinkimai, mokyklos naujienos, informacija apie mokyklą, informacija	Peržiūra ir pildymas: pamokų tvarkaraščio sudarymas, per pamoką parašytų pažymių ir lankomumo pildymas, pastabos.

⁵⁷ Elektroninio dienyno "Versecko dienynas" aprašymas. Internetinis šaltinis: < http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Versecko_ediennyn.pdf>

⁵⁸ Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktas Lietuvoje veikiančių elektroninių dienynų gamintojų sąrašas. Internetinis šaltinis: < http://www.smm.lt/web/lt/dienynai_zurnalai>

administracijai.	tėvus ir telefonų numeriai).	el.paštu arba SMS žinute. Pildymas: Pranešimai.		apie savivaldybę, nuorodos į švietimo portalus.	
------------------	------------------------------	--	--	---	--

4 lentelė. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintų elektroninių dienynų palyginimas mokinių tėvų ir pedagogų galimybių atžvilgiu - II

Pagal lentelėje pateiktą informaciją, pastebima, kad gamintojų siūlomi elektroniniai dienynai pateikia panašaus pobūdžio funkcionalumus mokinių tėvams, t.y. peržiūros režimu, visuose pateiktuose elektroniniuose dienynuose matoma tokio paties pobūdžio informacija – vertinimai, tvarkaraštis ir mokinių lankomumas. Atkreiptinas dėmesys į elektroninio dienynų „Šiaulių "Saulėtekio" gimnazijos dienynas“ ir „Versecko dienynas“ tėvams matomą informaciją, apimančią ne tik vertinimo sistemą bei tvarkaraščius, tačiau ir popamokinės veiklos planavimą ir su mokyklos bei savivaldybės aktualijomis susijusia informacija. Tuo tarpu pildymo/redagavimo režimu, didžiausias galimybės mokinių tėvams siūlo „Tavo mokykla“ sistema, kurioje suteikiama galimybė pateikti užklausas ir pranešimus mokytojams, administracijai ir pasidalinti minėta informacija su kitais mokiniais. Atkreiptinas dėmesys, kad mokytojų galimybės pateiktuose elektroniniuose dienynuose neišsiskiria, pastarieji veikia kaip informacijos administratoriai ir vienakryptės komunikacijos palaikytojai. Mokytojai ir mokinių tėvai sistemų pagalba gali siųsti ir gauti pranešimus, talpinti ir skaityti informaciją, susijusią su mokykla ir besimokančiais, teikti pasiūlymus (vienakryptė komunikacija), dalyvauti diskusijose ir forumuose (daugiakryptė komunikacija).

Išanalizavus Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktų elektroninių dienynų gamintojų pateiktus sistemų aprašymus, pastebėtina, kad esminį skirtumą sudaro platforma, kurios pagalba elektroniniai dienynai veikia. Sistemos „Mano dienynas“, „Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos dienynas“, „BFT veritus“ veikimui mokykloje nėra reikalingas išorinio interneto ryšys, kadangi sistemos funkcionuoja vidinio tinkle pagalba (intranetas). Tuo tarpu „Spiral universe“, „Tavo mokykla“, „Versecko dienynas“, „BFT veritus“ mokyklose veikia interneto pagalba. Atkreiptinas dėmesys, kad Sistema „BFT Veritus“ funkcionuoja tiek interneto pagalba tiek vidiniame tinkle. Pastebėtina ir tai, kad bendradarbiavimo tarp mokyklos bendruomenės narių funkcija visose pateiktose sistemose palaikoma pranešimų profilyje, diskusijų, klausimų/atsakymų skiltyse. Darytina išvada, kad populiariausių dienynų „Tavo mokykla“ (57 proc.) ir „Mano dienynas“ (26 proc.) pasirinkimą sąlygoja patogus sistemos valdymas. Tuo tarpu mažiausiai naudojamos „Spiral universe“ ir „Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos“ sistemos naudojamos 4,9 proc. Lietuvos mokyklų, todėl daroma prielaida, kad sistema vartotojams mažiau patogi.

4. TYRIMAS. ELEKTRONINIS DIENYNAS PEDAGOGŲ IR MOKINIŲ TĖVŲ BENDRADARBIAVIMO PROCESĖ

4.1 Empirinio tyrimo metodologija

Tyrimas grindžiamas neopozityvizmo ir sistemos efektyvumo teorija, pagal kurią privalu ieškoti priežasčių, lemiančių aukštą ar žemą sistemos vertinimą. Priežastys leidžia suprasti esamą situaciją ir spręsti problemas, numatant galimus veiksmus, kad situacija keistųsi (Charles, 1999).

Neopozityvistų teigimu, socialinius faktus ir mokslo žinias galima rinkti ir apklausos metodu, kuris patvirtina objektyvumo laipsnį. Kai apklausos dalyvių teikiama informacija yra tikra ir pagrįsta, tuomet gaunami socialiniai ar kiti faktai papildo visuomenės žinias (Valantiejus, 2004). Kiekybinio tyrimo metodas leidžia ieškoti išorių požymių, kurių dėsningumas leidžia rasti universalius ir visuotinius paaiškinimus (Krathwohl, 1993).

Empirinio tyrimo tikslas buvo įvertinti elektroninio dienyno panaudojimo galimybes pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese. Atlikto kiekybinio tyrimo objektas - elektroninio dienyno panaudojimo galimybės pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese. Tiriamajai visumai pasirinktos Lietuvos miestų ir miestelių pagrindinės mokyklos, naudojančios elektroninio dienyno sistemą. Respondentai yra Lietuvos pagrindinių mokyklų, naudojančių elektroninį dienyną mokytojai ir mokinių, besimokančių 5 – 10 (V-X) klasėse tėvai, savanoriškai sutikę dalyvauti tyrime.

Tyrimo dalyviai buvo apklausiami 2016 metų kovo – balandžio mėnesiais.

Tyrimo procesas

Kiekybinio tyrimo pasirinkimo loginis pagrindimas. Kiekybinis tyrimas pasirinktas dėl jam būdingos normatyvinės paradigmos, pagal kurią išmatuojamos reakcijos į tam tikrus išorinius aplinkos veiksnius arba vidinius stimulus (Kardelis, 2002). Kiekybinis tyrimas suteikia galimybes išmatuoti respondentų pateiktus atsakymus ir juos išreikšti skaitine išraiška (Morkevičius, V., Telešienė, A., Žvaliauskas, G., 2015). Tyrimo duomenims surinkti pasitelkta anketavimo metodika (Luobikinė, 2000). Anketa skirta pedagogams ir 5-10 (V-X) klasių mokinių tėvams. Kvietimai dalyvauti tyrime pateikti visoms Lietuvos pagrindinėms mokykloms elektroniniu paštu bei dalį anketų pateikiant tiesiogiai. Siekiant užtikrinti respondentų anonimiškumą bei pateiktų atsakymų konfidencialumą, vadovautasi slaptumo principu.

Laikantis etikos principo, pedagogai ir mokinių tėvai turėjo teisę pasirinkti - dalyvauti apklausoje ar ne. Dėl šios priežasties tyrimo imtį sudarė (n= 333) mokinių tėvai ir (n= 313)

pedagogų. Duomenų patikimumą užtikrino anketos nustatymuose numatyta galimybė iš vieno kompiuterio anketą pildyti vieną kartą.

Tyrimo imtis ir organizavimas. Tyrime dalyvavo Lietuvos miestų ir miestelių pagrindinės mokyklos, naudojančios elektroninio dienyno sistemą. Vadovaujantis Švietimo valdymo informacinėje sistemoje⁵⁹ pateikta informacija ir Atviroje informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemoje⁶⁰ pateiktu Lietuvos pagrindinių mokyklų sąrašu bei vieša kontaktine informacija, Lietuvos pagrindinėms mokykloms, naudojančioms elektroninio dienyno sistemą elektroniniu paštu išsiųsti kvietimai dalyvauti tyrime. Kvietimai, pagal gautus kontaktinius duomenis išsiųsti 1319 adresatų, tarp kurių Lietuvos pagrindinių mokyklų administracijos ir pedagogai (žr. 4 priedą). Tyrimo dalyviai pedagogai ir 5-10 (V-X) klasių mokinių tėvai. Imtis pasirinkta taikant tikimybinę atranką, taigi kiekvienas populiacijos atstovas turėjo galimybę patekti į imtį. Tyrime naudotas lizdinis tikimybinės atrankos būdas, kuomet iš tiriamosios visumos – pedagogų ir tėvų, atrinkti tyrimui reikalingi dalyviai. Tyrimui atlikti parinkti pagrindinių mokyklų pedagogai ir pagrindinėse mokyklose besimokančių mokinių tėvai.

Tyrimo ribotumas – Tyrimo metu gauti rezultatai ir išvalgos gali būti panaudoti vertinant pagrindinėse šalies mokyklose naudojamas elektroninio dienyno sistemas, kaip pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo priemonę, siekiant sistemos tobulinimo bei tam tikrų funkcijų optimizavimo. Tyrimo metu buvo analizuojamas pedagogų ir mokinių tėvų, priklausančių pagrindinių mokyklų bendruomenėms, elektroninio dienyno sistemos vertinimas, todėl tyrimo rezultatų pritaikomumas visoms šalies ugdymo institucijoms nėra galimas.

Vadovaujantis Švietimo valdymo informacinėje sistemoje⁶¹ pateiktais duomenimis apie pagrindinio ugdymo institucijas ir jose dirbančių pedagogų ir besimokančių mokinių skaičių, tiriamųjų populiacija (N)=11893 pedagogai ir (N)=84360 mokiniai (tyrime vienam mokiniui priskiriamas vienas tėvas), tyrimo reprezentatyvi imtis n= 372 pedagogai ir n=382 mokinių tėvai. Tyrimo imtis nustatyta pagal Paniotto formulę (Valackienė, 2004):

$$n = \frac{1}{\Delta^2 + \frac{1}{N}}$$

n – imties dydis;

Δ- imties paklaidos dydis (5 proc.)

N – generalinis visumos dydis (Valackienė, 2004).

⁵⁹ Švietimo ir valdymo sistemos internetinė duomenų svetainė: <http://svis.emokykla.lt/>

⁶⁰ Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos duomenų svetainė: <https://www.aikos.smm.lt/Puslapiai/Pradinis.aspx>

⁶¹ Švietimo ir valdymo sistemos internetinė duomenų svetainė: <http://svis.emokykla.lt/>

Tyrimo imtis nustatyta 95 proc. tikslumu su 5 proc. paklaida. Tyrimo imtį sudaro (n=372) pedagogai, (n = 382) mokinių tėvai.

Apklausa atlikta siekiant įvertinti elektroninio dienyno panaudojimo galimybes pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo procese, iširti mokinių tėvų ir pedagogų nuomonę apie elektroninį dienyną kaip bendradarbiavimo priemonę ir palyginti tradicinio popierinio ir elektroninio dienyno efektyvumą. Vykdam anketinę apklausą 182 pedagogų ir 384 mokinių tėvų anketos tiesiogiai pateiktos Ukmergės „X“, „Y“ ir „Z“ pagrindinėms mokykloms, nuorodos į pedagogų ir mokinių tėvų anketas patalpintos Klaipėdos „X“ ir „Y“, Pabaisko „X“ ir Vilniaus „X“ pagrindinių mokyklų elektroninio dienyno skiltyje „Naujienos“. Kitoms Lietuvos pagrindinėms mokyklos kvietimai dalyvauti tyrime su nuorodomis į pedagogų ir mokinių tėvų anketas išsiųsti elektroniniu paštu. Pedagogams ir mokinių tėvams pateiktų anketų formuluotės skirtingos (žr. 1 ir 2 priedą).

Laikantis etikos principo, pedagogai ir mokinių tėvai turėjo teisę rinktis – dalyvauti tyrime ar ne. Taigi tyrimo imtį sudarė n=313 pedagogų ir n=333 mokinių tėvai.

Visi populiacijos dalyviai – Lietuvos miestų ir miestelių pagrindinių mokyklų, naudojančių elektroninio dienyno sistemą, pedagogai ir mokinių tėvai. Atliekant tyrimą buvo vadovautasi laisvos valios ir savanoriškumo principu, tyrime dalyvauti sutiko 313 pedagogų ir 333 mokinių tėvai, pastarieji sudarė tiriamąją visumą. Vadovaujantis mokslininko Kardelio (2002) įžvalgomis, tam tikros imties tyrimo rezultatus galima taikyti visai populiacijai, todėl tyrimas laikomas reprezentatyviu šalies mastu.

Apklausa buvo vykdoma 2016 metų kovo – balandžio mėnesiais.

Tyrimo instrumentas – anketa. Anketa pedagogams sudaro 15, o mokinių tėvams – 10 klausimų (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. Anketoje pateiktų klausimų pagrindimas

Kl. Nr.	Klausimas	Literatūra
1.	Elektroninio dienyno apibrėžimas	Darbo teorinės dalies 2.2 poskyrio literatūros analizė.
2.	Elektroninio dienyno pagalba įgyvendinamos funkcijos	Darbo teorinės dalies 3.2 poskyrio elektroninių dienynų funkcionalumų palyginimas ir analizė.
3.	Elektroninio dienyno funkcionalumai naudojami bendradarbiavimo su mokinių tėvais palaikymui (klausimas tik pedagogams)	Klausimas sudarytas remiantis darbo teorinės dalies 3 skyriaus elektroninių dienynų Lietuvoje analize.
4.	Bendradarbiavimo formos elektriniame dienyne	Darbo teorinės dalies 3.2 poskyrio elektroninių dienynų funkcionalumų palyginimas ir analizė.
5.	Elektroninio dienyno pagalba įgyvendinamos funkcijos	Darbo teorinės dalies 3.2 poskyrio elektroninių dienynų funkcionalumų palyginimas ir analizė.
6.	Elektroninio dienyno įtaka vaikų mokymui(si)	Driessen, G., Smit, F., Slegers, P. (2005). Parental involvement and educational achievement. British educational journal, Nr.31 (4), p.509-532.

7.	Mokinių tėvų įsitraukimas į vaikų ugdymą (klausimas tik pedagogams)	Klausimas suformuluotas remiantis darbo teorinės dalies 2 ir 3 skyrių literatūros analize.
8.	Mokinių tėvų įsitraukimo į bendradarbiavimą su pedagogais, vertinimas (klausimas tik pedagogams)	Bakker, ir kt. (2007); Pomerantz ir Moorman (2011). Mokytojų – mokinių tėvų bendradarbiavimas: mokytojų kompetencijos ir nuomonė mokymo metu.
9.	Veiksniai darantys didžiausią įtaką mokinių tėvų įsitraukimui į ugdymo procesą	Grincevičienė, V. (2014). Mokyklos ir šeimos sąveikos ypatumai S. Šalkausko filosofijoje ir ugdymo tikrovėje, T. 25. Nr.3, p.174-180.
10.	Elektroninio dienyno kaip efektyvesnės bendradarbiavimo su mokinių tėvais formas už tradicinį popierinį dienyną, vertinimas	Klausimas suformuluotas remiantis darbo teorinės dalies 2 skyriaus literatūros analize.
11-15	Demografiniai duomenys	

Tyrimo duomenų analizės metodai

Gautų tyrimo duomenų apdorojimui pasirinktos Microsoft Excel 2007 ir SPSS Statistic 17.0 programos. Gauti duomenys buvo koduojami SPSS programa. Tyrimo duomenų analizė atlikta vertinant tyrimo dalyvių atsakytus klausimus ir jų pasiskirstymo dažnį. Siekiant nustatyti vieno kintamojo įtaka kitam, atlikta koreliacinė analizė, duomenų sukryžminimui buvo skaičiuojamas suderinamumo kriterijus chi kvadratas (Pirsono χ^2), kurio pasirinktas reikšmingumo lygmuo $p < 0,05$.

Grafiniam gautų duomenų pateikimui naudotos Microsoft Excel 2007 ir SPSS Statistic 17.0 programos.

Tyrimo atlikimo laikas.

Tyrimas buvo vykdomas 2016 m. kovo - balandžio mėnesiais.

Tyrimo vieta.

Tyrimas buvo atliktas Lietuvos miestų ir miestelių pagrindinėse mokyklose, kurios naudoja elektroninio dienyno sistemą.

Tyrimo etapai

Kiekybinis tyrimas vykdomas 5-iais etapais:

1 etapas. (2016 m. sausis mėn.): koncepcijos formavimas. Apmastytas ir sudarytas tyrimo instrumentas (anketa), apgalvoti informacijos rinkimo ir analizės metodai.

2 etapas. (2015 m. vasario mėn.): tyrimo planavimas. Planuojama apklausos vykdymo vieta. Tiriamomis ugdymo institucijomis parinktos Lietuvos pagrindinės mokyklos, naudojančių elektroninio dienyno sistemą.

3 etapas. (2016 m. kovo – balandžio mėn.): empirinis tyrimas. Anketos pateikiamos mokykloms, dalyvaujančioms tyrime.

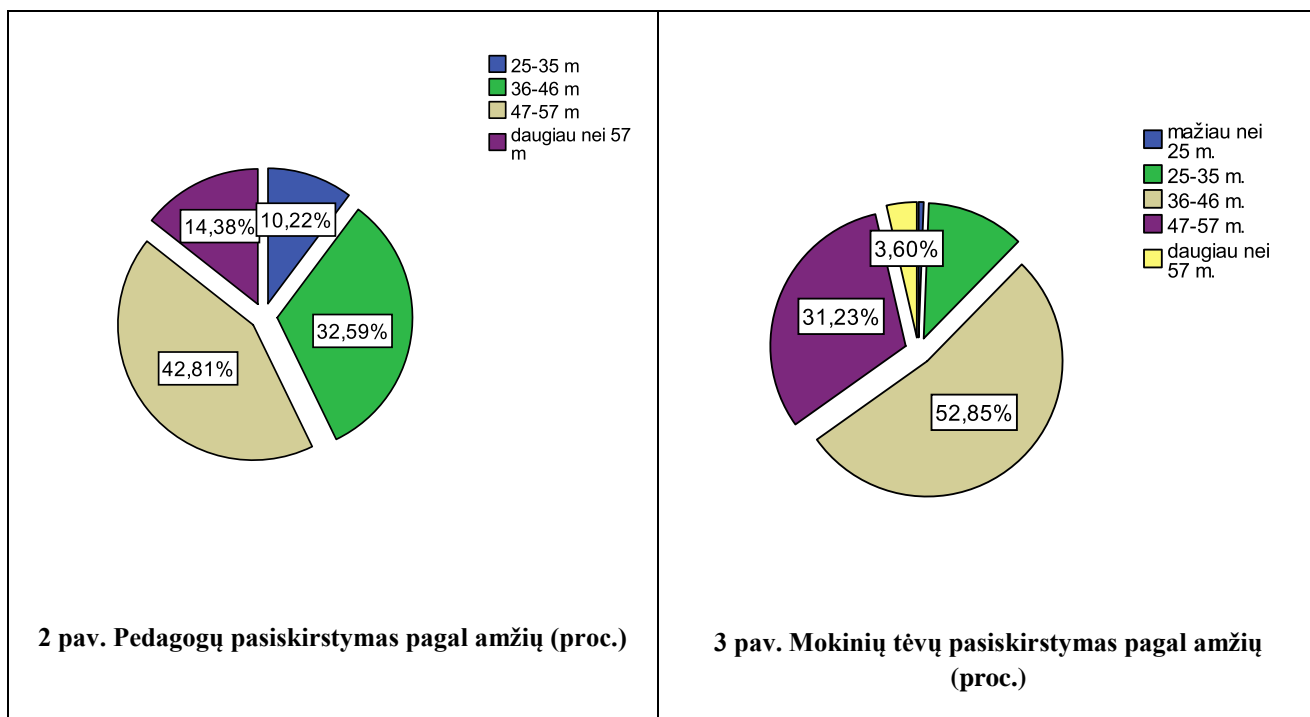
4 etapas. (2016 m. balandžio mėn.): analizė. Gauta informacija analizuojama ir apdorojama, vertinant elektroninio dienyno panaudojimą bendradarbiavimo kontekste.

5 etapas. (2016 m. gegužės mėn.): sklaida. Magistro baigiamojo darbo pristatymas ir gynimas.

4.2 Tiriamųjų charakteristika

Apklausoje dalyvavę respondentai – pedagogai (n=313) ir mokinių tėvai (n=333), kurių daugumos amžius svyravo nuo 25 iki 57 ir daugiau metų. Beveik pusė (43 proc.) apklausoje dalyvavusių pedagogų patenka į 47-57 metų amžiaus intervalą, trečdalis (33 proc.) – 36-46 metų. Mažiausiai apklausoje dalyvavusių pedagogų yra 25-35 metų (10 proc.) ir daugiau nei 57 metų amžiaus pedagogai (14 proc.) (2 pav.).

Apklausoje dalyvavusių mokinių tėvų dažniausiai pasikartojantis amžiaus intervalas – kitoks nei pedagogų. Daugiau nei pusė (53 proc.) mokinių tėvų yra 36-46 metų amžiaus, trečdalis (31 proc.) patenka į 47-57 metų amžiaus intervalą, daugiau nei dešimtoji dalis (12 proc.) – 25-35 metų amžiaus mokinių tėvai. Mažiausiai apklausoje dalyvavusių mokinių tėvų yra jaunesni nei 25 metų (1 proc.) arba vyresni nei 57 metų (4 proc.) (3 pav.).

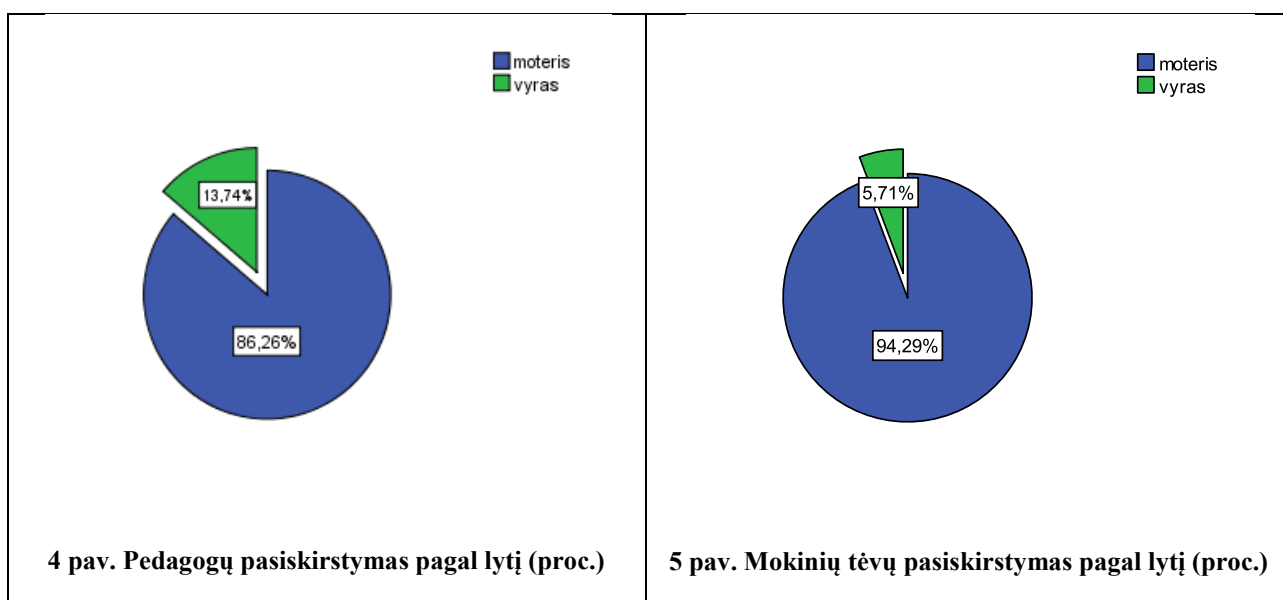

Nustatyta, kad didžioji dauguma (87 proc.) tyrime dalyvavusių pedagogų – yra moterys, tuo tarpu pedagogai vyrai sudarė vos 14 proc. (4 pav.). Tarp mokinių tėvų beveik visos (94 proc.) – moterys, vyrų – vos 6 proc. (5 pav.).

Remiantis Švietimo būklės Lietuvoje apžvalga (2013)⁶² Lietuvoje pedagogo profesija pasižymi labiausiai „moteriška“ sudėtimi, t.y. daugiau nei 80 proc. mokytojų yra moterys. Tuo tarpu vertinant pedagogų amžiaus vidurkį – minima jaunų mokytojų trūkumo problema.

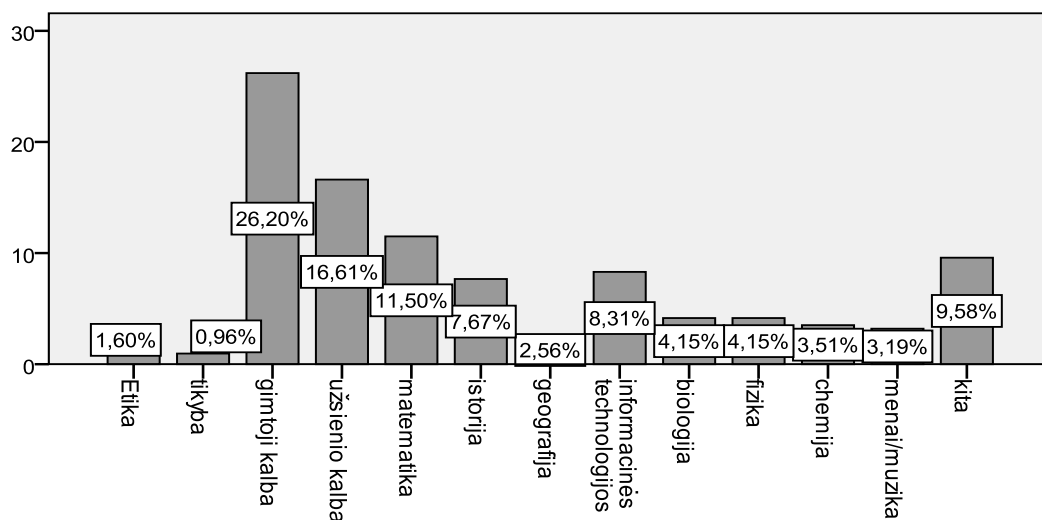
Remiantis tyrimo duomenimis, galima sutikti su Švietimo būklės apžvalgoje (2013)⁶³ pateikiama informacija, kad Lietuvos pagrindinio ugdymo mokyklose dauguma mokytojų – moterys (4 pav.), kurių dauguma patenka į 36-57 metų amžiaus intervalą (2 pav.). Tokiam pasiskirstymui pagal lytį galimai turi įtakos stereotipinis „moteriškų“ ir „vyriškų“ profesijų vertinimas. Tuo tarpu didesnę vyresnio amžiaus pedagogų skaičių galimai lemia jauniems žmonėms nepalanki atlyginimų sistema, kuomet jaunųjų mokytojų atlygis yra mažesnis nei vyresnių, didesnę darbo stažą turinčių pedagogų.

Apklausoje rezultatai parodė, kad beveik trečdalis apklausoje dalyvavusių pedagogų buvo gimtosios kalbos (26 proc.) mokytojai, taip pat užsienio kalbos (17 proc.), matematikos (12 proc.) ir istorijos (8 proc.) dalykų mokytojai. Mažiausiai apklausoje dalyvavusių pedagogų – tikybos (1 proc.), etikos (2 proc.) menų (3 proc.) ir geografijos (3 proc.) dalykų mokytojai. Informatikos dalyko mokytojai sudarė 8 proc., biologijos – 4 proc., fizikos ir chemijos – po 4 proc., kitų mokomųjų dalykų mokytojai sudarė 10 proc. visų apklausoje dalyvavusių pedagogų (6 pav.).

⁶² Augaitis, K., Bakanas, G., Banevičienė, B. Ir kt. (2013). Lietuva. Švietimas regionuose. Vilnius: švietimo aprūpinimo centras. [Žiūrėta 2016-04-20] Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/documents/teisine_informacija/svietimo_bukles_apzvalgos/Svietimas%20regionuose%202013%20web.pdf

⁶³ Augaitis, K., Bakanas, G., Banevičienė, B. Ir kt. (2013). Lietuva. Švietimas regionuose. Vilnius: švietimo aprūpinimo centras. [Žiūrėta 2016-04-20] Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/documents/teisine_informacija/svietimo_bukles_apzvalgos/Svietimas%20regionuose%202013%20web.pdf

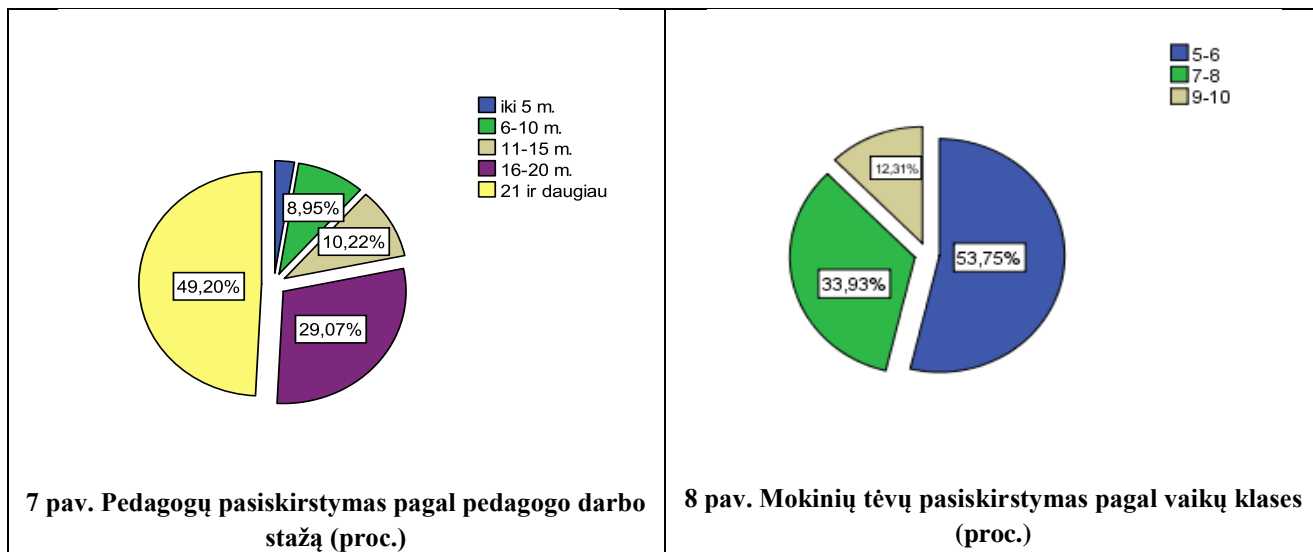

6 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal dėstomą dalyką (proc.)

Pagal darbo stažą, beveik pusė (49 proc.) apklausoje dalyvavusių pedagogų teigia mokytojo darbą dirbantys 21 metus ir daugiau. Tuo tarpu beveik trečdalis (29 proc.) pedagogų darbo stažas - 16-20 metų, dešimtosios dalies (10 proc.) – 11-15 metų. Mažiausiai apklausoje dalyvavusių pedagogų nurodė, kad mokytojo darbą dirba 6-10 metų (9 proc.) ir iki 5 metų (3 proc.) (7 pav.).

Nustatyta, kad daugiau nei pusės apklausoje dalyvavusių tėvų (54 proc.) yra 5-6 klasėse besimokančių mokinių tėvai. Tuo tarpu trečioji dalis (34 proc.) tėvų nurodė, kad jų vaikai mokosi 7-8 klasėje, mažiausiai (12 proc.) apklausos dalyvių – 9-10 klasių mokinių tėvai (8 pav.).

Tėvų pagalba mokyklai ugdymo procese yra labiau paplitusi žemesnių klasių mokinių tėvų tarpe. Tuo tarpu vyresnių klasių mokinių tėvai – palaiptiesiems bendradarbiavimą su mokykla palaiko vis rečiau (Valantinas ir Čiuladienė, 2012). Tuo remiantis daroma išvada, kad tyrime dalyvavusių tėvų pasiskirstymas pagal vaikų klases – nėra atsitiktinis. Daugiau nei pusė (54 proc.) tyrime dalyvavusių tėvų, kurių vaikai mokosi 5-6 klasėse atspindi jaunesnių klasių mokinių tėvų didesnę įsitraukimą į ugdymą ir su juo susijusias iniciatyvas.

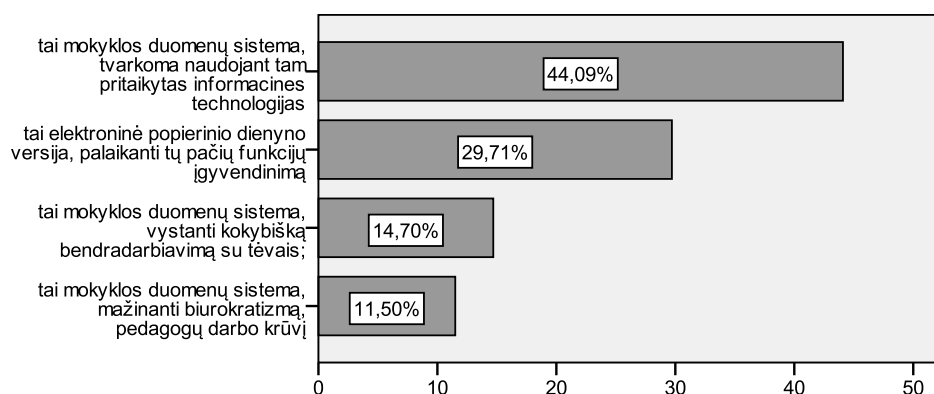
4.3 Empirinio tyrimo rezultatų analizė

4.3.1. Apklausos dalyvių žinios apie elektroninį dienyną

Atliekant empirinį tyrimą, vienas iš tikslų buvo sužinoti, kokios pedagogų ir mokinių tėvų žinios ir nuomonė apie elektroninio dienyno sistemą. Pagal gautus tyrimo duomenis matoma, kad beveik pusė (44 proc.) pedagogų mano, kad elektroninis dienynas yra mokyklos duomenų sistema, tvarkoma naudojant tam pritaikytas informacines ir komunikacines technologijas (9 pav.), trečdalis mokinių tėvų (31 proc.) sutinka su pedagogų nuomone (10 pav.).

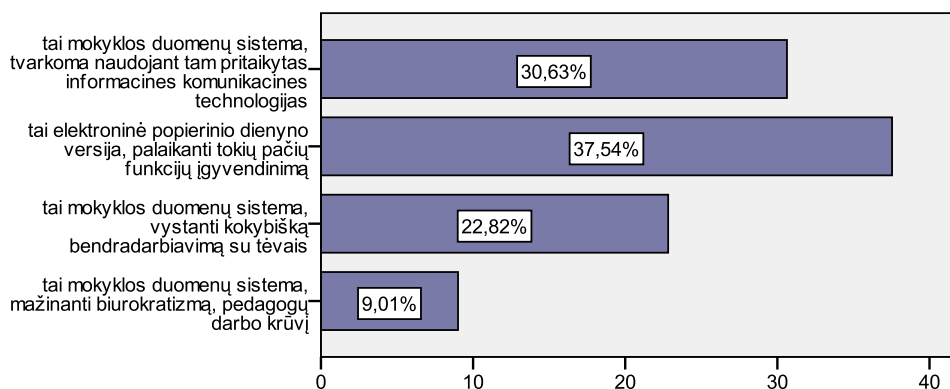
Atkreiptinas dėmesys, kad trečdalis (30 proc.) pedagogų mano, kad elektroninis dienynas – tai elektroninė popierinio dienyno versija, palaikanti tokių pačių funkcijų įgyvendinimą (9 pav.), su apibrėžimu sutinkančių mokinių tėvų – 38 proc. (10 pav.).

Nustatyta, kad daugiau nei pusė (53 proc.) pedagogų, kurių darbo stažas yra 21 metai ir daugiau, nurodė, jog elektroninio dienyno sistema – tai mokyklos duomenų sistema, mažinanti biurokratizmą ir pedagogų darbo krūvį ($\chi^2=36,833$; $df=12$; $p<0,005$). Darytina prielaida, kad pedagogai, dirbę mokytojo darbą dar prieš IKT įsigalėjimą švietimo sistemoje tradicinių popierinių dienynų elektronizavimą suvokia kaip biurokratizmo mažinimo priemonę. Tai galimai reiškia, kad didesnę darbo stažą turintys pedagogai elektroninio dienyno sistemą vertina pagal darbo krūvio ir pobūdžio pokytį, t.y. pasikeitusią vertinimų, lankomumo, atsiskaitymų ir kitos informacijos sklaidos tvarką ir būdą.

9 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal elektroninio dienyno apibrėžimo suvokimą (proc.)

Analizuojant mokyklos ir šeimos partnerystę, nustatyta, kad beveik ketvirtadalis (23 proc.) (9 pav.) mokinių tėvų ir 15 proc. mokytojų (10 pav.) mano, kad elektroninis dienynas - tai sistema vystanti kokybišką bendradarbiavimą su tėvais. Tuo tarpu mažiausiai tyrime dalyvavusių pedagogų (12 proc.) (9 pav.) ir mokinių tėvų (9 proc.) (10 pav.) sutinka su apibrėžimu, kad elektroninis dienynas - tai sistema, mažinanti biurokratizmą ir pedagogų darbo krūvį.

10 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal elektroninio dienyno apibrėžimo suvokimą (proc.)

Siekiant sužinoti pedagogų ir mokinių tėvų nuomonę apie elektroninio dienyno efektyvumą lyginant su tradiciniu popieriniu dienynu, apklausos dalyviu paprašyta įvertinti, ar elektroninio dienyno sistema yra efektyvesnė bendradarbiavimo priemonė lyginant su popieriniu dienynu. Tyrimo rezultatai parodė, kad pedagogų ir mokinių tėvų nuomonė minėtu klausimu sutampa. Didžioji dalis (84 proc.) pedagogų ir mokinių tėvų (90 proc.) teigė, manantys, kad elektroninio dienyno įvedimas labiau užtikrina bendradarbiavimo funkcijos įgyvendinimą. Tuo tarpu 17 proc. mokytojų ir 10 proc. tėvų – taip manyti nelinkę. Tai reiškia, kad dauguma mokyklos bendruomenės

narių turi vieningą nuomonę apie elektroninio dienyno panaudojimą bendradarbiavimo procese, t.y. tiek mokytojai tiek mokinių tėvai dienyno pokyti vertina teigiamai.

Apibendrinant apklausos apie pedagogų ir mokinių tėvų elektroninio dienyno sistemos duomenis, nustatyta, kad beveik pusė pedagogų ir trečdalis tėvų elektroninio dienyno sistemą apibrėžia kaip mokyklos duomenų sistemą, tvarkoma naudojant IKT. Populiariausias tarp tėvų (38 proc.) apibrėžimas sietinas su tradicinio popierinio dienyno elektronine versija, tam pritaria ir trečioji dalis mokytojų. Mažiausiai populiarius elektroninio dienyno apibrėžimas, pabrėžiantis biurokratizmo ir pedagogų darbo krūvio mažinimą, pasirinktas dešimtosios dalies pedagogų ir mokinių tėvų. Tai reiškia, kad vertinant elektroninio dienyno sistemą, pedagogų ir mokinių tėvų nuomonės neišsiskiria, tai iliustruoja beveik tolygūs sistemos apibrėžimų pasirinkimai.

4.3.2. Elektroniniame dienyne įgyvendinamos funkcijos

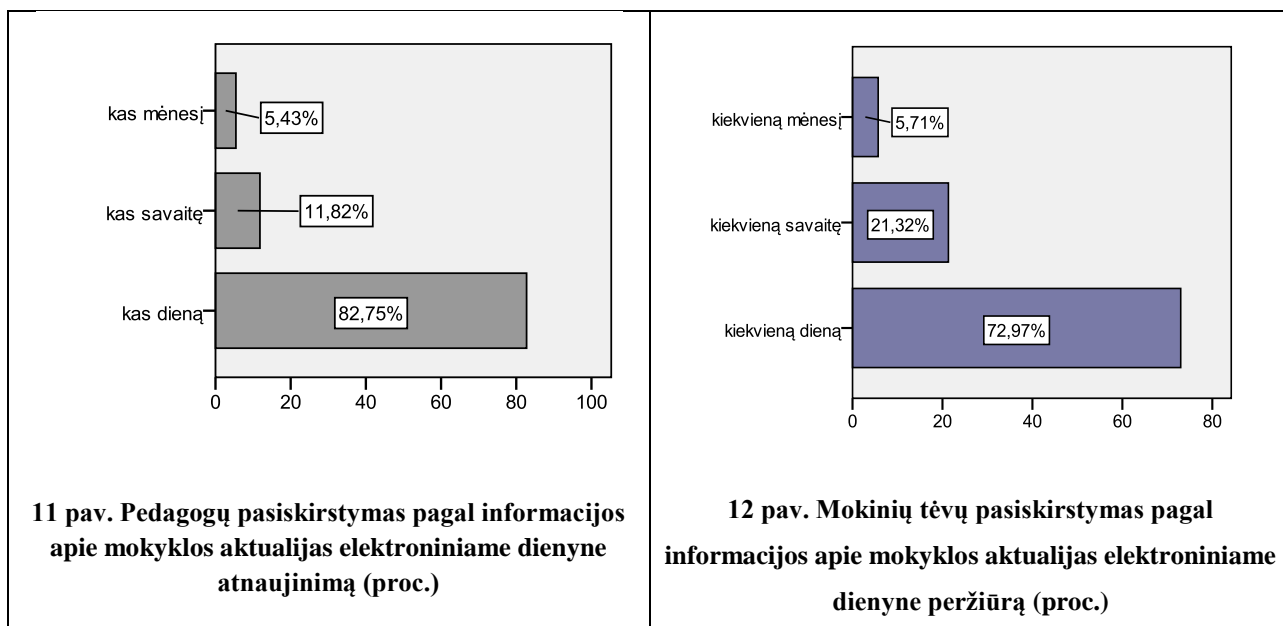
Vienas iš tyrimo uždavinių – sužinoti kokius veiksmus ir kaip dažnai įgyvendina pedagogai ir mokinių tėvai elektroniniame dienyne. Nustatyta, kad veiksmai, susiję su mokyklos aktualijų informacijos administravimu ir peržiūra, didžiosios daugumos apklaustųjų (pedagogų – 83 proc. (11 pav.); tėvų – 73 proc. (12 pav.) yra atliekami kiekvieną dieną.

Analizuojant 2008-2012 metų kvalifikacinių kategorijų pokyti šalyje⁶⁴, pastebėta, kad 51 savivaldybėje išaugo užsienio kalbos mokytojų, turinčių aukštą kvalifikacijos laipsnį, skaičius. Tuo tarpu tyrimu nustatyta, kad beveik penktadalis (17 proc.) pedagogų, kurių dėstomas dalykas – užsienio kalba, informaciją apie mokyklos aktualijas atnaujina kiekvieną dieną ($\chi^2=66,509$; $df=24$; $p<0,005$). Tuo remiantis, darytina prielaida, kad aktyvus ir dažnas informacijos atnaujinimas skaitmeninėje erdvėje galimai yra sąlygotas turimos pedagogų kvalifikacijos.

Penktoji dalis mokinių tėvų (21 proc.), informaciją peržiūri kas savaitę, 6 proc. – kas mėnesį (12 pav.). Tuo tarpu pedagogų, kas savaitę talpinančių ir administruojančių informaciją sudaro 12 proc., kas mėnesį – 6 proc. (11 pav.). Daugiau nei pusė (56 proc.) mokinių tėvų, kurių vaikas mokosi 5-6 klasėje, informaciją apie mokyklos aktualijas peržiūri kiekvieną dieną ($\chi^2=59,229$; $df=4$; $p<0,005$). Taigi, galima sutikti, kad dauguma žemesnėse klasėse besimokančių mokinių tėvai – yra aktyvesni ugdymo proceso stebėtojai, t.y. informaciją seka kiekvieną dieną.

---

⁶⁴ Augaitis, K., Bakanas, G., Banevičienė, B. Ir kt. (2013). Lietuva. Švietimas regionuose. Vilnius: švietimo aprūpinimo centras. [Žiūrėta 2016-04-20] Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/documents/teisine_informacija/svietimo_bukles_apzvalgos/Svietimas%20regionuose%202013%20web.pdf

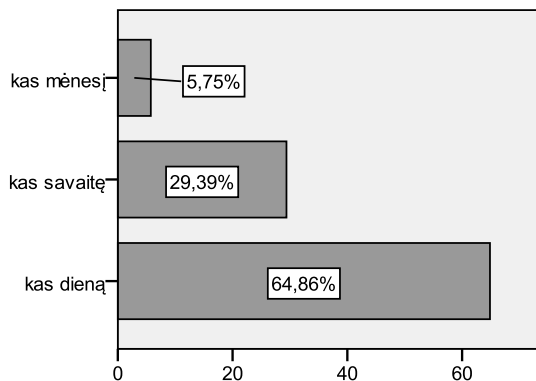

Atkreiptinas dėmesys, kad elektroninio dienyno sistemos pedagogams suteikia galimybę kurti, redaguoti, dalinti ir šalinti informaciją, tuo tarpu mokinių tėvai turi tik matomumo teises. Tuo remiantis nustatyta, kad didžioji dalis pedagogų kiekvieną dieną talpina ir atnaujina informaciją (aktualijos – 83 proc.; vertinimai – 65 proc.; lankomumas – 73 proc.) (11 pav.; 13 pav.; 15 pav.), ir daugiau nei pusė mokinių tėvų atnaujinamą informaciją (aktualijos – 73 proc.; vertinimai – 71 proc.; lankomumas – 59 proc.) (12 pav.; 14 pav.; 16 pav.) peržiūri.

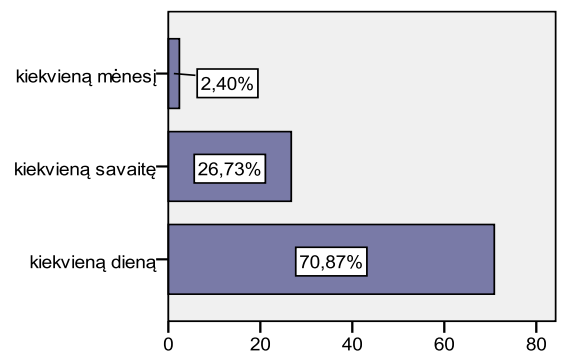
Pastebėta, kad kas savaitę informaciją apie mokyklos aktualijas atnaujina 12 proc. pedagogų (11 pav.) ir 21 proc. mokinių tėvų atnaujinamą informaciją periodiškai kas vieną savaitę peržiūri (12 pav.). Tuo tarpu 5 proc. mokytojų mokyklos aktualijas pildo kas mėnesį (11 pav.), 6 proc. tėvų, kas mėnesį naujienas peržiūri (12 pav.).

Nustatyta, kad trečdalis (33 proc.) pedagogų, kurių dėstomas dalykas – gimtoji kalba, su pasiekimų vertinimais susijusią informaciją atnaujina periodiškai kas vieną savaitę ($\chi^2=43,636$; $df=24$; $p<0,008$). Tuo tarpu daugiau nei pusė (58 proc.) mokinių tėvų, kurių amžiaus vidurkis patenka į 36-46 metų amžiaus intervalą, informaciją, susijusią mokinių įvertinimais, peržiūri kiekvieną dieną ($\chi^2=19,718$; $df=8$; $p<0,011$). Manytina, kad jaunesnių apklausos dalyvių aktyvų informacijos stebėjimą lemia aukštesnis kompiuterinio raštingumo ir technologijų išmanymo lygis, lyginant su vyresnio amžiaus žmonėmis⁶⁵.

⁶⁵ http://osp.stat.gov.lt/documents/10180/259432/Lietuvos_jaunimo_statistinis_portretas.pdf

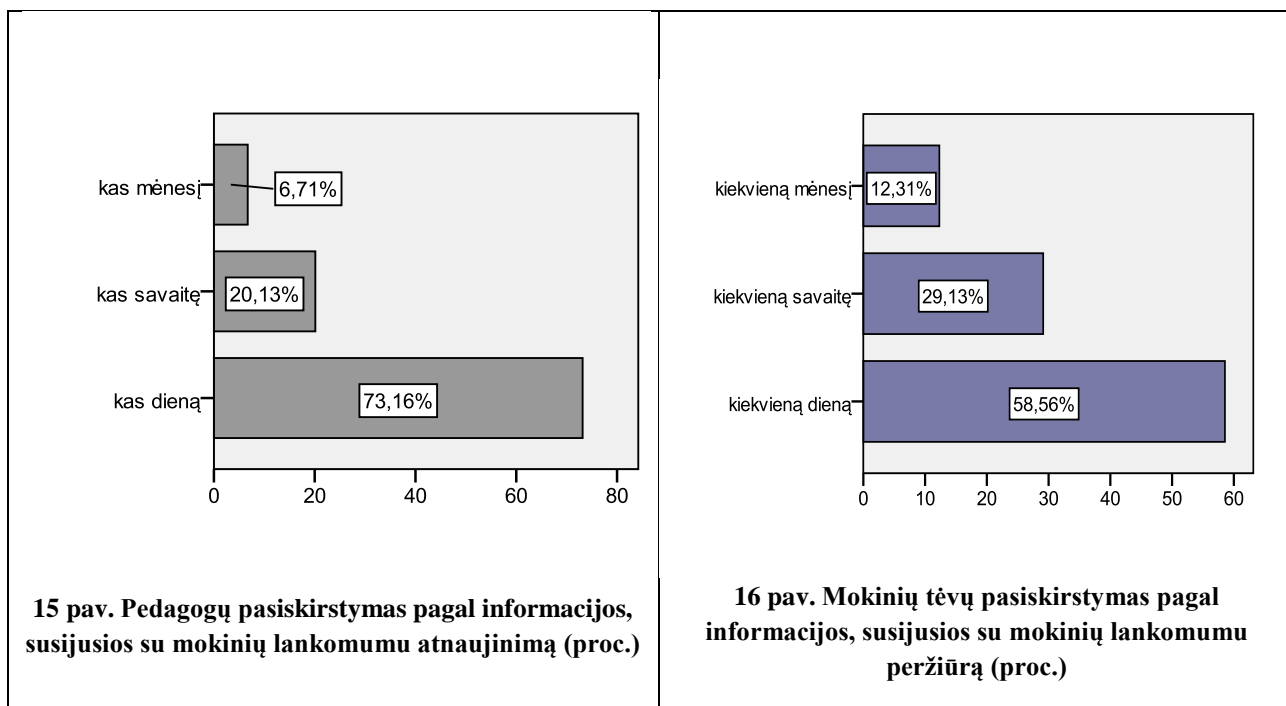
13 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal informacijos, susijusios su vertinimais, pagyrimais ir pastabomis atnaujinimą (proc.)

14 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal informacijos, susijusios su vertinimais, pagyrimais ir pastabomis peržiūrą (proc.)

Tyrimas parodė, kad beveik trečdalis (29 proc.) mokytojų informaciją, susijusią su mokinių vertinimais atnaujina periodiškai kas vieną savaitę (13 pav.), tuo tarpu ketvirtadalis (27 proc.) mokinių tėvų atnaujintą informaciją kas savaitę peržiūri (14 pav.). Taip pat nustatyta, kad kas savaitę penktadalis mokytojų (20 proc.) atnaujina ir lankomumo suvestinę (15 pav.), ir beveik trečdalis (29 proc.) tėvų kiekvieną savaitę atnaujintą informaciją peržiūri (16 pav.).

Nustatyta, kad didžioji dalis (71 proc.) mokytojų, kurių darbo stažas yra 21 metai ir daugiau, elektroniniame dienyne informaciją, susijusią su pamokų lankomumu pildo ir atnaujina kas vieną mėnesį ($\chi^2=15,755$; $df=8$; $p<0,046$). Lankomumo suvestinė elektroniniame dienyne apima informaciją apie vaikų atvykimą ar neatvykimą į pamokas ar atsiskaitymus, tad tokio pobūdžio duomenys daugumos (73 proc.) pedagogų yra atnaujinama ir perduodama tėvams kasdien. Nepaisant to, dauguma mokytojų, turinčių didesnę darbo stažą, minėtą informaciją atnaujina kas vieną mėnesį. Tuo remiantis darytina prielaida, kad tokį elgesį įtakoja pedagogo darbo patirtis, prieš įsigalint IKT švietime, kuomet lankomumo suvestinės ir ataskaitos mokinių tėvams buvo pildomos ir matomos vaikams pateikus popierinį dienyną.

Analizuojant bendradarbiavimo funkcijos elektroniniame dienyne palaikymą, pastebėta, kad bendradarbiavimą (pranešimų, diskusijų, forumų skiltys) elektroniniame dienyne beveik pusė (58 proc.) mokinių tėvų palaiko kas mėnesį (18 pav.), tuo tarpu pedagogų, nurodžiusių, jog bendradarbiavimas palaikomas periodiškai kas mėnesį – tik penktadalis (22 proc.) (17 pav.).

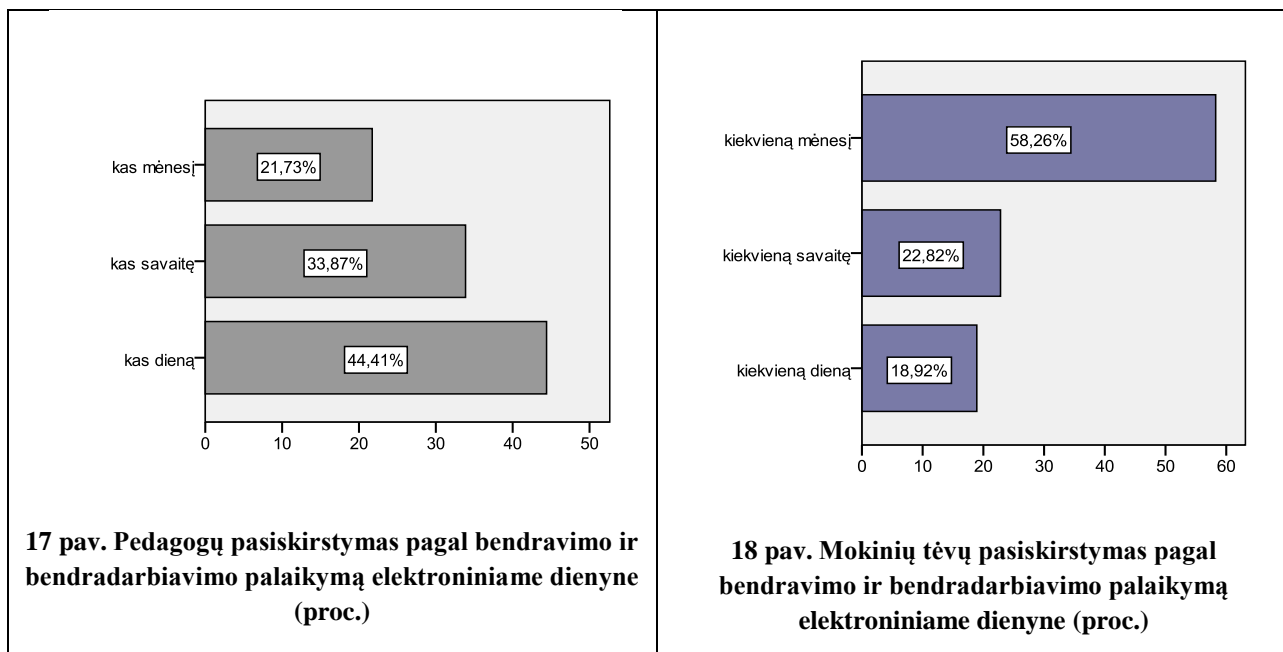
Pastebėta ir tai, kad beveik pusė (44 proc.) pedagogų bendradarbiavimą elektroniniame dienyne palaiko kas dieną, trečdalis (34 proc.) - kas savaitę (17 pav.). Tyrimu nustatyta, kad daugiau nei pusė (55 proc.) pedagogų, kurių darbo stažas yra 21 metai ir daugiau, bendradarbiavimą elektroniniame dienyne teigia palaikantys kiekvieną dieną ($\chi^2=31,703$; $df=8$; $p<0,00$).

Nustatyta, kad elektroninio dienyne sistemoje kas vieną savaitę bendrauja ir bendradarbiauja beveik ketvirtadalis (23 proc.) mokinių tėvų. Beveik pusė (41 proc.) tėvų, elektroninį dienyną apibrėžusių kaip tradicinio popierinio elektroninę versiją, bendradarbiavimą elektroniniame dienyne palaiko taip pat kas vieną savaitę ($\chi^2=19,541$; $df=6$; $p<0,003$). Tuo tarpu 19 proc. tėvų pažymėjo, kad bendrauja kiekvieną dieną.

Mokytojų talpinama ar atnaujinama informacija bei organizuojama veikla mokinių tėvų paprastai nėra suvokiama kaip bendradarbiavimo su šeima puoselėjimas (Valantinas ir Čiuladienė, 2012). Tai galimai paaiškina pedagogų ir mokinių tėvų nuomonių išsiskyrimą, kuomet kasdien atnaujinamą informaciją pedagogai supranta kaip bendradarbiavimą, o mokinių tėvai – kaip įprastinę informacijos sklaidą.

Halsey⁶⁶ (2005) teigimu, mokinių tėvai mėgsta ir vertina tikslinį bendravimą, kuomet yra aiškus tikslas ir abiejų pusių lūkesčiai. Įvertinus tyrimo duomenis ir mokslininko išvadą, darytina prielaida, kad bendravimas kiekvieną dieną mokinių tėvams nėra tikslingas, todėl bendraujama rečiau (18 pav.).

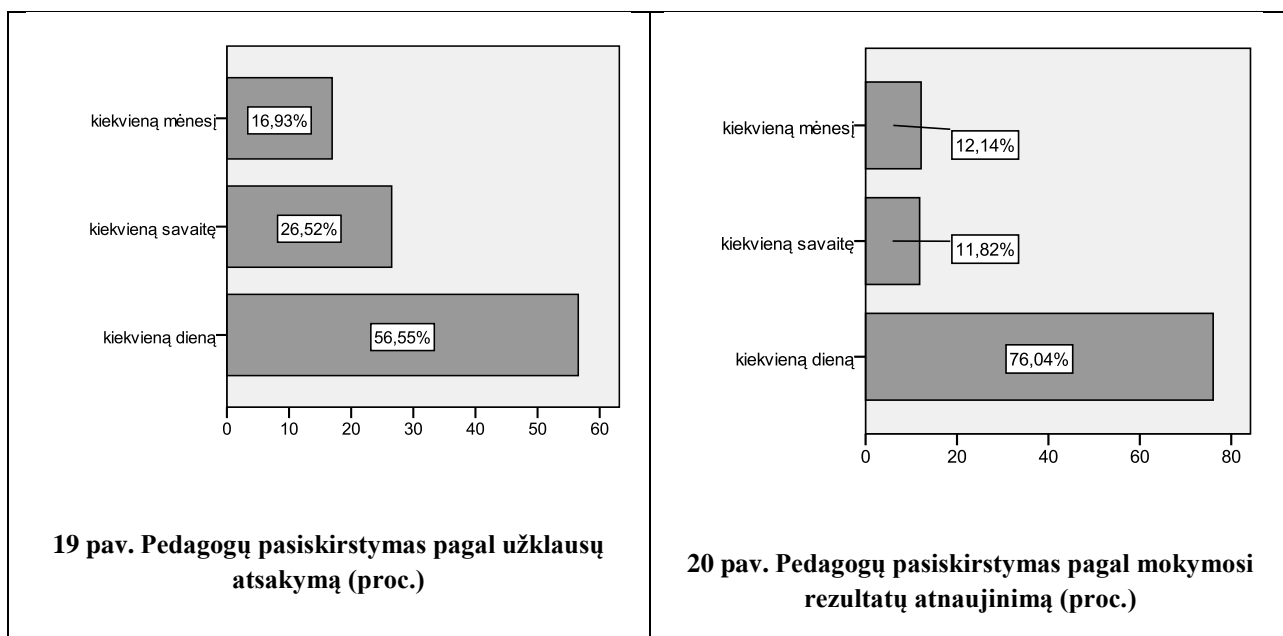
Apibendrinant tyrimo rezultatus, galima teigti, kad elektroninio dienyso sistemoje pildomos ir atnaujinamos informacijos dažnis priklauso nuo minėtos informacijos turinio. Tai reiškia, kad einamoji informacija (vertinimai, lankomumas, atsiskaitymai) daugumo pedagogų yra atnaujinama kiekvieną dieną. Tai reiškia, kad yra užtikrinamas savalaikis grįžtamasis ryšys, kuomet dienyne realiu laiku pateikiami vaikų įvertinimai, atvykimas/neatvykimas į pamokas ir kt. Tyrimas parodė, kad pedagogų kiekvieną dieną atnaujinama informacija yra kiekvieną dieną peržiūrima daugumos mokinių tėvų. Nepaisant to, bendradarbiavimo elektroniniame dienyne palaikymo klausimu, mokinių tėvų ir pedagogų nuomonės nesutampa. Pedagogai teigia bendradarbiaujantys kasdien, tuo tarpu dauguma tėvų – kas vieną mėnesį. Tokį skirtumą galimai nulemia skirtingas bendradarbiavimo sąvokos supratimas.

4.3.3. Pedagogų naudojami funkcionalumai elektroniniame dienyne bendradarbiavimui su mokinių tėvais

Siekiant nustatyti, kokias funkcijas ir kaip dažnai pedagogai vykdo bendradarbiavimui su mokinių tėvais palaikyti, apklausti tyrime dalyvavę mokytojai. Tyrimo duomenys parodė, kad tam tikri veiksmai elektroniniame dienyne atliekami kiekvieną dieną, kiti kas savaitę ar mėnesį.

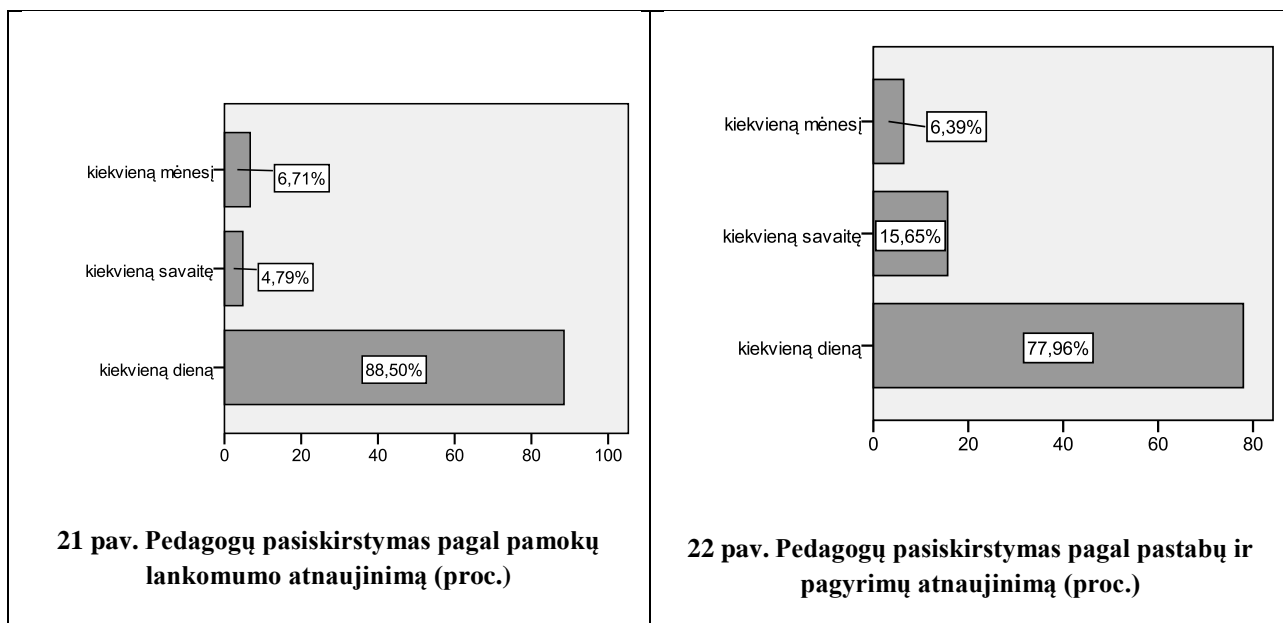
⁶⁶ Halsey, P. A. (2005). *Parent involvement in junior high schools: a failure to communicate. American secondary education*, Nr.34 (1), p.57-69.

Tyrimu nustatyta, kad kiekvieną dieną didžioji dauguma (76 proc.) pedagogų pildo ir atnaujina mokymosi rezultatus (20 pav.), atsako į elektroniniame dienyne pateiktas tėvų ir mokinių užklausas (57 proc.) (19 pav.), atnaujina pamokų lankomumo informaciją (89 proc.) (21 pav.) bei pildo pagyrimų ir pastabų paskyras (78 proc.) (22 pav.).

Periodiškai kas vieną savaitę ketvirtadalis (27 proc.) pedagogų atsako į pateiktas užklausas (19 pav.), dešimtoji dalis (12 proc.) atnaujina mokymosi rezultatus (20 pav.), mažiau nei dešimtadalis (5 proc.) atnaujina lankomumą (21 pav.) ir daugiau nei dešimtoji dalis (16 proc.) atnaujina pagyrimų bei pastabų aplinkas (22 pav.). Pastebėta, kad daugiau nei pusė (54 proc.) mokytojų, kurių amžius patenka į 47-57 m. amžiaus intervalą, į užklausas elektroniniame dienyne atsako vidutiniškai kas vieną savaitę ($\chi^2=13,551$; $df=6$; $p<0,035$). Elektroniniame dienyne užklausos matomos iškart, kai vartotojas jas pateikia siuntimui, taigi darytina išvada, kad atsakant į tėvų klausimus kas vieną savaitę – neužtikrinamas savalaikės informacijos perdavimas.

Nustatyta, kad mažiausiai pedagogų periodiškai kas vieną mėnesį atsako į užklausas (17 proc.) (19 pav.), atnaujina mokymosi pasiekimus (12 proc.) (20 pav.), lankomumo informaciją (7 proc.) (21 pav.) ir pastabų bei pagyrimų platformas (7 proc.) (22 pav.).

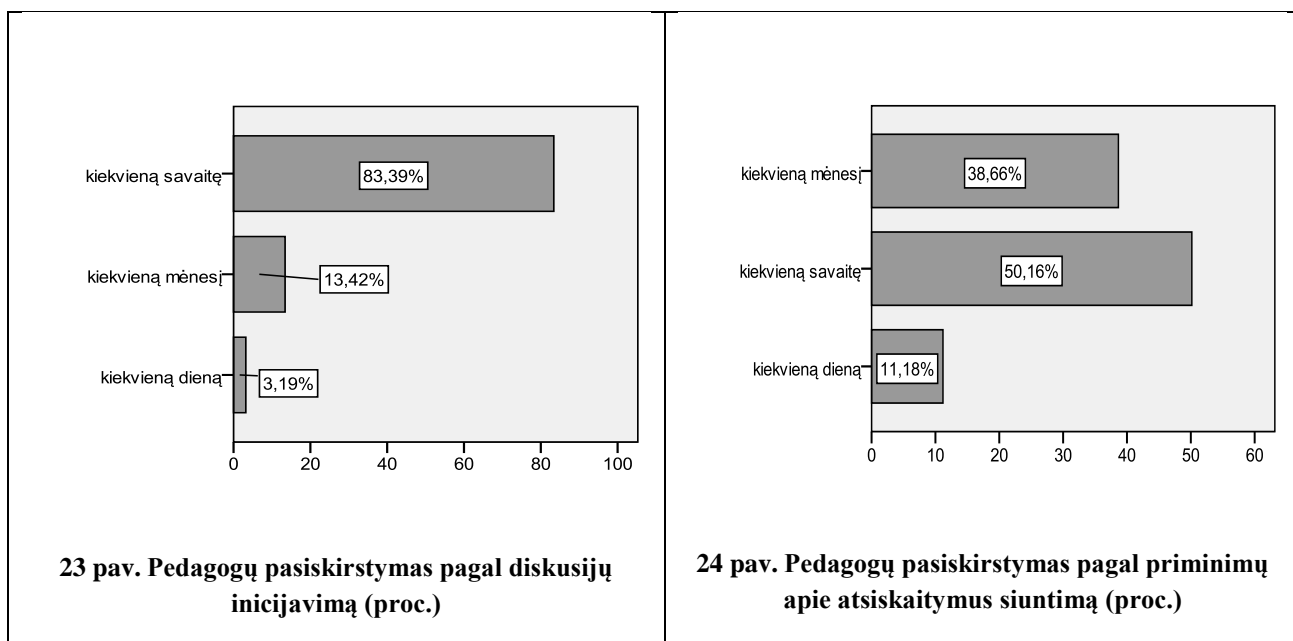
Tyrimu nustatyta, kad diskusijos tarp pedagogų ir mokinių tėvų, kurias inicijuoja mokytojai, dažniausiai yra vykdomos kas vieną savaitę. Taip apklausos metu nurodė didžioji dauguma (83 proc.) pedagogų bei daugiau nei pusė (54 proc.) pedagogų, dirbančių mokytojo darbą 21 metus ir daugiau ($\chi^2=28,982$; $df=8$; $p<0,000$). Rečiau inicijuojantys mokyklos bendruomenės narių diskusijas nurodė 13 proc. pedagogų, ir vos 3 proc. pažymėjo, kad kiekvieną dieną prisideda prie diskusijų inicijavimo (23 pav.).

Bendradarbiavimas diskutuojant, pasak Warren, Hong ir kt. (2010) užtikrina įvairių krypčių komunikaciją. Tai reiškia, kad informacijos pasikeitimas galimas kryptimis: pedagogas – tėvas, pedagogas – pedagogas, tėvas – tėvas, tėvas – administracija ir t.t. Tokia partnerystės forma yra efektyvesnė už vienos krypties komunikaciją, kurią palaiko informavimo platformos, kadangi dalintis patirtimi ir bendrauti gali didesnė mokyklos bendruomenės dalis. Taigi, pagrindinio ugdymo institucijose pedagogų paprastai kas vieną savaitę inicijuojamos diskusijos, užtikrina daugiakrypčio komunikavimo palaikymą.

Tyrimas parodė, kad kontrolės ir ugdymo koordinavimo funkcijos palaikomos siunčiant priminimus apie artėjančius atsiskaitymus. Priminimų sistema leidžia mokinių tėvams dalyvauti vaiko ugdymo proceso planavime. Tai reiškia, kad priminimus apie būsimus atsiskaitymus, renginius gauna ne tik mokiniai, tačiau taip pat ir mokinių tėvai, kurie savo ruožtu gali palaikyti kontrolę ir padėti minėtiems atsiskaitymams pasiruošti.

Pastebėta, kad dienyne priminimus apie artėjančius atsiskaitymus daugiau nei pusė pedagogų (50 proc.) mokiniams ir mokinių tėvams siunčia kas vieną savaitę. Kas savaitę priminimus apie artėjančius atsiskaitymus nurodė siunčiantys ir trečdalis (30 proc.) gimtosios kalbos mokytojų

($\chi^2=57,703$; $df=24$; $p<0,000$). Tarpu daugiau nei trečdalis (39 proc.) pedagogų nurodė priminimus siunčiantys kas vieną mėnesį ir 11 proc. mokytojų – kiekvieną dieną (24 pav.).

Gyvi ir tiksliniai susitikimai su mokytojais sudaro galimybes gauti informaciją apie tai, koks tėvų vaidmuo ugdyme, ką reikėtų tobulinti ar keisti. Dėl šios priežasties tiesioginiai susitikimai yra reikalingi (Halsey, 2011). Taigi, siekiant išsiaiškinti, ar pedagogai teigiamai vertina susitikimų su mokinių tėvais inicijavimą, pedagogų paprašyta įvertinti inicijuojamų susitikimų periodiškumą (25 pav.).

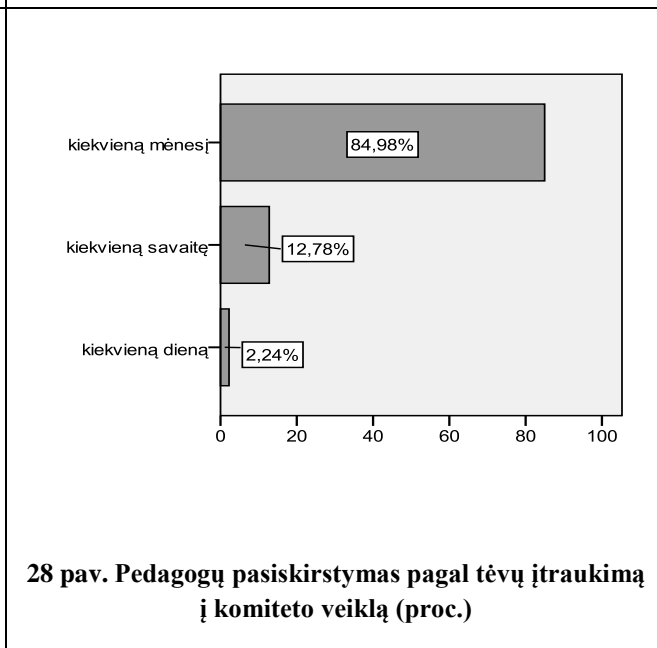
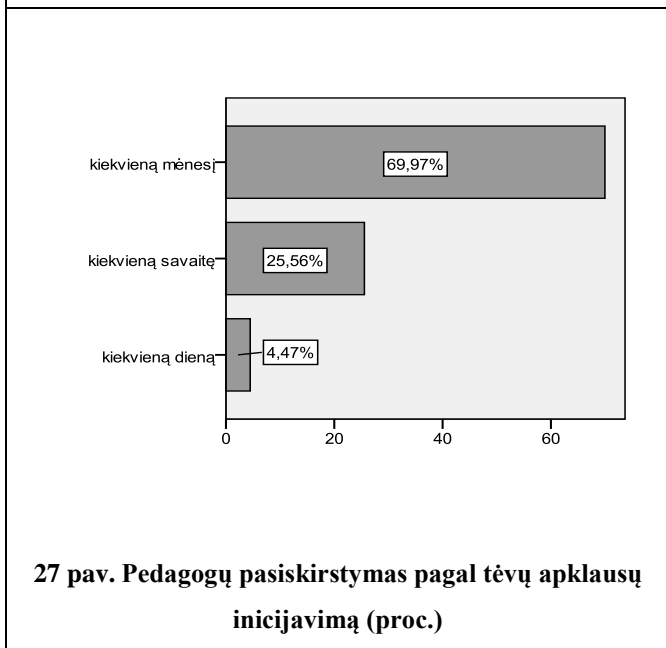
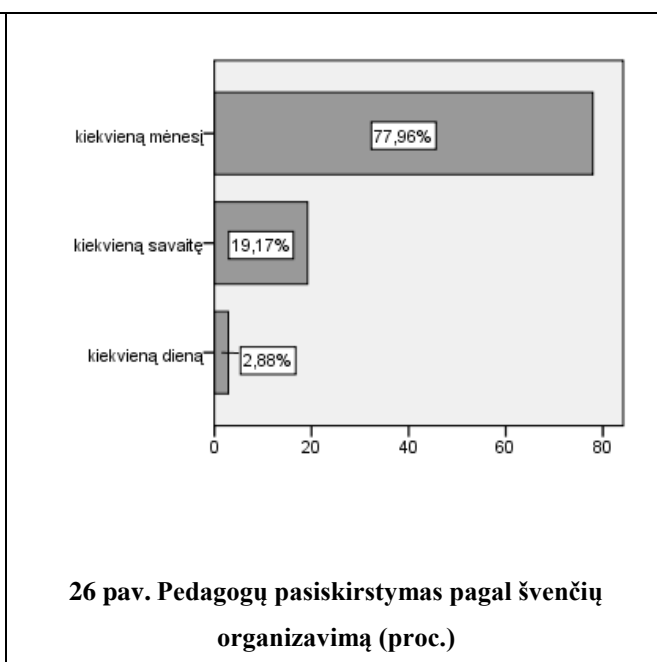
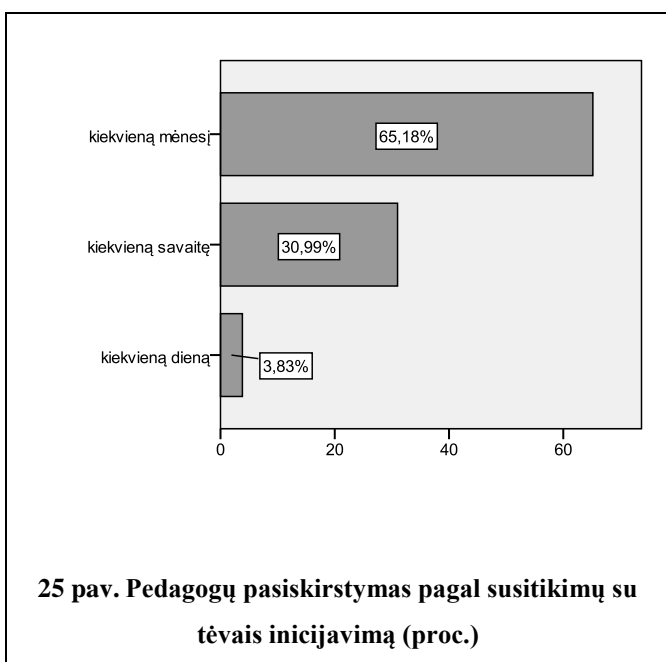
Tyrimas parodė, kad didžioji dauguma pedagogų periodiškai kas vieną mėnesį inicijuoja susitikimus su mokinių tėvais (65 proc.) (25 pav.), organizuoja mokyklos bendruomenės šventes (78 proc.) (26 pav.), inicijuoja mokinių tėvų apklausas (70 proc.) (27 pav.) ir organizuoja mokyklos bendruomenės narių komiteto, į kurį įtraukiami tėvai, veiklą (85 proc.) (28 pav.).

Nustatyta, kad penktoji dalis (20 proc.) pedagogų, kurių dėstomas dalykas yra užsienio kalba, susitikimus su mokinių tėvais inicijuoja kas vieną mėnesį ($\chi^2=53,548$; $df=24$; $p<0,000$). Tuo tarpu daugiau nei trečdalis (36 proc.) istorijos mokytojų kiekvieną dieną prisideda prie mokinių tėvų ir mokyklos bendruomenės apklausų aktualiais klausimais organizavimo ($\chi^2=47,289$; $df=24$; $p<0,003$).

Atitinkama dalis pedagogų minėtas funkcijas įgyvendina kas vieną savaitę. Trečdalis (31 proc.) mokytojų nurodė, kad kiekvieną savaitę inicijuojami susitikimai su mokinių tėvais (25 pav.), organizuojamos šventės (19 proc.) (26 pav.), inicijuojamos mokinių tėvų apklausos (25 proc.) (27 pav.) ir vykdoma mokyklos komiteto veikla (13 proc.) (28 pav.). Taigi, tiesioginio ir gyvo

bendravimo su šeima iniciatyva Lietuvos miestų ir miestelių pagrindinėse mokyklose yra aktyviai palaikoma.

Tyrimas atskleidė, kad mažiausia dalis pedagogų bendradarbiavimo funkcijas, susijusias su susitikimų inicijavimu (25 pav.), švenčių organizavimu (26 pav.), apklausų vykdymu (27 pav.) ir komiteto veiklos organizavimu (28 pav.) vykdo kiekvieną dieną. Mažiausiai (3 proc.) pedagogų nurodė, kad komiteto veikla organizuojama kiekvieną dieną (28 pav.), tuo tarpu 3 proc. mokytojų teigė, kad kiekvieną dieną prisidedama prie mokyklos bendruomenės švenčių organizavimo (26 pav.). Maža dalis pedagogų (po 4 proc.) nurodė, kad kiekvieną dieną planuojamos ir organizuojamos mokinių tėvų apklausos (27 pav.).

Apibendrinant tyrimo duomenis, bendradarbiavimo funkcijas elektroniniame dienyne galima padalinti į tris grupes: privalomas, rekomenduotinas ir naudingas ugdymo proceso ir rezultatų gerinimui. Taigi, privalomos funkcijas daugumos mokytojų yra įgyvendinamos kiekvieną dieną. Jas sudaro rezultatų vedimas, lankomumo suvestinės pildymas, pastabų/pagyrimų platformos atnaujinimas. Galima teigti, kad minėtos funkcijos užtikrina grįžtamąjį ryšį ir mokymo(si) proceso kontrolę.

Rekomenduotinos bendradarbiavimo palaikymo formos daugumos pedagogų inicijuojamos ir įgyvendinamos periodiškai kas vieną savaitę, t.y. diskusijos ir priminimai apie artėjančius atsiskaitymus. Pastebėtina, kad kaip ir pirmai grupei priklausančios bendradarbiavimo formos, dalyvavimas diskusijose ir priminimų siuntimas užtikrina mokymo proceso koordinavimą ir kontrolę, suteikiant galimybes tėvams įsitraukti į ugdymą.

Tyrimo rezultatų analizė parodė, kad naudingos ugdymo procesui ir rezultatams funkcijos paprastai įgyvendinamos kas vieną mėnesį, t.y. susitikimų švenčių, tėvų apklausų ir mokyklos komiteto veiklos inicijavimas ir vykdymas. Šių bendradarbiavimo priemonių palaikymas, greitų rezultatų duoti negali, tačiau stiprina ir puoselėja mokyklos ir šeimos ryšį, kuris kuria teigiamus mokymosi proceso ir pasiekimų pokyčius.

4.3.4. Pedagogų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo formos elektroniniame dienyne

Vienas iš tyrimo uždavinių – nustatyti kokias bendradarbiavimo formas elektroniniame dienyne renkasi apklausos dalyviai. Tiriant konkrečių bendradarbiavimo formų elektroniniame dienyne pasirinkimą, buvo siekiama išsiaiškinti vienakrypčio/daugiakrypčio bendravimo dominavimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad elektroninis dienynas – viena iš daugelio informacinių sistemų, kur bendraujama ir bendradarbiaujama naudojant įvairias komunikacijos priemones. Toks komunikavimas, pasak Janickienę (2005) – netiesioginis bendravimas⁶⁷. Taigi, galima daryti išvadą, kad elektroniniame dienyne bendravimas ir bendradarbiavimas, pirmiausia, yra netiesioginio komunikavimo forma.

Tyrimo metu, apklausos dalyvių buvo klausama, kokias bendravimo aplinkas (pranešimų, forumų, SMS paslaugos, diskusijų), esančias elektroniniame dienyne renkasi bendradarbiavimui palaikyti. Nustatyta, kad didžioji dalis mokytojų (76 proc.) bendravimui su mokinių tėvais palaikyti dažniausiai naudoja pranešimų aplinką (29 pav.).

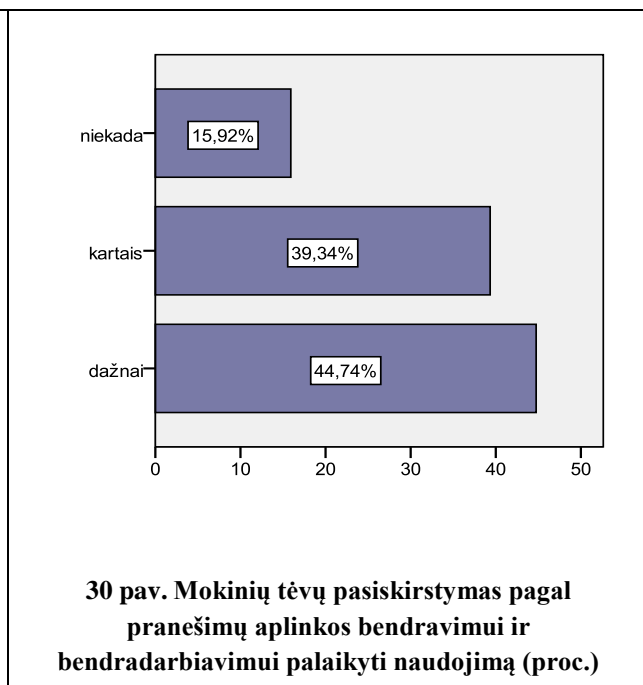
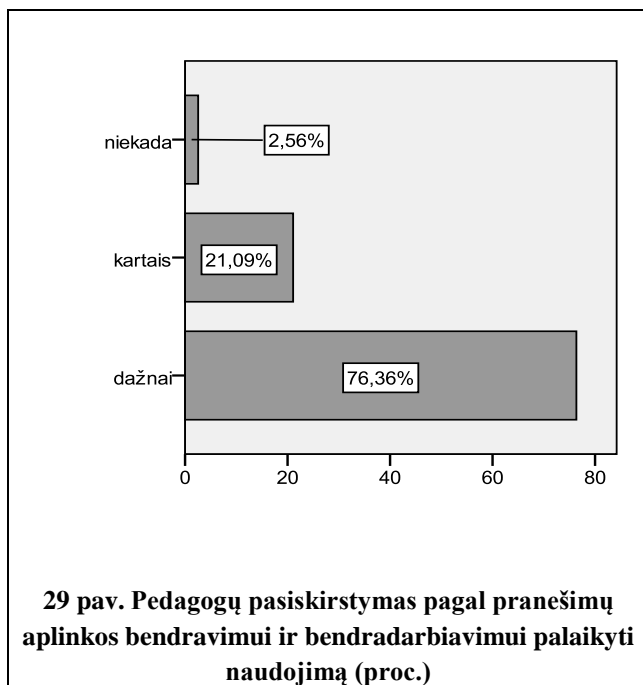
Beveik pusė (45 proc.) tyrime dalyvavusių mokinių tėvų pranešimų sistemą elektroniniame naudoja dažnai. Dažnai pranešimų paskyrą naudoja ir daugiau nei pusė (54 proc.) mokinių tėvų,

---

⁶⁷ Janickienė, D. (2005) *Informatika*. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas.

kurių vaikai mokosi 5-6 klasėje ($\chi^2=13,069$; $df=4$; $p<0,011$). Bei 46 proc. pedagogų, kurie elektroninio dienyno sistemą apibrėžė kaip mokyklos duomenų sistemą, veikiančią IKT pagalba, pranešimų sistemą elektroniniame dienyne naudoja dažnai ($\chi^2=19,689$; $df=6$; $p<0,003$). Tuo remiantis galima teigti, kad pranešimų platforma elektroniniame dienyne palaiko bendradarbiavimo funkciją tiek pedagogų tiek mokinių tėvų tarpe.

Nustatyta, kad daugiau nei trečdalis (39 proc.) pranešimus siūnčia/gauna – kartais, o 16 proc. tėvų – teigia pranešimų sistemos nenaudojantys niekada (30 pav.). Manytina, kad retai naudojantys ar visai nenaudojantys pranešimų sistemos mokinių tėvai, platformos nesuvokia kaip vienos krypties komunikaciją užtikrinančios bendradarbiavimo formos, todėl renka kitus bendravimo būdus.

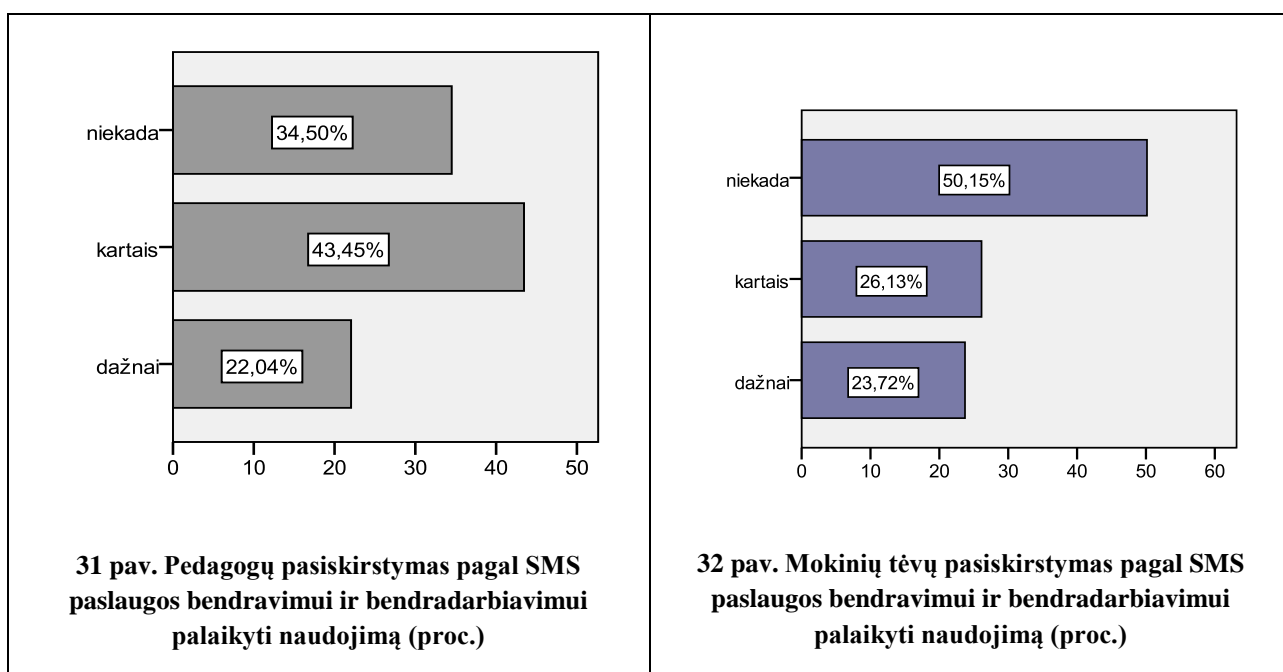

Tyrimo rezultatai taip pat parodė, kad SMS paslauga, kuomet elektroninio dienyno sistemoje mokytojas ar mokinio tėvai gali išsiųsti SMS pranešimą pasirinktam adresatui, beveik pusės mokytojų (43 proc.) ir didžiosios daugumos (81 proc.) tėvų, nurodžiusių, kad elektroninis dienynas – geriau palaiko bendradarbiavimo funkciją nei popierinis dienynas, naudojama kartais ($\chi^2=14,242$; $df=2$; $p<0,004$). Tuo tarpu trečdalis pedagogų (35 proc.) – SMS platforma nėra nenaudojama niekada. Penktoji dalis (22 proc.) tyrime dalyvavusių mokytojų bei beveik penktadalis (16 proc.) matematikos dalyko mokytojų teigia SMS platformą naudojantys dažnai ($\chi^2=43,715$; $df=24$; $p<0,008$) (31 pav.).

Nors elektroninių dienynų sistemose nėra apibrėžta SMS pranešimų aplinkos naudojimo paskirtis, tačiau manytina, kad pedagogai, tyrime nurodę, siunčiantys priminimus apie artėjančius atsiskaitymus, renginius, šventes, naudoja SMS platformą. Taip manytina todėl, kad elektroninio

dienyno sistemos nepalaiko kitų būdų, kuomet informacija perduodama neprisijungus prie elektroninio dienyno, o telefonu.

Minėta SMS paslauga elektroniniame dienyne mokinių tėvų yra naudojama rečiau nei mokytojų. Pusė (50 proc.) apklausoje dalyvavusių tėvų nurodė, kad SMS platforma nėra naudojama bendradarbiavimui palaikyti. Tuo tarpu ketvirtadalis (26 proc.) mokinių tėvų teigė, minėtą paslaugą naudojantys kartais. Beveik tiek pat tėvų (24 proc.) pažymėjo SMS paslaugą naudojantys dažnai (32 pav.). Apibendrinant galima teigti, kad didesnis pedagogų ir mažesnis tėvų SMS platformos naudojimas leidžia daryti prielaidą, jog mokinių tėvai dažniau gauna mokytojų siunčiamą informaciją, tačiau patys tokios informavimo formos nesirenka.

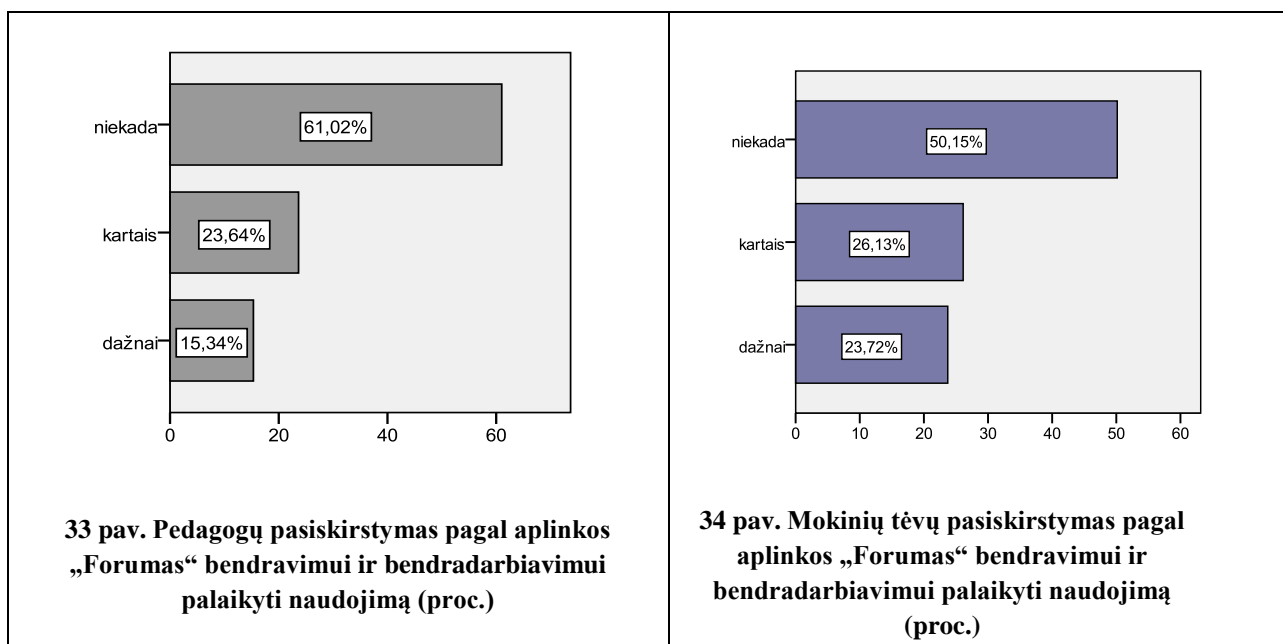
Tyrimas parodė, kad elektroninio dienyno sistemoje platforma „Forumas“ didžiosios daugumos (61 proc.) pedagogų nėra naudojamas. Tuo tarpu beveik ketvirtadalis (24 proc.) mokytojų minėtą platformą naudoja kartais, o 15 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų – aplinką „Forumas“ naudoja dažnai (33 pav.).

Nustatyta, kad mokinių tėvų pasiskirstymas pagal platformos „Forumas“ naudojimą lygiagretus tyrime dalyvavusiems pedagogams. Pusė (50 proc.) apklaustų mokinių tėvų teigė, kad minėtos aplinkos bendradarbiavimui elektroniniame dienyne nenaudoja niekada. Tuo tarpu likusi dalis, naudojanti „Forumas“ aplinką pasiskirstė apylygiai – 26 proc. nurodė platformą naudojantys kartais, 24 proc. – dažnai (34 pav.).

Tyrimo rezultatai parodė, kad tiek mokytojų tiek mokinių tėvų tarpe aplinka „Forumas“ nėra populiari. Tokio tipo bendravimo ir bendradarbiavimo platformos laikomos daugiakrypčio komunikavimo sistema, kuomet informaciją matyti, sleisti, gauti, dalintis gali

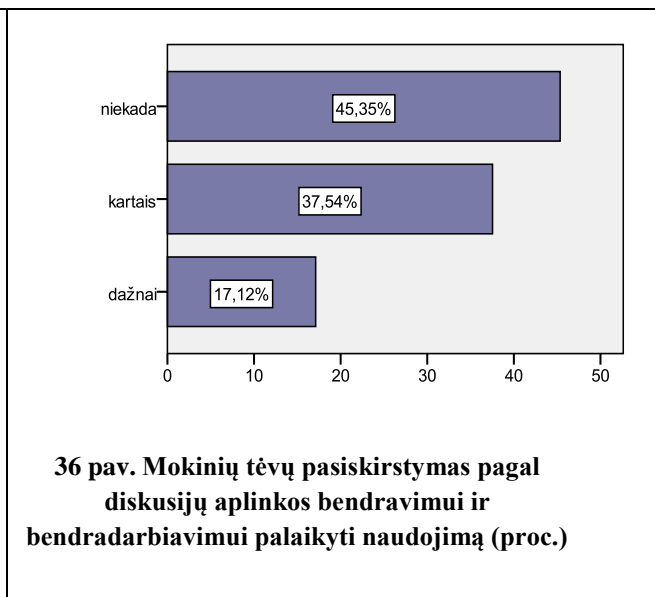
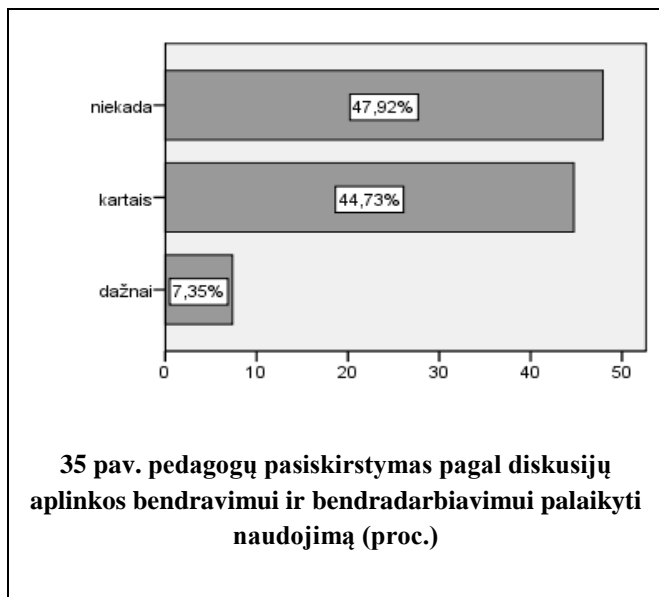

platus vartotojų ratas (Warren ir kt., 2010). Taigi, daroma išvada, kad galimybe palaikyti kelių kryptių komunikaciją dauguma pedagogų ir mokinių tėvų nesinaudoja.

Pastebėta, kad apklausos dalyviai labiausiai nelinkę naudoti diskusijų aplinkos bendradarbiavimo palaikymui. Tai rodo apklausos rezultatai, kuriuose beveik pusė (48 proc.) pedagogų nurodė, kad diskusijų aplinkos nenaudoja niekada. Pastebėta ir tai, kad beveik pusė (45 proc.) mokytojų pažymėjo, kad minėtą aplinką kartais naudoja. Tu tarpu dažnai diskusijų paskyroje besilankančių pedagogų – vos 7 proc. (35 pav.).

Tyrimas parodė, kad diskusijų platforma yra populiarsnė mokinių tėvų tarpe. Nors beveik pusė (45 proc.) tėvų – niekada nenaudoja diskusijų paskyros bendradarbiavimui palaikyti, tačiau daugiau nei trečdalis (38 proc.) mokinių tėvų teigė kartais dalyvaujantys diskusijose, o 17 proc. tėvų nurodė diskusijų platformą naudojančius dažnai (36 pav.). Dažnai naudojančius diskusijų paskyrą nurodė ir didžioji dalis (70 proc.) 7-8 klasės mokinių tėvų ($\chi^2=40,644$; $df=4$; $p<0,005$). Taigi, daroma išvada, kad kelių kryptių komunikaciją labiau linkę palaikyti yra mokinių tėvai, o minėtos komunikacijos užtikrinimui renkamsi diskusijų platformą.

Pasak Warren ir Hong (2010) pranešimų ir trumpųjų žinučių priemonės yra vienakryptės komunikacijos formos, tuo tarpu diskusijos ir forumai išpildo daugiakrypčio bendravimo idėją⁶⁸. Tyrimas parodė, kad pedagogai ir mokinių tėvai vieningą nuomonę turi tik dėl pranešimų paskyros elektroniniame dienyne naudojimo. Tiek dauguma pedagogų tiek mokinių tėvų nurodė, kad pranešimų platformą bendradarbiavimui palaikyti naudoja dažnai. Tuo tarpu SMS siuntimo aplinka – labiau populiariesnė pedagogų tarpe. Manytina, kad tokį pasiskirstymą lemia tai, kad pedagogai periodiškai mokiniams bei mokinių tėvams siunčia priminimus apie artėjančius atsiskaitymus bei renginius, kai tuo tarpu tėvai ir mokiniai informaciją tik gauna. Kelių krypčių komunikaciją užtikrinančios diskusijų ir „Forumo“ aplinkos taip pat pedagogų ir mokinių tėvų vertinamos skirtingai. Diskusijų platforma labiau naudojama mokinių tėvų, tuo tarpu „Forumus“ aplinka daugumos mokytojų ir mokinių tėvų nėra naudojama. Taigi, apibendrinant atlikto tyrimo duomenis, galima daryti išvadą, kad vieningai tarp mokytojų ir mokinių tėvų populiariausios bendradarbiavimo formos – pranešimai ir diskusijos, tai reiškia, kad palaikomas tiek vienakryptė tiek kelių krypčių netiesioginė komunikacija.

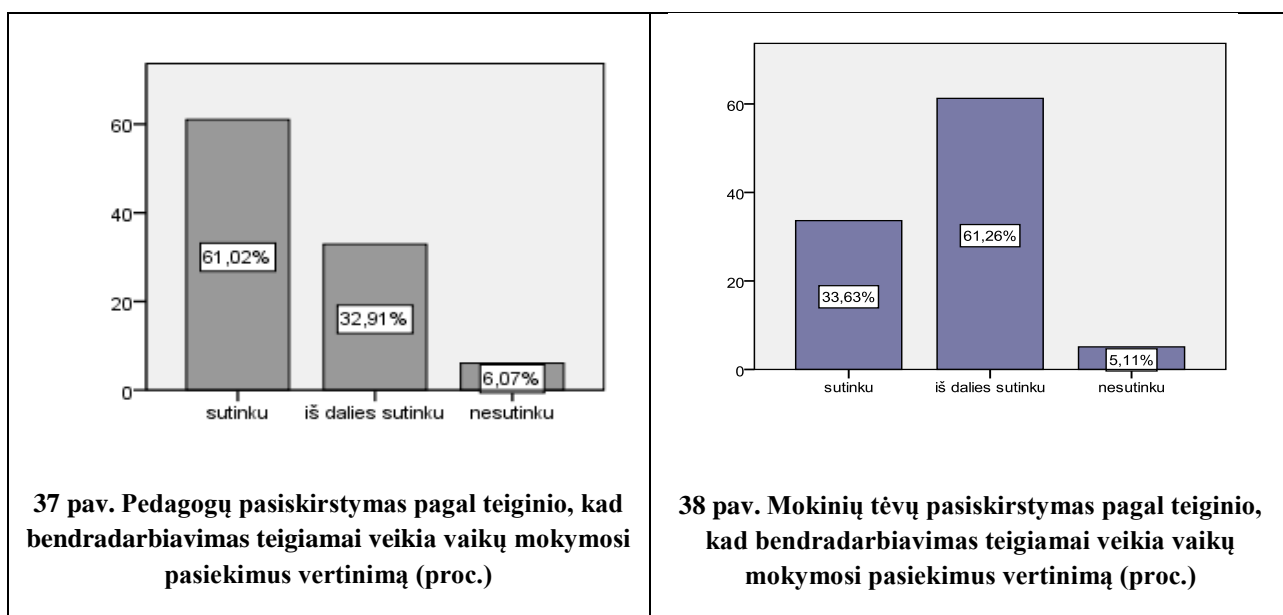
4.3.5. Mokytojų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo poveikis vaikų mokymosi procesui ir pasiekimams

Tyrimu siekiama nustatyti, kokį poveikį mokymosi pasiekimams, ateities perspektyvai, psichinei sveikatai bei vaikų santykiams daro bendradarbiavimas tarp pedagogų ir mokinių tėvų. Pastebėta, kad daugiau nei pusė pedagogų (61 proc.) (37 pav.) ir trečdalis mokinių tėvų (34 proc.)

⁶⁸ Warren, M., Hong, S., Rubin, C. L., Sychitkokhong, P. (2010). *Beyond the bake sale: a community based relation approach to parent engagement in schools*, Nr. 111 (9), p. 2209-2254.

(38 pav.) sutinka, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų mokymosi pasiekimus. Iš dalies su teiginiu sutinkančių pedagogų – trečioji dalis (33 proc.) (37 pav.), mokinių tėvų – daugiau nei pusė (61 proc.) (38 pav.). Tuo tarpu nesutinkančių, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia mokymosi rezultatus – mažiau nei dešimtdalis, t.y. 6 proc. pedagogų (37 pav.) ir 5 proc. mokinių tėvų (38 pav.).

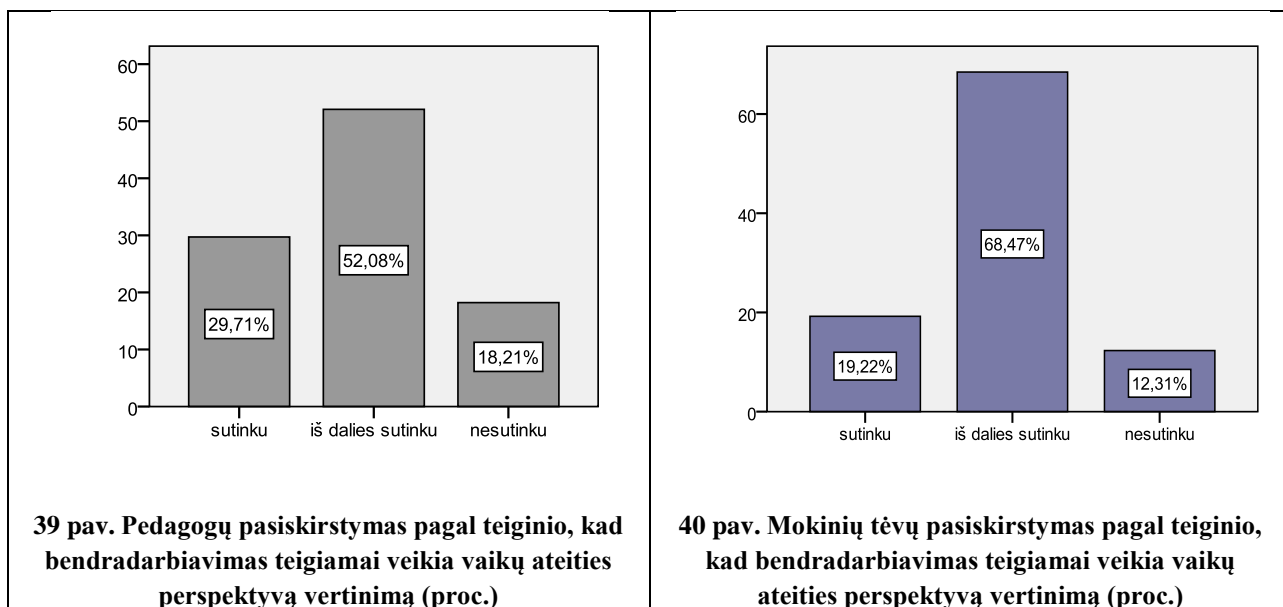
Mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų mokymosi rezultatus, mažina mokymosi bei elgesio problemų, susijusių su prastu mokymosi tikimybę (Valantinas, Čiuladienė, 2012). Tyrimo rezultatai rodo, kad ir pedagogai kartu su mokinių tėvais bendradarbiavimo įtaką mokymosi pasiekimams supranta ir pritaria partnerystės tarp mokyklos ir šeimos palaikymo idėjai.

Tyrimo rezultatai parodė, kad dauguma mokytojų ir mokinių tėvų turi vieningą nuomonę apie bendradarbiavimo įtaką vaikų ateities perspektyvai. Pastebėta, kad daugiau nei pusė (52 proc.) pedagogų (39 pav.) ir mokinių tėvų (68 proc.) (40 pav.) – iš dalies sutinka, kad bendradarbiavimas teigiamai veikia mokymosi pasiekimus. Tuo tarpu trečdalis (30 proc.) mokytojų (39 pav.) ir beveik penktadalis (19 proc.) tėvų (40 pav.) – su teiginiu visiškai sutinka. Su teiginiu sutinka ir didžioji dalis (73 proc.) mokinių, besimokančių 5-6 klasėje, tėvai ($\chi^2=45,167$; $df=4$; $p<0,005$).

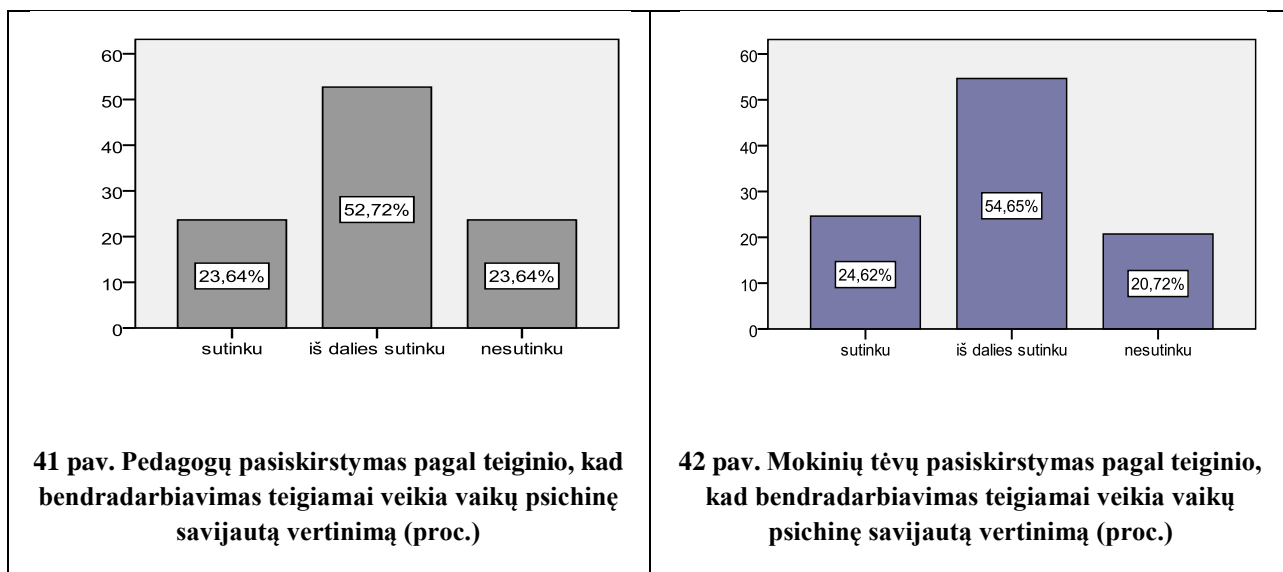
Vaikų ateities perspektyva yra neatsiejama su jau analizuotais mokymosi pasiekimais. Tai reiškia, kad geresni mokymosi rezultatai vaikų ateityje atveria platesnes aukšto mokslo galimybes, o kiek vėliau – prisideda prie geresnės gyvenimo kokybės užtikrinimo (Valantinas ir Čiuladienė, 2012). Vis tik 18 proc. pedagogų (39 pav.) ir 12 proc. mokinių tėvų (40 pav.) su teiginiu apie bendradarbiavimo poveikį mokinių pasiekimams nesutinka. Remiantis tyrimo rezultatais, galima

sakyti, kad tiek dauguma pedagogų tiek mokinių tėvų pritaria, jog bendradarbiavimas gali nulemti vaikų ateitį ir perspektyvas ir tik mažoji dalis apklausos dalyvių – su tuo nesutinka.

Tyrimas parodė, kad respondentų vieninga nuomonė susidarė ir vertinant bendradarbiavimo įtaką vaikų psichinei savijautai. Pastebėta, kad daugiau nei pusė pedagogų (53 proc.) (41 pav.) ir mokinių tėvų (55 proc.) (42 pav.) teigė iš dalies sutinkantys, kad mokyklai ir šeimai bendradarbiaujant, vaikų psichinė savijauta yra geresnė. Iš dalies su teiginiu sutinka ir trečioji dalis (31 proc.) gimtosios kalbos mokytojų ($\chi^2=56,497$; $df=36$; $p<0,016$). Visiškai sutinkančių su mokyklos ir šeimos partnerystės poveikiu psichinei savijautai – beveik ketvirtadalis pedagogų (24 proc.) (41 pav.) ir mokinių tėvų (25 proc.) (42 pav.).

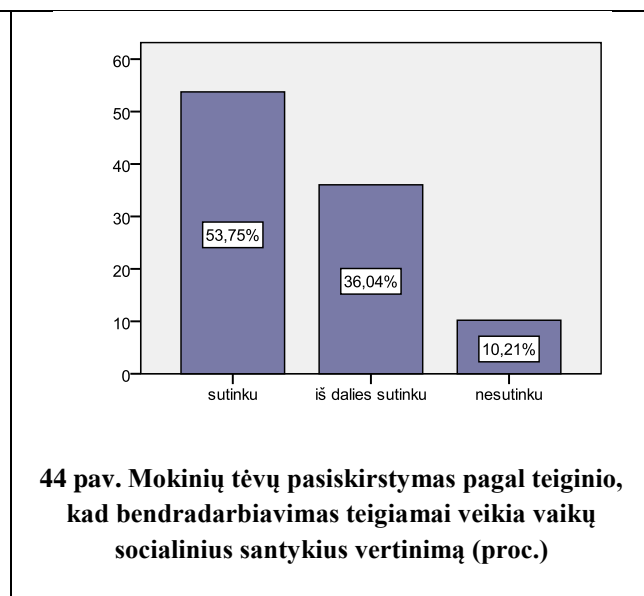
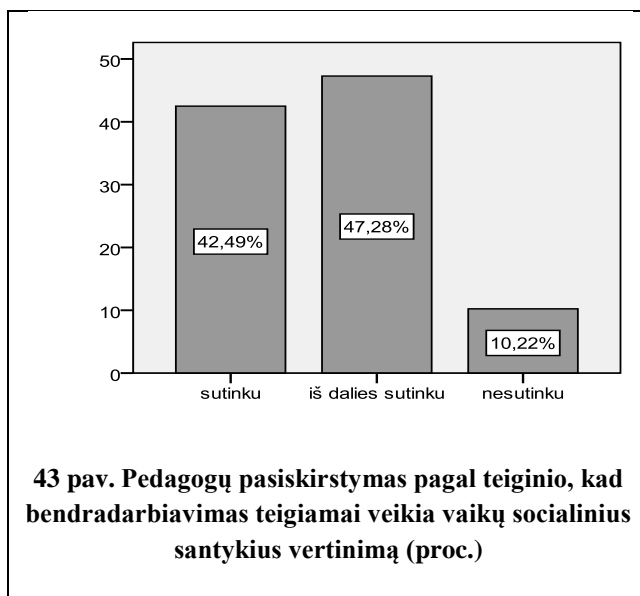
Bendradarbiavimo poveikis vaikų psichinei sveikatai siejamas su emocine būseną, pozityvia reakcija į pasiekimus, atsparumu nesėkmių mokykloje poveikiui, laisvu bendravimu ir bendradarbiavimu su kitais mokiniais (Valantinas ir Čiuladienė, 2012). Nepaisant to, kad dalis apklausos dalyvių sutinka, jog bendradarbiavimas turi įtakos psichinei savijautai, yra ir nesutinkančių apklausos dalyvių. Beveik ketvirtadalis (24 proc.) pedagogų (41 pav.) ir penktoji dalis (21 proc.) mokinių tėvų (42 pav.) nesutinka su teiginiu, kad bendradarbiavimas daro teigiamą įtaką vaikų psichinei savijautai. Taigi, manytina, kad nesutinkantys su teigiama mokyklos ir šeimos bendradarbiavimo įtaka – mažiau linkę partnerystę palaikyti.

Tyrimo rezultatai taip pat parodė, kad dauguma apklausoje dalyvavusių pedagogų sutinka arba iš dalies sutinka su teiginiu, kad mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas teigiamai veikia vaikų socialinius santykius. Beveik pusė (43 proc.) mokytojų teigia visiškai sutinkantys su bendradarbiavimo įtaka socialiniams vaikų santykiams, tuo tarpu 47 proc. pedagogų – sutinka iš dalies. Dešimtoji dalis (10 proc.) apklausoje dalyvavusių mokytojų nurodė su teiginiu nesutinkantys (43 pav.).

Vertinant mokinių tėvų nuomonę, pastebėta, kad pastarųjų pasiskirstymas lygiagretus pedagogų išsakytai nuomonei. Daugiau nei pusė (54 proc.) mokytojų su teiginiu apie teigiamą mokyklos ir šeimos bendradarbiavimo įtaką vaikų socialiniams santykiams sutinka. Tuo tarpu daugiau nei trečdalis (36 proc.) mokinių tėvų – sutinka iš dalies, dešimtadalis (10 proc.) mokinių tėvų teigia su teiginiu nesutinkantys (44 pav.).

Tėvų įsitraukimas į ugdymą ir bendradarbiavimo palaikymas kuria saugius tarpusavio santykius. Tai reiškia, kad vaikai, matydami kaip tėvai bendrauja su pedagogais ar mokyklos administracija, tokį bendravimo modelį naudos su bendraudami su bendraamžiais (Valantinas ir Čiuladienė, 2012). Pedagogų ir apklausos dalyvių pasiskirstymas ties teiginio apie bendradarbiavimo įtaką socialiniams santykiams leidžia daryti prielaidą, kad dauguma mokinių turi galimybę perimti tėvų ir mokytojų bendradarbiavimo modelį bendraujant su kitais mokiniais.

Apibendrinant atlikto tyrimo rezultatus galima daryti išvadą, kad pedagogų ir mokinių tėvų pasiskirstymas vertinant bendradarbiavimo įtaką mokymosi pasiekimams, ateities perspektyvai, psichinei sveikatai bei socialiniams santykiams – nėra tolygus. Vieningiausiai pedagogai ir mokinių tėvai pasisakė apie mokyklos ir šeimos bendradarbiavimo įtaką vaikų mokymosi pasiekimams ir socialiniams santykiams. Su minėtais teiginiais didžioji dalis pedagogų ir mokinių tėvų sutiko arba sutiko iš dalies. Tuo tarpu vertinant bendradarbiavimo įtaką vaikų ateities perspektyvai ir psichinei sveikatai penktoji dalis mokytojų ir tėvų teigė nesutinkantys, likusieji sutiko arba sutiko iš dalies. Toks tyrimo dalyvių pasiskirstymas leidžia daryti prielaidą, jog neigiamas bendradarbiavimo įtakos ateities perspektyvoms ar psichinei sveikatai vertinimas galimai veikia mokyklos bendruomenės narių norą įsitraukti į ugdymą.

4.3.6. Mokinių tėvų įsitraukimas į ugdymo procesą

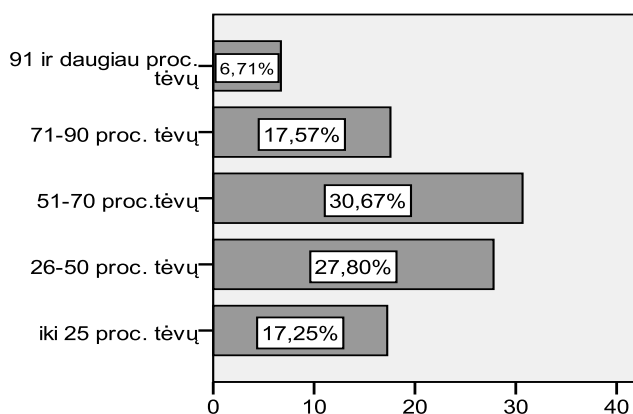
Tyrimu siekiama nustatyti koks mokinių tėvų įsitraukimo į ugdymo procesą stilius dominuoja ir koks dominuojančio stiliaus poveikis vaikui. Pagal tėvų įsitraukimo stiliaus apraiškas nustatyta, kad didžiosios daugumos tėvų elgesys daro teigiamą poveikį vaikams.

Valantinas ir Čiuladienė⁶⁹ (2012) teigė, kad teigiamas poveikis daromas, kuomet tėvai remia vaikų savarankiškumą, domisi mokymosi procesu, pozityviai reaguoja į veiklos rezultatus ir turi teigiamus lūkesčius dėl vaiko galimybių. Tuo tarpu tėvai, turintys polinkį į kontrolę, koncentraciją telkiantys į asmenį, negatyviai reaguojantys į rezultatus ir netikintys vaiko galimybėmis, turi neigiamą poveikį vaikui.

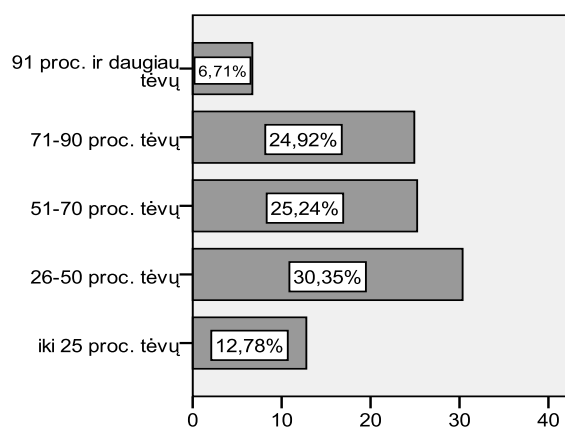
⁶⁹ Valantinas, A., Čiuladienė, G. Tėvų įsitraukimas į mokinių ugdymą. 2012. ISSN 1822-4156.

Nustatyta, kad iki 70 proc. mokinių tėvų ugdymo procese skatina vaikų savarankiškumą, tai nurodė 31 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų (45 pav.). Tuo tarpu trečdalis (33 proc.) gimtosios kalbos mokytojų nurodė, kad daugiau – t.y. 71-90 proc. mokinių tėvų skatina vaikų savarankiškumą ($\chi^2=82,662$; $df=60$; $p<0,028$). Tuo remiantis daroma prielaida, kad gimtosios kalbos ugdyme didžioji dauguma mokinių tėvų savo įsitraukimo apraiškomis rodo pasitikėjimą vaikais ir skatina ugdymo procese dalyvauti savarankiškai.

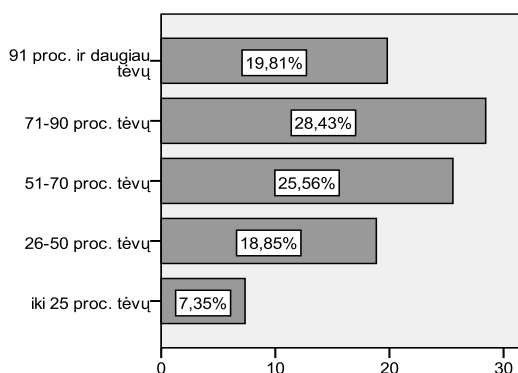
Trečdalis (30 proc.) pedagogų pažymėjo, jog iki 50 proc. mokinių tėvų pozityviai reaguoja į veiklos rezultatus (46 pav.), o iki 90 proc. tėvų – turi teigiamus lūkesčius dėl vaikų ateities perspektyvų (47 pav.). Pagal Valantiną ir Čiuladienę (2012), tokie tyrimo rezultatai rodo dominuojantį tėvų įsitraukimo stilių, kuomet daromas teigiamas poveikis vaikų ugdymui.

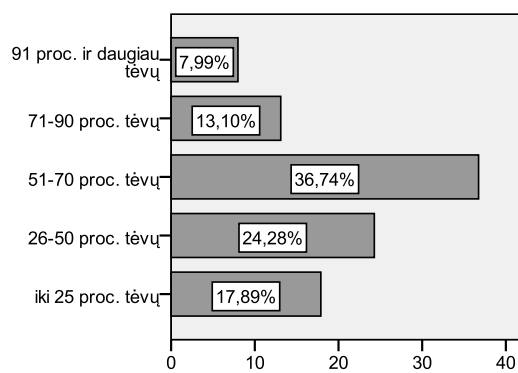
45 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, skatinančių vaiko savarankiškumą, vertinimą (proc.)

46 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, pozityviai reaguojančių į mokymosi rezultatus, vertinimą (proc.)

47 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, turinčių teigiamus lūkesčius dėl vaiko pasiekimų, vertinimą (proc.)

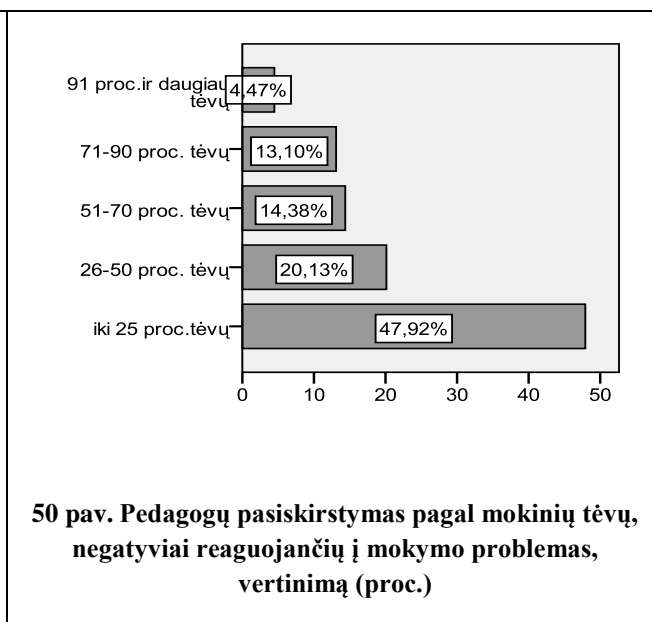
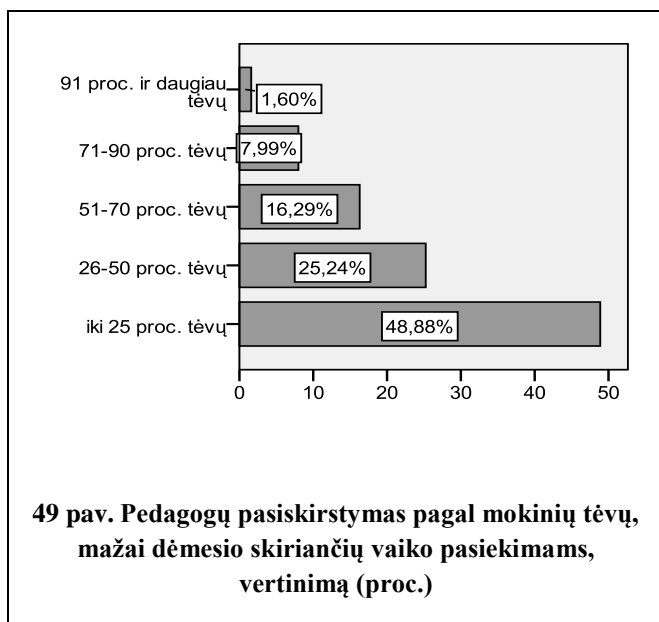

48 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal mokinių tėvų, kontroliuojančių vaiko pasiekimus, vertinimą (proc.)

Pastebėta, kad neigiamą poveikį vaikams darančios tėvų įsitraukimo apraiškų populiarumas – mažesnis. Nustatyta, kad iki 70 proc. tėvų turi polinkį kontroliuoti vaikų pasiekimus, tai pažymėjo 38 proc. mokytojų (48 pav.). Tuo tarpu beveik pusė mokytojų (49 proc.) pažymėjo, kad iki 25 proc. mokinių tėvų mažai dėmesio skiria vaiko pasiekimams (49 pav.) ir 48 proc. mokytojų nurodė, kad iki 25 proc. tėvų negatyviai reaguoja į mokymosi problemas (50 pav.).

Tyrimas parodė, kad penktoji dalis (22 proc.) užsienio kalbos mokytojų teigė, jog iki 50 proc. mokinių tėvų mažai dėmesio skiria vaikų pasiekimams ($\chi^2=108,332$; $df=60$; $p<0,005$). Manytina, kad būtent užsienio kalbos mokyme tėvų įsitraukimas nėra pakankamas, kadangi vertinant visų mokomųjų dalykų pedagogų atsakymus, pažymėta, kad tik iki ketvirtadalio (25 proc.) tėvų skiria mažai dėmesio.

Atkreiptinas dėmesys, kad pasiekimų kontrolė, dėmesio trūkumas ir negatyvi reakcija į vaikų problemas „augina“ neigiamą įtaką vaikų mokymosi procesui ir rezultatams (Valantinas ir Čiuladienė, 2012). Tyrimo rezultatai parodė, kad autorių minimos neigiamos įtakos išraiškos pastebimos mažiau nei ketvirtadalio mokinių tėvų elgesyje. Tuo tarpu teigiamą įtaką formuojantys veiksniai (savarankiškumo skatinimas, pozityvi reakcija, teigiami lūkesčiai) pastebimi daugiau nei pusės mokinių tėvų elgesyje. Taigi, iš to daroma išvada, kad daugiau nei pusė pagrindinėse mokyklose besimokančių vaikų tėvai savo elgesiu ir požiūriu į mokymo procesą – teigiamai veikia vaikų ugdymą.

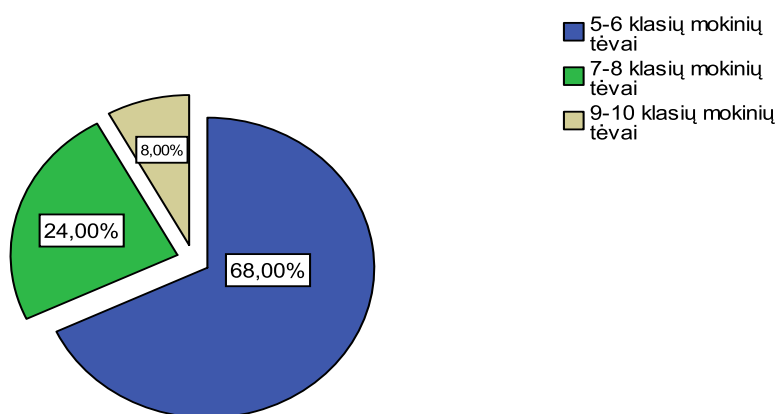

Siekiant nustatyti, ar atitinkamų klasių mokinių tėvai bendradarbiavime dalyvauja vienodai, pedagogų paklausta, kelintų klasių tėvai, jų ugdomose klasėse labiausiai palaiko partnerystę. Nustatyta, kad labiausiai įsitraukę į ugdymo procesą ir didžiausią iniciatyvą rodo mokinių, besimokančių 5-6 klasėje, tėvai, taip nurodė daugiau nei pusė (68 proc.) pedagogų. Tuo tarpu

penktoji dalis mokytojų (24 proc.) teigė, jog labiausiai įsitraukę yra 7-8 klasių mokinių tėvai ir tik 8 proc. mokytojų nurodė, kad bendradarbiavimą labiausiai dalyvauja 9-10 klasių mokinių tėvai (51 pav.).

Jau aptartas (4.2 skyrelis) mokinių tėvų įsitraukimas į ugdymo ir su juo susijusias iniciatyvas galimai yra priklausomas nuo klasės, kurioje mokosi vaikas. Minėta, kad tėvų pagalba mokyklai ugdymo procese yra labiau paplitusi žemesnių klasių mokinių tėvų tarpe, kai tuo tarpu vyresnių klasių mokinių tėvai bendradarbiavimą su mokykla palaiko vis rečiau. Tyrimas parodė, kad ir tarp apklausoje sutikusių dalyvauti mokinių tėvų didžiausia dalis – 5-6 klasių mokiniais. Prielaidą, kad žemesnių klasių mokinių tėvai labiau įsitraukę į ugdymą iliustruoja ir pedagogų nuomonės pasiskirstymas (51 pav.). Tuo remiantis darytina išvada, kad pagrindinio ugdymo institucijose į mokyklos iniciatyvas ir ugdymo procesą vis tik labiausiai linkę įsitraukti tėvai, kurių vaikai mokosi žemesnėse klasėse.

51 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal labiausiai bendradarbiavimą palaikančius mokinių tėvus (proc.)

Apibendrinus tyrimo rezultatus, galima teigti, kad nors pagrindinio ugdymo mokyklose dalis mokinių tėvų išreiškia nepasitikėjimą vaikų ateities perspektyva ir galimybėmis, vis tik daugumos mokinių tėvų įsitraukimo į mokymo procesą apraiškos daro labiau teigiamą nei neigiamą poveikį ugdymui. Parama vaiko savarankiškumui, dėmesys mokymosi procesui, pozityvi reakcija į veiklos rezultatus ir teigiami tėvų lūkesčiai dėl vaikų galimybių – esminiai teigiamą poveikį ugdymui darantys veiksniai, kurie pedagogų yra įvertinti kaip dominuojantys daugumos mokinių tėvų elgesyje. Tyrimas taip pat patvirtino keltą prielaidą, kad žemesnių klasių mokinių tėvai – aktyviau dalyvauja ugdymo iniciatyvose.

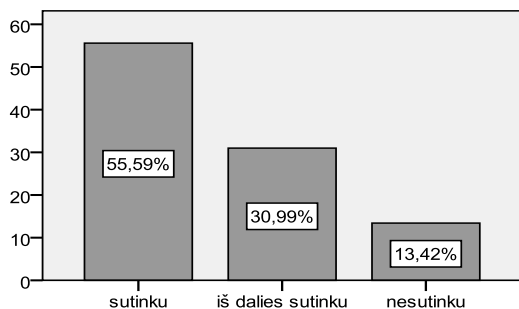
4.3.7. Veiksniai turintys įtakos mokinių tėvų įsitraukimui į ugdymo procesą

Tyrimu siekiama nustatyti, kokie veiksniai daro didžiausią įtaką mokinių tėvų norui bendrauti ir bendradarbiauti su mokykla. Tyrimo dalyvių buvo prašoma įvertinti teiginius, susijusius su tėvų socialinio ekonominio sluoksnio, mokytojų pastangų, vaikų mokymosi rezultatų, kitų mokinių tėvų dalyvavimo bendruomenės veikloje bei santykių su mokytojais įtaką tėvų norui bendradarbiauti.

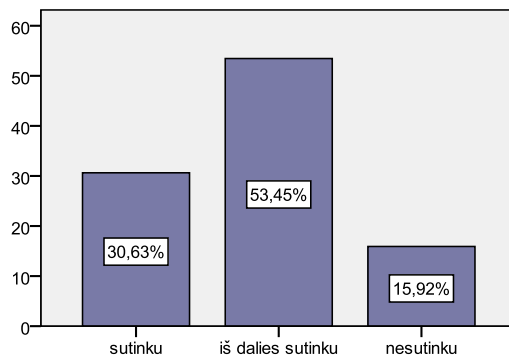
Nustatyta, kad daugiau nei pusė pedagogų ir mokinių tėvų sutinka arba iš dalies sutinka su teiginiu, kad socialinis ekonominis sluoksnis turi įtakos mokinių tėvų įsitraukimui į bendradarbiavimą su mokykla. Daugiau nei pusė (56 proc.) mokytojų (52 pav.) ir trečdalis (31 proc.) mokinių tėvų (53 pav.) pasisakė visiškai sutinkantys su minėtu teiginiu. Tuo tarpu trečioji dalis (31 proc.) pedagogų (52 pav.) ir 53 proc. tėvų (53 pav.) – su teiginiu sutiko iš dalies. Mažiausiai apklausos dalyvių, t.y. 13 proc. mokytojų (52 pav.) ir 16 proc. mokinių tėvų (53 pav.) nurodė nesutinkantys, kad socialinis ekonominis sluoksnis turi įtakos tėvų norui įsitraukti į bendradarbiavimą.

Paprastai aukšto socialinio ekonominio statuso tėvai aktyviau reiškiasi ir dalyvauja ugdymo procese, kai tuo tarpu vidurinio ar žemo socialinio sluoksnio tėvai dalyvauja rečiau, ugdytojo vaidmenį visiškai perduodami pedagogams ir mokyklai. Pagal tėvų įsitraukimo apraiškas ir socialinį ekonominį statusą tėvai skirstomi į palaikančius ir vengiančius partnerystės (Driessen ir kt., 2005). Tyrimo duomenys rodo, kad didžioji dalis pedagogų ir mokinių tėvų visiškai arba iš dalies sutinka su socialinio ekonominio sluoksnio įtaka tėvų įsitraukimui.

Pastebėta, kad mažoji dalis apklausos dalyvių (13 proc. pedagogų; 16 proc. tėvų) nesutinka su socialinio ekonominio statuso įtaka tėvų įsitraukimui (52 pav.; 53 pav.). Pagal nesutikusių su teiginiu apklausos dalyvių skaičių darytina prielaida, kad socialinis ekonominis sluoksnis – nėra vienintelis įtaką bendradarbiavimui darantis veiksnys.

52 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad socialinis ekonominis sluoksnis turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.)

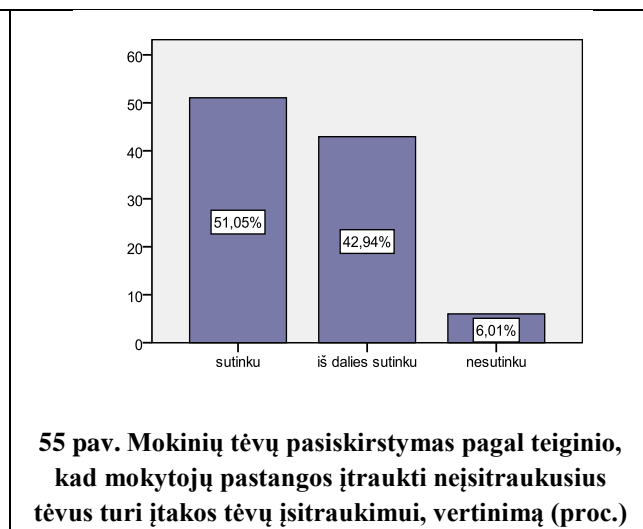
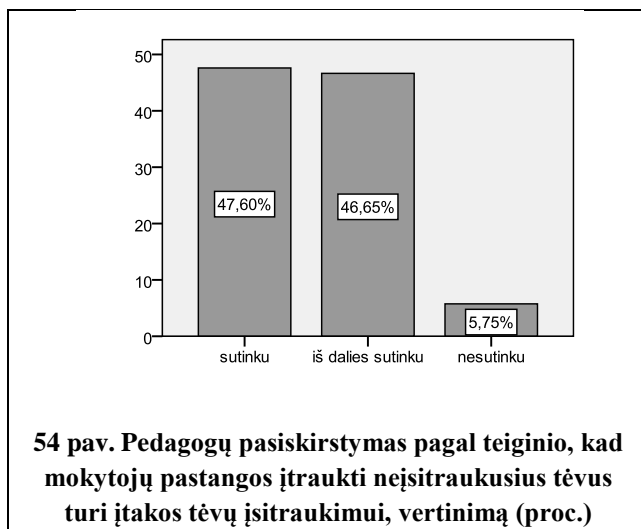

53 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad socialinis ekonominis sluoksnis turi įtakos tėvų įsitraukimui, vertinimą (proc.)

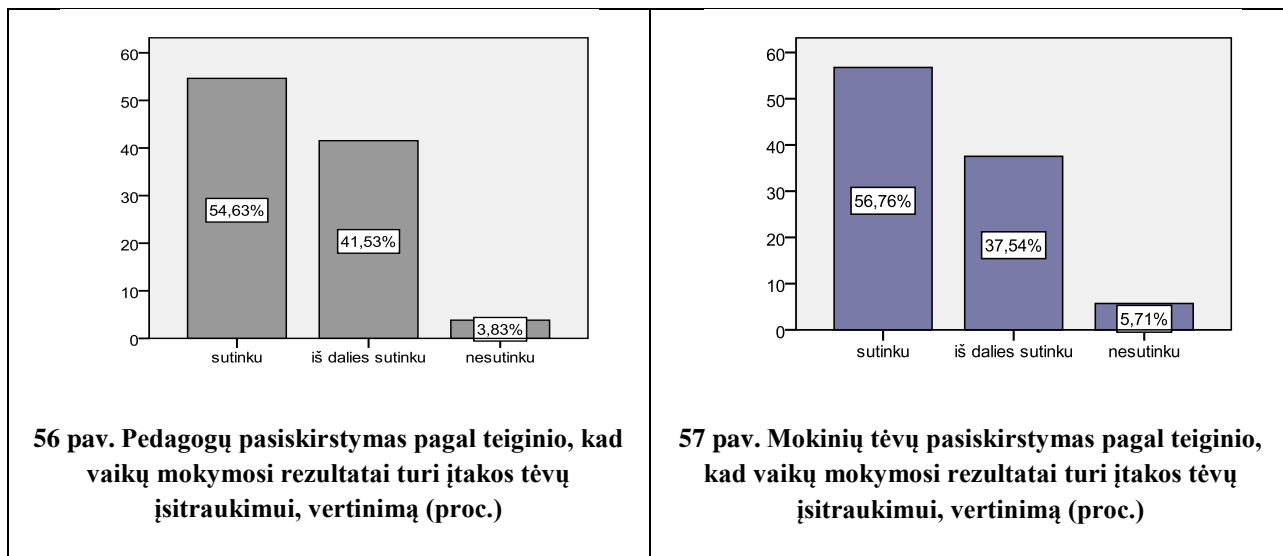
Tyrimo rezultatai parodė, kad tiek pedagogų tiek mokinių tėvų nuomonės apie mokytojų rodomų pastangų įtaką tėvų norui palaikyti partnerystę – sutampa. Beveik pusė (48 proc.) pedagogų teigia visiškai sutinkantys su minėtu teiginiu, tuo tarpu 47 proc. mokytojų – sutinka iš dalies. Su teiginiu linkę sutikti ir daugiau nei trečioji dalis (36 proc.) gimtosios kalbos mokytojų ($\chi^2=58,311$; $df=36$; $p<0,011$). Mažiau nei dešimtoji dalis (6 proc.) pedagogų nurodė nesutinkantys, kad mokytojų pastangos turi įtakos tėvų norui bendradarbiauti su mokykla (54 pav.).

Atkreiptinas dėmesys, kad mokytojų pastangos įtraukti nebendradarbiaujančius mokinių tėvus lygiagrečiai pedagogams vertinamos ir mokinių tėvų. Daugiau nei pusė (51 proc.) tėvų nurodė, jog pritaria teiginiui apie mokytojų pastangų taką tėvų įsitraukimui. Tuo tarpu beveik visi (98 proc.) tėvų, elektroninį dienyną vertinantys kaip efektyvią bendradarbiavimo priemonę – visiškai sutinka, kad mokytojų įtaka turi įtakos tėvų įsitraukimui ($\chi^2=23,676$; $df=2$; $p<0,005$). Tai reiškia, kad esant nepakankamam mokinių tėvų įsitraukimui į ugdymą, daugumos tėvų nuomone, situaciją pakeisti gali pedagogų iniciatyva.

Didžioji dalis (43 proc.) mokinių tėvų su teiginiu sutiko iš dalies, 6 proc. – nesutiko visai (55 pav.). Pedagogų ir mokinių tėvų nuomonių suderinamumas leidžia daryti prielaidą, kad bendrauti ir bendradarbiauti nelinkusius mokinių tėvus į ugdymo procesą ir partnerystę su mokykla įtraukti galima pasitelkiant mokytojų pagalbą.

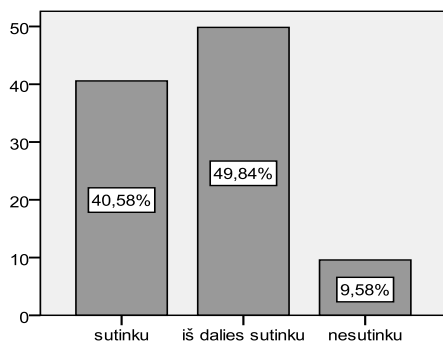
Tyrimu nustatyta, kad įtakos tėvų įsitraukimui į ugdymo procesą ir vaikų mokymosi rezultatai. Daugiau nei pusė (55 proc.) mokytojų (56 pav.) ir mokinių tėvų (57 proc.) (57 pav.) nurodė, kad sutinka su teiginiu, jog mokymosi rezultatai veikia tėvų norą palaikyti partnerystę. Su minėtu teiginiu iš dalies sutiko didžioji dalis likusių apklausos dalyvių, t.y. 42 proc. pedagogų (56 pav.) ir 38 proc. mokinių tėvų (57 pav.). Tuo tarpu 4 proc. mokytojų (56 pav.) ir 6 proc. tėvų (57 pav.) teiginiui nepritarė.

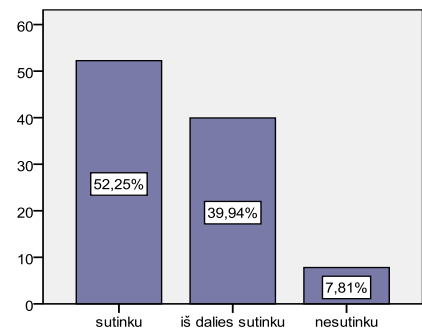
Vertinant mokinių tėvų norą bendradarbiauti su mokykla, buvo analizuotas ir kitų mokinių tėvų dalyvavimo mokyklos bendruomenės veikloje poveikis tėvų norui įsitraukti į ugdymo procesą. Pastebėta, kad didžioji dauguma pedagogų ir mokinių tėvų sutinka arba iš dalies sutinka su kitų mokinių tėvų aktyvaus dalyvavimo mokyklos veikloje įtaka įsitraukimui. Beveik pusė (41 proc.) mokytojų (58 pav.) ir daugiau nei pusė (52 proc.) tėvų (59 pav.) nurodė visiškai sutinkantys su minėtu teiginiu. Iš dalies sutinkančių pedagogų – 50 proc. (58 pav.), mokinių tėvų – 40 proc. (59 pav.). Didžiajai daugumai nepritariančių – dešimtoji dalis, t.y. 10 proc. pedagogų (58 pav.) ir 8 proc. mokinių tėvų (59 pav.).

Gerai tėvų tarpusavio santykiai padeda mokyklai formuoti kolektyvinio ugdymo proceso modelį. Dažnai organizuojamos tėvų šventės, komiteto veikla, susitikimai nebūtinai užtikrina tėvų įsitraukimą. Tuo tarpu kuomet tėvai yra pakviečiami tų, kuriuos gerai pažįsta, tėvų dalyvavimas – tampa aktyvesnis⁷⁰. Tyrimo rezultatai leidžia manyti, kad mokyklos bendruomenės nariai sutinka su minėtu teiginiu, vadinasi, didelis vaidmuo tenka mokyklai, kuri tėvų įsitraukimo didinimui turi skatinti tėvų tarpusavio bendradarbiavimą.

⁷⁰ Valentinas, A., Čiuladienė, G. (2012). *Tėvų įsitraukimas į mokinių ugdymą*. ISSN 1822-4156.

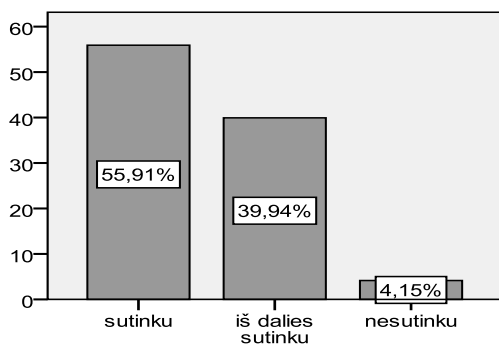
58 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad kitų mokinių tėvų aktyvus dalyvavimas mokyklos bendruomenės veikloje turi įtakos tėvų išitraukimui, vertinimą (proc.)

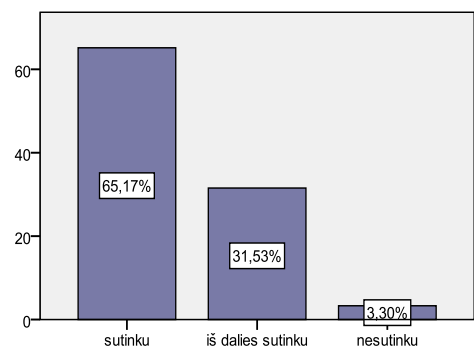
59 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad kitų mokinių tėvų aktyvus dalyvavimas mokyklos bendruomenės veikloje turi įtakos tėvų išitraukimui, vertinimą (proc.)

Tyrimas parodė, kad mokinių tėvų norą bendradarbiauti gali nulemti ir santykiai su pedagogais. Pastebėta, kad daugiau nei pusė (56 proc.) mokytojų sutinka, kad geri santykiai tarp pedagogų ir mokinių tėvų didina tėvų išitraukimo į ugdymą galimybes. Su teiginiu iš dalies sutinkančių pedagogų – daugiau nei trečdalis (40 proc.). Tuo tarpu manančių, kad mokyklos ir šeimos santykiai neturi įtakos tėvų išitraukimui, pedagogų – vos 4 proc. (60 pav.)

Atkreiptinas dėmesys, kad pedagogų ir mokinių tėvų nuomonės apie santykių su mokytojais įtaką tėvų išitraukimui – sutampa. Daugiau nei pusė (65 proc.) mokinių tėvų nurodė sutinkantys su minimu teiginiu, trečdalis (32 proc.) – sutinka iš dalies. mažiausia dalis (3 proc.) tėvų – didžiajai daugumai pedagogų ir mokinių tėvų nuomonei nepritaria (61 pav.).

60 pav. Pedagogų pasiskirstymas pagal teiginio, kad santykiai su mokytojais turi įtakos tėvų išitraukimui, vertinimą (proc.)

61 pav. Mokinių tėvų pasiskirstymas pagal teiginio, kad santykiai su mokytojais turi įtakos tėvų išitraukimui, vertinimą (proc.)

Apibendrinant atlikto tyrimo rezultatus, galima teigti, kad mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas yra veikiamas atitinkamų veiksnių, kurių pagrindiniai – socialinis ekonominis

statusas, mokytojų pastangos, santykiai su kitų vaikų tėvais ir mokytojais ir kt. Tuo remiantis galima teigti, kad mokytojų ir mokinių santykį galima keisti, atitinkamai padidinus mokytojų pastangas įtraukti daugiau tėvų į mokyklos bendruomenę, daugiau dėmesio skiriant šiltų santykių palaikymui, skatinant tėvus bendradarbiauti tarpusavyje. Pastangos sustiprinti ir palaikyti partnerystę tarp mokyklos ir šeimos turi poveikį ne tik pedagogų ir mokinių santykiams, tačiau teigiamai veikia mokymo(si) procesą ir rezultatus bei vaikų ateities galimybes.

IŠVADOS

1. Lietuvos ir užsienio moksliniai šaltiniai bendradarbiavimą ugdymo proceso kontekste apibrėžia kaip ugdymo proceso dalį, kuomet mokyklos bendruomenė, kurios sudėtyje – ir mokinių tėvai, dirba siekiant vieno bendro tikslo – teigiamo mokymo(si) proceso ir rezultatų pokyčio. Vadovaujantis literatūros šaltiniais ir atliktais tyrimais, mokyklos ir šeimos bendradarbiavimas daro teigiamą įtaką mokymo(si) rezultatams, gerina vaikų socialinius santykius ir psichinę savijautą, sudaro sąlygas mokinių tėvams prisidėti prie vaikų ateities perspektyvos gerinimo.
2. Visuomeniniai pokyčiai ir informacinės visuomenės įsigalėjimas švietimo sistemoje pakeitė mokytojų ir mokinių tėvų bendradarbiavimo formų apimtį. Lietuvos ir užsienio mokslininkų apibrėžtas bendradarbiavimo formas (tėvų susirinkimai, individualūs pokalbiai, tėvų šventės, pedagoginės konsultacijos, vaikų lankymas namuose) papildė galimybė keistis informacija nuotoliniu būdu, inicijuoti pokalbius ir diskusijas virtualioje aplinkoje, naudojant elektroninio dienyno sistemą. Naujo skaitmeninio tipo dienynas ugdymo institucijoje yra duomenų sistema, palaikoma informacinių technologijų pagrindu. Sistemoje sukurta duomenų kūrimo ir sklaidos galimybė sistemos vartotojams sudaro sąlygas virtualiam bendravimui, užtikrina savalaikį grįžtamąjį ryšį ir kontrolę.
3. Elektroninio dienyno naudojimas yra viena iš Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimo priemonių, gerinančių partnerystę ugdymo procese, siekiant sukurti atvirą, išsilavinusią ir sumanią ateities visuomenę. Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos pateikti šeši rekomenduotini elektroniniai dienynai: „Mano dienynas“, „Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos dienynas“, „BFT Veritus“, „Spiral Universe“, „Versecko dienynas“ ir „Tavo mokykla“. Esminį skirtumą sudaro platforma, kurios pagalba elektroniniai dienynai veikia. Bendradarbiavimo tarp mokyklos bendruomenės narių funkcija visose pateiktose sistemose palaikoma pranešimų profilyje, diskusijų, klausimų/atsakymų skiltyse. Populiariausią dienyną - „Tavo mokykla“ naudoja daugiau nei pusė šalies ugdymo institucijų. Dienynas yra teigiamai vertinamas už paprastą ir patogų sisteminį valdymą. Sistemoje bendradarbiavimą palaiko pranešimų profilis ir informavimo skiltis, užtikrinantis vienakryptę komunikaciją; veikianti diskusijų posistemė palaiko daugiakrypčio komunikavimo funkciją; kontrolės ir grįžtamojo ryšio užtikrina priminimų ir SMS žinučių informavimo posistemės.
4. Empirinis tyrimas atskleidė, kad elektroninio dienyno sistema pedagogų ir mokinių tėvų vertinama kaip efektyvesnė bendradarbiavimo forma už tradicinį popierinį dienyną. Mokinių tėvai elektroninio dienyno sistemoje labiausiai vertina galimybę realiu laiku gauti informaciją apie pamokų lankomumą, vertinimus, pastabas ir kt.

5. Pagrindinės elektroniniame dienyne naudojamos bendradarbiavimo formos – pranešimai ir diskusijų aplinka užtikrina vienakryptę ir daugiakryptę komunikaciją. Bendradarbiavimas elektroniniame dienyne teigiamai veikia vaikų mokymosi pasiekimus, socialinius santykius ir ateities perspektyvą.

REKOMENDACIJOS

Švietimo politikams:

1. Skatinti ugdymo institucijas palaikyti bendradarbiavimą su mokinių tėvais, siekiant mokymo(si) proceso ir rezultatų gerinimo, organizuojant mokyklos bendruomenės narių veiklą, įtraukiant neįsitraukusius mokinių tėvus, inicijuojant susitikimus su šeimomis, keliant ir sprendžiant probleminius klausimus kartu su mokinių tėvais.
2. Organizuoti švietimo institucijų iniciatyvas (renginiai, šventės, susitikimai, mokymai), kurių metu plečiama mokyklos bendruomenė įtraukiant kuo daugiau mokinių tėvų.

Bendrojo lavinimo mokykloms:

3. Dalintis gerąja praktika mokyklos – šeimos bendradarbiavimo klausimais, organizuojamų renginių metu su visomis bendrojo ugdymo institucijomis, pedagogais ir mokyklų administracija, skatinant partnerystės tarp mokyklos ir šeimos formavimą ir palaikymą.
4. Plėsti bendravimo ir bendradarbiavimo formas ir būdus elektroniniame dienyne, aktyviau naudojant diskusijų ir forumų platformas, daugiau dėmesio skiriant kelių krypčių komunikacijai palaikyti.
5. Skatinti pedagogus ir mokyklos administraciją elektroninio dienyno sistemoje informaciją atnaujinti vadovaujantis bendrąja praktika, užtikrinant mokinių tėvų vertinamą savalaikį informacijos apie mokymosi procesą ir rezultatus atnaujinimą.

Pedagogams ir mokyklų administracijoms:

6. Skleisti informaciją apie mokyklos ir šeimos bendradarbiavimo naudą, organizuojamų mokyklos – šeimos susitikimų metu, siekiant didesnio tėvų įsitraukimo į mokyklos bendruomenės veiklą.
7. Užtikrinti savalaikį aktualios informacijos apie mokyklos gyvenimą, mokymo (si) procesą, rezultatus atnaujinimą.

LITERATŪRA

1. Aidukienė, T., ir Labinienė, R. (2003). *Mokyklą visiems kuriame šiandien*. Vilnius: Presvika.
2. Antonovienė, V., ir Baršauskienė, Z. (2003). *Naujas požiūris į mokyklų partnerystę*. Vilnius.
3. Augaitis, K., Bakanas, G., ir kt. (2013). *Lietuva. Švietimas regionuose*. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras.
4. Bakker, J., Denessen, E., ir kt. (2007). *Teacher - Parent Partnerships: Preservice Teacher Competences and Attitudes during Teacher Training in the Netherlands*. [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: <http://www.ernape.net/ejournal/index.php/IJPE/article/viewFile/82/60>
5. Baranauskienė, D. (2000). *Pradinė mokykla ir šeima //Mokykla. Nr. 4*
6. Barkauskaitė, M., ir Sinkevičienė R. (2012). *Mokinių mokymosi motyvacijos skatinimas kaip vadybinė problema*. Vilnius: Pedagogika.
7. Beresnevičienė D. (2001). *Naujos informacinės technologijos nuolatiniame mokymosi procese//Jurisprudencija*. Vilnius: Lietuvos teisės universitetas.
8. Bitinas, B. (2004). *Hodegetika*. Vilnius: Kronta.
9. Brazdeikis, V. (2009). *Informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis papildytų edukacinių aplinkų kaita*. [Žiūrėta 2016-02-12] Prieiga per internetą: <http://www.zurnalai.vu.lt/files/journals/163/articles/3305/public/57-63.pdf> .
10. Brazdeikis, V., Navickaitė, J., ir kt. (2008) *Švietimo problemos analizė: kompiuteriai mokyklose: kiek ir kaip naudojami?* Kaunas: Aušra.
11. Breiter, A., Lange, A., ir kt. (2008). *Integration School Managment Information Systems. School Information Systems and Data-based Decision-making Eds*.
12. Burneikaitė, N., Jarienė, R., ir kt. (2005). *Informacinių komunikacinių technologijų taikymo ugdymo procese galimybės*. Vilnius: Švietimo plėtotės centras. ISBN 9986-03-576-7
13. Charles, C., M. (1999) *Pedagoginio tyrimo įvadas*. Vilnius, Alma litera.
14. Chreptavičienė, V., ir Tautkevičienė, G. (2010). *Informacinių technologijų panaudojimas pedagogų bendradarbiavimui: pedagoginės informacijos duomenų bazės „Korys“ atvejis*. [Žiūrėta 2016-02-20] Prieiga per internetą: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2010~1367173241911/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>
15. Čiužas, R., ir Navickaitė, J. (2008) *Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo kaita edukacinės paradigmos virsmo sąlygomis*. Vilnius: Pedagogika.

16. Dagienė, V., ir Kurilovas, E. (2009). *Informacinių ir komunikacinių technologijų diegimo švietime patirties Lietuvoje ir užsienio šalyse lyginamoji analizė*. [Žiūrėta 2016-03-29] Prieiga per internetą: <http://www.biblioteka.vpu.lt/pedagogika/PDF/2009/95/dagkur112-119.pdf>
17. Dapkienė, S. (2003). *Klasės auklėtojas ir tėvai – partneriai*. [Žiūrėta 2016-03-30]. Prieiga per internetą: http://tevuforumas.lt/wp-content/uploads/2013/01/2012_Mokyklos_bendruomenes_stiprinimo_modelis.pdf
18. Digital Strategy, i2010 Strategy, eEurope Action Plan, Digital Strategy Programmes [Žiūrėta 2016-03-17] Prieiga per internetą: http://europa.eu/legislation_summaries/information_society/strategies/index_en.htm
19. Dobranskienė, R. (2002). *Mokyklos bendruomenės vadyba*. Šilutė: Prūsija. ISBN 9986-798-07-8.
20. Dovidauskaitė, D. (2014). *Mokykla ir tėvai: bendradarbiauja ar tik bendrauja?* [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: http://www.sac.smm.lt/wp-content/uploads/2016/01/vlm_2014-SPA-Nr-17.pdf
21. Driessen, G., Smit, F., Slegers, P. (2005). *Parental involvement and educational achievement. British educational journal*, Nr.31 (4), p.509-532.
22. Dudzinskienė, R., Kalesnikienė, D., ir kt. (2010). *Inovatyvių mokymo (-si) metodų ir IKT taikymas. II knyga/ Metodinė priemonė pradinių klasių mokytojams ir specialiesiems pedagogams*. [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2010_inovatyviu_mokymosi_metodu_ir_IKT_taikymas_II_knyga.pdf
23. Dzemydienė D., Kažemikaitienė E. (2004). *Ontologijos reikšmė kuriant kriminalistinę informacinę sistemą. Informacinės technologijos*. Kaunas: Technologija.
24. Dzemydienė, D. (2006). *Intelektualizuotų informacinių sistemų projektavimas ir taikymas*. Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras.
25. Elektroninio dienyno “BFT Veritus” gamintojo internetinis puslapis. [Žiūrėta 2016-03-15] Prieiga per internetą: http://www.naujamokykla.lt/index.php?option=com_content&view=section&layout=blog&id=1&Itemid=29
26. Elektroninio dienyno „Mano dienyas“ internetinė svetainė. [Žiūrėta 2016-03-12] Prieiga per internetą: <https://www.manodienynas.lt/>
27. Elektroninio dienyno „Tavo mokykla“ internetinis puslapis. [Žiūrėta 2016-03-01] Prieiga per internetą: http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/TavoMokykla_%28TaMo%29_2010-12.pdf

28. Epstein, J. L. (2007). *Improving family and community involvement in secondary schools. Condensed from Principal leadership*, Nr. 8, p. 16-22.
29. Europos Komisijos 2010 m. kovo 3 d. patvirtinta Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo Strategija. [Žiūrėta 2016-03-01] Prieiga per internetą: http://www3.lrs.lt/pls/inter1/dokpaieska.showdoc_e?p_id=55956.
30. Everard B., ir Morris G. (1997). *Efektyvus mokyklos valdymas*. Kaunas: Poligrafija ir informatika.
31. Fylling I., Sandvin J. T. (1998). *Parents, schools and special education*. Norway: Nordland Research Institute.
32. Fullan M. (1999). *Pokyčių jėgos: skverbimasis į ugdymo reformos gelmes*. Vilnius: Tyto Alba.
33. Gedvilienė, G., ir Kankevičienė, L. (2014). *Informacinės technologijos visuomenėje ir jų kaita švietimo sistemoje*. [žiūrėta 2016-03-01] Prieiga per internetą: http://www.vdu.lt/wp-content/uploads/2014/09/2014-Informacines-visuomenes-technolog_20p.pdf
34. Grincevičienė, V. (2007). *Mokinių tėvų požiūris į ugdymo procesą*. [Žiūrėta 2016-04-04] Prieiga per internetą: http://vddb.library.lt/fedora/get/LT-eLABa-0001:J.04~2006~ISSN_1392-0340.N_83.PG_174-180/DS.002.0.01.ARTIC
35. Grincevičienė, V. (2014). *Mokyklos ir šeimos sąveikos ypatumai S. Šalkausko filosofijoje ir ugdymo tikrovėje*. T. 25. Nr.3, p.174-180.
36. Gudas, S., Garšva, G., ir kt. (2003). *Klasifikavimo sistemų tyrimo būdas*. Vilnius: Vilniaus Universiteto leidykla.
37. Gudžinskienė, V. (2011). *Konstruktivizmo ištakos Lietuvoje ugdant socialinius įgūdžius*. Vilnius: Pedagogika.
38. Halsey, P. A (2005). *Parent involvement in junior high schools: a failure to communicate. American secondary education*, Nr. 34 (1), p. 57-69.
39. Hopkins D., Ainscow M., ir kt. (1998). *Kaita ir mokyklos tobulinimas*. [Žiūrėta 2016-03-25] Prieiga internetu: <http://www.biblioteka.vpu.lt/pedagogika/PDF/2011/103/103.pdf#page=30>
40. Ignatavičius, S. (2010). *Pilietinių vertybinių nuostatų ugdymas 5-oje klasėje mokantis Lietuvos istorijos kursą*. [Žiūrėta 2016-02-20] Prieiga internete: <http://www.pilietinis-ugdymas.smm.lt/info/tyrimai.html>
41. Internetinis statistinių duomenų šaltinis: [Žiūrėta 2016-02-27] http://rsvis.emokykla.lt/cognos8/cgi-bin/cognosisapi.dll?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=%2fcontent%2ffolder%5b%40name%3d%27Bendrasis%20ugdymas%27%5d%2ffolder%5b%40name%3d%272%20mokykla%27%5d%2freport%5b%40name%3d%277.%20Kompiuteri%20paskirtis%27%5d&ui.name=7.%20Kompiuteri%20paskirtis&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.toolbar=true&cv.header=false

42. Janickienė, D. (2005) *Informatika*. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas.
43. Jarockytė A. (2003). *Informacinė visuomenė Lietuvoje 1990–2000 m.* Vilnius: Žara.
44. Jovaiša, L. (2001). *Ugdymo mokslas ir praktika*. Vilnius: Agora.
45. Jovaiša, L. (2007). *Enciklopedinis edukologijos žodynas*. Vilnius: Gimtasis žodis.
46. Kontautienė R. (2004). *Bendrojo lavinimo mokyklos bendruomenės grupių valdymas plėtojantis bendradarbiavimo sistemai*.
47. Krumm, V. (1998). *Šeima kokybiškai keičiasi. O mokykla?* // Mokykla. Nr. 9.
48. Lietuvos nacionalinė informacinės visuomenės plėtros strategija, „Lietuva – globalių galimybių šalis“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-02-28 nutarimu Nr. 229.
49. Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo (2012). Valstybės žinios, 2012, Nr. 61-3050.
50. Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. XII-745 Dėl valstybinės švietimo 2013-2022 metų strategijos patvirtinimo. [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: http://www.smm.lt/uploads/documents/Veikla_strategija/VSS%20Seimui_2012-09-19.pdf.
51. Lietuvos Respublikos Švietimo 1991 m. birželio 25 d. įstatymas Nr. I-1489. Prieiga per internetą: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1480&p_tr2=2
52. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktas Lietuvoje veikiančių elektroninių dienynų gamintojų sąrašas (2012). [Žiūrėta 2016-03-15] Internetinis šaltinis: http://www.smm.lt/web/lt/dienynai_zurnalai.
53. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. ISAK-256 „Dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratos“ // Valstybės žinios. – 2004, Nr. 35-115.
54. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. ISAK-2008 patvirtintas Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu Tvarkos aprašas (2012). [Žiūrėta 2016-02-17] Prieiga per internetą: <http://www.smm.lt/uploads/documents/dienynai-ir-zurnalai/Tvarkos%20aprasas%20dienynas%202012-09-03.pdf>.
55. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V-766 patvirtintas Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas Tvarkos aprašas. [Žiūrėta 2016-02-20] Prieiga per internetą: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=424159.
56. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 patvirtinta Pradinio, pagrindinio, ir vidurinio ugdymo programų aprašas. [Žiūrėta 2016-03-01] Prieiga per internetą: <http://www.smm.lt/uploads/documents/Pedagogams/Apra%C5%A1as.pdf>.

57. Lukšienė, M. (1985). *Demokratinė ugdymo mintis Lietuvoje. XVIII a. antroji –XIX a. pirmoji pusė*. Vilnius: Mokslas.
58. Luobikienė, I. (2000). *Sociologija: bendrieji pagrindai ir tyrimų metodika*. Kaunas: Technologija.
59. Markauskaitė, L., Dagienė, V. (2001). *Informacijos ir komunikacijos diegimo Lietuvos švietime strategijos teorinis pagrindimas, Socialiniai mokslai*.
60. Merkys, G., Šlyžiuvienė, D., ir kt. (2006). *IKT taikymas ugdyme*. [Žiūrėta 2016-02-02] Prieiga per internetą:
[http://portalas.emokykla.lt/Documents/Tyrimai/SITES%202006%20tyrimo%20ataskaita%20\(4\).pdf](http://portalas.emokykla.lt/Documents/Tyrimai/SITES%202006%20tyrimo%20ataskaita%20(4).pdf)
61. Milaknienė, V., ir Smirnovienė, R. (2010). *Klasės vadovo bendravimo ir bendradarbiavimo su ugdytinių tėvais formos ir būdai*. [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą:
<http://www.upc.smm.lt/ekspertavimas/mddb/Pradinis%20ugdymas/Pagalba%20klasės%20vadovui/Methodinis%20darbas%20„Klasės%20vadovo%20bendravimo%20ir%20bendradarbiavimo%20su%20ugdytinių%20tėvais%20būdai%20ir%20formos“>.pdf
62. Monkevičienė, O. (1995). *Vėrinėlis. Knyga auklėtojais*. Vilnius: Leidybos centras.
63. Monkevičius, A. (2001). *Informacijos ir komunikacijos technologijos plėtra švietimo sistemoje*. Šiauliai.
64. Morkevičius, V., Telešienė, A., ir kt. (2015). *Kompiuterizuota kokybinių duomenų analizė su n vivo ir text analysis suite*.
65. Mutka, K. A., Broster, D., ir kt. (2009). *The Impact of Social Computing on the EU Information Society and Economy*.
66. Navickaitė, J., ir Brazdeikis, V. (2010). *Informacinės technologijos XXI amžiuje mokykloje*. [Žiūrėta 2016-03-01] Prieiga per internetą: http://www.smm.lt/uploads/documents/kiti/sv_problema_7.pdf
67. Pabedinskaitė, A., ir Deržanauskienė, G. (2006). *Lietuvos informacinės visuomenės plėtros rodiklių analizė*. [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: http://vddb.library.lt/fedora/get/LT-eLABA-0001:J.04~2006~ISSN_1392-3137.N_1_34.PG_1-10/DS.002.0.02.ARTIC
68. Petkūnas, V., ir Jucevičienė, P. (2006). *Change of educational paradigm under the influence of ICT implementation: criteria of evaluating the teacher and student's roles. Socialiniai mokslai*. [Žiūrėta 2016-03-01] Prieiga per internetą: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2006~1367157387908/datastreams/DS.002.1.01.ARTIC/content>
69. Ramanauskas, R. (2006). *IKT panaudojimo pamokose ypatybės. Konferencijos medžiaga*. [žiūrėta 2016 m. balandžio 2 d.]. Prieiga per internetą: <http://ims.mii.lt/ims/konferenciju_medziaga/IMRPVilnius2006/straipsniai/str9h.pdf>.
70. Sychitkokhong, P. (2010). *Beyond the bake sale: a community based relational approach to parent engagement in schools. Teachers college record*, Nr. 111 (9), p. 2209-2254.

71. Starr, L. (2000). *Švietimo pasaulis. Teacher – Created Web Sites Link Home and School – Virtually.*
72. Šalkauskas, S. (2002). *Raštai, T. VII.* Vilnius: Mintis, 2002 (1927), 692-679.
73. Šaulauskas, M. P. (2003). *Informacijos visuomenės samprata: senųjų vynmaišių gniaužtai.* Vilnius
74. Šeputis, A. (2010). *Mokykla, kuriai priklausau.* [Žiūrėta 2016-03-01] Prieiga per internetą: <http://www.sac.smm.lt/images/file/priedai/Isejo%20tevelis.pdf>
75. Tarptautinių žodžių žodynas (2013). Vilnius: Alma litera.
76. Teresevičienė M., ir Gedvilienė G. (2000). *Mokymasis bendradarbiaujant.* Vilnius.
77. Toffler, A. (1980). *The third wave. Morrow.*
78. Urnėžienė, E. (2012). *Profesorė M. Barkauskaitė apie mokymosi motyvaciją kaip ugdymo proceso sėkmės sąlygą.* [Žiūrėta 2016-03-30] Prieiga per internetą: <http://www.biblioteka.vpu.lt/pedagogika/PDF/2012/108/108.pdf#page=38>
79. Valantinas, A., ir Čiuladienė, G. (2012). *Švietimo problemos analizė „Tėvų į(si)traukimas į mokinių ugdymą.* Vilnius: Grafija. [Žiūrėta 2016-02-02] Prieiga per internetą: http://www.smm.lt/uploads/documents/kiti/Tevu_itraukimas_i_mokiniu_ugdyma.pdf
80. Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos seimo 2013 m. gruodžio 23 d. Nutarimu Nr. XII – 745. [Žiūrėta 2016-03-20] Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/uploads/lawacts/docs/451_f91e8f0a036e87d0634760f97ba07225.pdf
81. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2007 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1T – 45 patvirtintos Pavyzdinės asmens duomenų tvarkymo mokyklose taisyklės. [Žiūrėta 2016-03-17] Prieiga per internetą: <https://www.ada.lt/images/cms/File/Inspekcijos%20rekomendacijos/asmens%20duomenu%20tvarkymo%20mokyklose%20taisykles1.pdf>.
82. Virbickaitė, D. (2005). *Informacinių ir komunikacinių technologijų įtaka švietimo organizacijų vadybai.* [žiūrėta 2016-02-13] Prieiga per internetą: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2005~1367151717949/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>
83. Warren, M., Hong, S., ir kt. (2010). *Beyond the bake sale: a community based relation approach to parent engagement in schools,* Nr. 111 (9), p. 2209-2254.
84. Webster, F. (1975). *Theories of the Information Society.* London: Rout lender, p. 20–22
85. Zinkevičienė D. (2001). *Mokyklos bendravimas ir bendradarbiavimas su tėvais.*
86. Žukovskis, J. (2007). *Sistemų teorijos pagrindai.* LŽŪU.
87. Dienynų sudarymo elektroninio dienyno duomenų pagrindu tvarkos aprašas. [Žiūrėta 2016-03-23] Prieiga internetu: <http://www.smm.lt/ugdymas/bendrasis/docs/Tvarkos%20Aprašas%20dienynas%202012-09-03.pdf>

88. Valentinas, A., ir Čiuladienė, G. (2012). *Tėvų įsitraukimas į mokinių ugdymą*. ISSN 1822-4156.
89. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos pateiktas elektroniniu dienynų aprašas (2011). [Žiūrėta 2016-03-01] Prieiga per internetą:
http://portalas.emokykla.lt/mstp/Bendrai%20naudojami%20dokumentai/El.%20dienynai/el_dienynas_vertinimas_rekomendacijos.pdf.
90. Bartaševičius, R. (2012). *Mokymosi aplinka XXI amžiuje*. [Žiūrėta 2016-04-05] Prieiga per internetą: http://www.smm.lt/uploads/documents/kiti/Mokymosi_aplinka_7.pdf

Priedai

Gerbiamas Mokytojau,

Atlieku mokslinį tyrimą, kurio tikslas išsiaiškinti kaip elektroninis dienynas užtikrina bendradarbiavimą tarp mokytojų ir mokinių tėvų. Maloniai prašau dalyvauti apklausoje, Jūsų atvirumas padėtų suvokti elektroninio dienyno panaudojimo galimybes bendradarbiavimo tarp mokytojų ir mokinių tėvų procese bei numatyti tobulintinas sritis.

Anketa yra anoniminė, atsakymų konfidencialumas garantuojamas.

1. Pažymėkite vieną Jūsų nuomonę labiausiai atitinkantį elektroninio dienyno apibrėžimą:

1. tai mokyklos duomenų sistema, mažinanti biurokratizmą, pedagogų darbo krūvį;
2. tai mokyklos duomenų sistema, vystanti kokybišką bendradarbiavimą su tėvais;
3. tai elektroninė popierinio dienyno versija, palaikanti tokių pačių funkcijų įgyvendinimą;
4. tai mokyklos duomenų sistema, tvarkoma naudojant tam pritaikytas informacines ir komunikacines technologijas;

2. Įvertinkite, kaip dažnai elektroninio dienyno pagalba yra įgyvendinamos minimos funkcijos:

	Kiekvieną dieną	Kiekvieną savaitę	Kiekvieną mėnesį
1. Informacijos apie mokymosi procesą sklaida;	☐	☐	☐
2. Grįžtamojo ryšio palaikymas (vertinimai, pagyrimai, pastabos);	☐	☐	☐
3. Mokymo (si) proceso koordinavimas ir kontrolė (lankomumas, atsiskaitymai)	☐	☐	☐
4. Bendradarbiavimo tarp pedagogų ir mokinių tėvų	☐	☐	☐

3. Kokius ir kaip elektroninio dienyno funkcionalumus naudojate bendradarbiavimo su mokinių tėvais palaikymui? (pažymėkite visus, Jūsų nuomone atitinkančius atsakymus)

	Kiekvieną dieną	Kiekvieną savaitę	Kiekvieną mėnesį
1. Tėvų informavimas apie mokykloje vykstančius ir planuojamus renginius	☐	☐	☐
2. Švenčių organizavimas kartu su mokinių tėvais	☐	☐	☐
3. Informacijos apie mokyklos aktualijas paskelbimas	☐	☐	☐
4. Pedagoginių konsultacijų inicijavimas ir vedimas	☐	☐	☐
5. Informacijos apie vaikams užduotus namų darbus paskelbimas	☐	☐	☐
6. Pamokų metodinės medžiagos sudarymas ir paskelbimas	☐	☐	☐
7. Pamokų ir atsiskaitymų tvarkaraščių sudarymas ir pateikimas	☐	☐	☐
8. Ataskaitų apie mokinius pildymas ir pateikimas	☐	☐	☐
9. Susitikimų su mokinių tėvais inicijavimas	☐	☐	☐
10. Probleminių klausimų kėlimas	☐	☐	☐
11. Pranešimų mokinių tėvams siuntimas	☐	☐	☐
12. Iš mokinių tėvų gautų pranešimų atsakymas	☐	☐	☐
13. Mokymosi rezultatų vedimas ir paskelbimas	☐	☐	☐
14. Mokinių lankomumo pildymas ir paskelbimas	☐	☐	☐
15. Pastabų, pagyrimų pildymas ir paskelbimas	☐	☐	☐

16. Mokinių tėvų apklausų inicijavimas	☐	☐	☐
17. Klausimų pateikimas mokinių tėvams	☐	☐	☐
18. Mokyklos bendruomenės komitetų kūrimas, įtraukiant mokinių tėvus	☐	☐	☐
19. Diskusijų mokymosi aktualijų klausimais inicijavimas	☐	☐	☐
20. Priminimų apie artėjančius atsiskaitymus siuntimas	☐	☐	☐

4. Kokias priemones ir kaip dažnai naudojate bendradarbiavimui su mokinių tėvais elektroniniame dienyne?

	Dažnai	Kartais	Niekada
1. Pranešimai	☐	☐	☐
2. Forumai	☐	☐	☐
3. SMS žinutės	☐	☐	☐
4. Diskusijos	☐	☐	☐

5. Jūsų nuomone, mokyklos ir mokinių tėvų bendradarbiavimas elektroniniame dienyne:

	Sutinku	Iš dalies sutinku	Nesutinku
1. Padeda tėvams pažinti vaikų raidos ypatumus	☐	☐	☐
2. Informuoja, kaip reikia sudaryti mokymosi sąlygas namuose	☐	☐	☐
3. Padeda pedagogams geriau pažinti šeimos kultūrą ir vaikų augimo tikslus	☐	☐	☐
4. Įtraukia mokinių tėvus į mokymo ir mokymo (si) procesus	☐	☐	☐
5. Tėvams formuoja pagalbos jų vaikams gaires, ypatingai tais atvejais, kai vaikams reikalinga papildoma pagalba	☐	☐	☐
6. Suteikia mokinių tėvams galimybę dalyvauti priimančiam sprendimams	☐	☐	☐
7. Didina tėvų ir mokinių įsitraukimą į bendruomenės gyvenimą	☐	☐	☐

6. Jūsų nuomone, kaip bendradarbiavimas, palaikomas elektroninio dienyno pagalba, veikia vaikų mokymą (si)?

	Sutinku	Iš dalies sutinku	Nesutinku
1. Teigiamai veikia vaikų mokymosi pasiekimus	☐	☐	☐
2. Teigiamai veikia vaikų ateities perspektyvą	☐	☐	☐
3. Teigiamai veikia vaikų psichinę sveikatą	☐	☐	☐
4. Teigiamai veikia socialinius vaikų santykius	☐	☐	☐

7. Įvertinkite, kiek Jūsų ugdymo institucijoje mokinių tėvų yra įsitraukę į vaikų ugdymą pateiktomis formomis:

	Iki 25% mokinių tėvų	26-50% mokinių tėvų	51-70% mokinių tėvų	71-90% mokinių tėvų	91% ir daugiau
1. Skatina vaiko savarankiškumą	☐	☐	☐	☐	☐
2. Domisi vaiko mokymosi procesu	☐	☐	☐	☐	☐

3. Pozityviai reaguoja į veiklos rezultatus	☐	☐	☐	☐	☐
4. Turi teigiamus lūkesčius dėl vaikų galimybių	☐	☐	☐	☐	☐
5. Turi polinkį kontroliuoti vaiko pasiekimus	☐	☐	☐	☐	☐
6. Mažai dėmesio skiria vaiko pastangoms ir mokymuisi	☐	☐	☐	☐	☐
7. Negatyviai reaguoja į mokymo (si) problemas	☐	☐	☐	☐	☐
8. Turi neigiamus lūkesčius dėl vaikų galimybių	☐	☐	☐	☐	☐

8. Jūsų nuomone, kurių klasių mokinių tėvai labiau palaiko bendradarbiavimą su mokytojais elektroninio dienyno pagalba?

1. 5-6 klasių mokinių tėvai;
2. 7-8 klasių mokinių tėvai;
3. 9-10 klasių mokinių tėvai.

9. Jūsų nuomone, kokie veiksniai daro didžiausią įtaką mokinių tėvų įsitraukimui į ugdymo procesą?

	Sutinku	Iš dalies sutinku	Nesutinku
1. Socialinis ekonominis sluoksnis	☐	☐	☐
2. Mokytojų pastangos įtraukti neįsitraukusius tėvus	☐	☐	☐
3. Vaikų mokymosi rezultatai	☐	☐	☐
4. Kitų mokinių tėvų aktyvus dalyvavimas mokyklos bendruomenės veikloje	☐	☐	☐
5. Santykiai su mokytojais	☐	☐	☐
6. Santykiai su kitų mokinių tėvais	☐	☐	☐

10. Jūsų nuomone, ar elektroninis dienynas yra efektyvesnė bendradarbiavimo su mokinių tėvais forma už tradicinį popierinį dienyną?

1. Taip
2. Ne

DEMOGRAFINIAI DUOMENYS

11. Jūsų lytis:

1. Moteris
2. Vyras

12. Jūsų amžius:

1. 25-35 m.
2. 36-46 m.
3. 47-57 m.
4. daugiau nei 57

13. Kiek metų dirbate pedagogo darbą?

1. Iki 5
2. 6-10
3. 11-15
4. 16-20
5. 21 ir daugiau

15. Jūsų dėstomas dalykas: (Įrašykite)

Dėkoju už atsakymus!

Gerbiami mokinių tėveliai,

Atlieku mokslinį tyrimą, kurio tikslas išsiaiškinti kaip elektroninis dienynas užtikrina bendradarbiavimą tarp mokytojų ir mokinių tėvų. Maloniai prašau dalyvauti apklausoje, Jūsų atvirumas padėtų suvokti elektroninio dienyno panaudojimo galimybes bendradarbiavimo tarp mokytojų ir mokinių tėvų procese bei numatyti tobulintinas sritis.

Anketa yra anoniminė, atsakymų konfidencialumas garantuojamas.

1. Pažymėkite vieną Jūsų nuomonę labiausiai atitinkantį elektroninio dienyno apibrėžimą:

1. tai mokyklos duomenų sistema, mažinanti biurokratizmą, pedagogų darbo krūvį;
2. tai mokyklos duomenų sistema, vystanti kokybišką bendradarbiavimą su tėvais;
3. tai elektroninė popierinio dienyno versija, palaikanti tokių pačių funkcijų įgyvendinimą;
4. tai mokyklos duomenų sistema, tvarkoma naudojant tam pritaikytas informacines ir komunikacines technologijas;

2. Kaip dažnai elektroniniame dienyne įgyvendinate minimas funkcijas:

	Kiekvieną dieną	Kiekvieną savaitę	Kiekvieną mėnesį
1. Informacijos apie mokymosi procesą peržiūra	☐	☐	☐
2. Mokymosi rezultatų sekimas (vertinimai, pagyrimai, pastabos)	☐	☐	☐
3. Vaiko lankomumo stebėseną, atsiskaitymų grafikų sekimas	☐	☐	☐
4. Bendravimas/bendradarbiavimas su mokytojais	☐	☐	☐

3. Kokias priemones ir kaip dažnai naudojate bendradarbiavimui su mokytojais elektroniniame dienyne?

	Dažnai	Kartais	Niekada
1. Pranešimai	☐	☐	☐
2. Forumai	☐	☐	☐
3. SMS žinutės	☐	☐	☐
4. Diskusijos	☐	☐	☐

4. Jūsų nuomone, mokyklos ir mokinių tėvų bendradarbiavimas elektroniniame dienyne:

	Sutinku	Iš dalies sutinku	Nesutinku
1. Padeda tėvams pažinti vaikų raidos ypatumus	☐	☐	☐
2. Informuoja, kaip reikia sudaryti mokymosi sąlygas namuose	☐	☐	☐
3. Padeda pedagogams geriau pažinti šeimos kultūrą ir vaikų augimo tikslus	☐	☐	☐
4. Įtraukia mokinių tėvus į mokymo ir mokymo (si) procesus	☐	☐	☐
5. Tėvams formuoja pagalbos jų vaikams gaires, ypatingai tais atvejais, kai vaikams reikalinga papildoma pagalba	☐	☐	☐
6. Suteikia mokinių tėvams galimybę dalyvauti priimant sprendimus	☐	☐	☐
7. Didina tėvų ir mokinių įsitraukimą į bendruomenės	☐	☐	☐

gyvenimą

5. Jūsų nuomone, kaip bendradarbiavimas, palaikomas elektroninio dienyno pagalba, veikia vaikų mokymą (si)?

	Sutinku	Iš dalies	
		sutinku	Nesutinku
1. Teigiamai veikia vaikų <i>mokymosi pasiekimus</i>	☐	☐	☐
2. Teigiamai veikia vaikų <i>ateities perspektyvą</i>	☐	☐	☐
3. Teigiamai veikia vaikų <i>psichinę sveikatą</i>	☐	☐	☐
4. Teigiamai veikia socialinius <i>vaikų santykius</i>	☐	☐	☐

6. Jūsų nuomone, kokie veiksniai daro didžiausią įtaką mokinių tėvų įsitraukimui į ugdymo procesą?

	Sutinku	Iš dalies	
		sutinku	Nesutinku
1. Socialinis ekonominis sluoksnis	☐	☐	☐
2. Mokytojų pastangos įtraukti neįsitraukusius tėvus	☐	☐	☐
3. Vaikų mokymosi rezultatai	☐	☐	☐
4. Kitų mokinių tėvų aktyvus dalyvavimas mokyklos bendruomenės veikloje	☐	☐	☐
5. Santykiai su mokytojais	☐	☐	☐
6. Santykiai su kitų mokinių tėvais	☐	☐	☐

7. Jūsų nuomone, ar elektroninis dienynas yra efektyvesnė bendradarbiavimo su mokytojais forma už tradicinį popierinį dienyną? Kodėl?

1. Taip
2. Ne

DEMOGRAFINIAI DUOMENYS

8. Jūsų lytis:

1. Moteris
2. Vyras

9. Jūsų amžius:

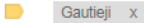
1. 25-35 m.
2. 36-46 m.
3. 47-57 m.
4. daugiau nei 57 m.

10. Kokioje klasėje mokosi Jūsų vaikas?

1. 5-6 klasėje;
2. 7-8 klasėje;
3. 9-10 klasėje.

Dėkoju už atsakymus!

3 priedas

FW: Statistiniai duomenys apie elektroninių dienynų naudojimą Lietuvos švietimo institucijose

Žmonės (2)

Birutė Stolytė <Birute.Stolyte@stat.gov.lt>

03-16

skirta man, Rysiai

Birutė Stolytė

birute.stolyte@stat.gov.lt

[Rodyti išsamią informaciją](#)

Sveiki,

Lietuvos statistikos departamentas turi inf. 2015–2016 m. 1120 bendrojo ugdymo mokyklos (79,7 proc. visų bendrojo ugdymo mokyklų) turi elektroninius dienynus.

Švietimo informacinių technologijų (ŠITC)centras taip pat neturi duomenų kokių gamintojų el. dienynus naudoja mokyklos.

pagarbiai

Birutė Stolytė	Darbo laikas:
Lietuvos statistikos departamento	Pirmadienį–ketvirtadienį
Ryšių su visuomene skyrius	7.00–16.00
vyriausioji specialistė	Penktadienį
	7.00–14.45

*****

Gedimino pr. 29, 01500 Vilnius
Tel. (8 5) 236 4846
El. paštas birute.stolyte@stat.gov.lt
osp.stat.gov.lt

© Naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis, būtina nurodyti duomenų šaltinį.

From: LSD sekretoriatas
Sent: Tuesday, March 15, 2016 2:00 PM
To: Info

Adresatų, kuriems siūstas kvietimas dalyvauti tyrime, sąrašas

<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu> kam: rastine@ovarai.taurage.lm.lt nematoma kopija: mokykla@mazvydas.taurage.lm.lt, tsaltnis@takas.lt, mokykla@adakovas.taurage.lm.lt, gauresmokykla@zebra.lt, makauskas@zebra.lt, lobinas@gmail.com, ritnelis100@takas.lt, lauksargiu.pm@gmail.com, rega13regina@gmail.com, oputeikiene@gmail.com, pociene.vilija@gmail.com, pielikiene.diana@gmail.com, regina.paulikaitiene@gmail.com, r.mikaitiene@gmail.com, genute55@gmail.com, rasvita72@gmail.com, birutejurga@gmail.com, k.jukna57@gmail.com, antanina.juckiene@gmail.com, videlesuper@gmail.com,</p>	<p>antanimas@gmail.com, antanina.juckiene@gmail.com, videlesuper@gmail.com, onute26@gmail.com, igariskazimieras@gmail.com, grskienebirute@gmail.com, dimsalausargiai@gmail.com, vidacan@gmail.com, njole.baciene@gmail.com, edikasster@gmail.com, jurgita.seputiene@mokykla.lt, lomiumokykla@gmail.com, editaleliene@gmail.com, neringaorentiene@yahoo.com, direktorius@pagramanciopm.w3.lt, danute5@super.lt, jolitamokykla@gmail.com, viktorija.juknaite@gmail.com, sidabrazole@gmail.com, redaezer@turizmas.lt, lynuka@gmail.com, lionginav@gmail.com, danute.macikiene@gmail.com, jolita@gmail.com, laurinskiene@gmail.com, asmeniskai.rutukui@gmail.com,</p>
<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): mokykla, bcc (nematomoji kopija): tsaltnis, bcc (nematomoji kopija): grupeseni@stud.mruni.eu, augute73@gmail.com, andre@mail.ru, taraliai@taraliai.lm.lt, vaidasbro@vk.lt, gaugaitiene@gmail.com, njole.baubliene@gmail.com, galbogis@gmail.com, ingridaa1971@gmail.com, juozaitienator@gmail.com, giedrakava@gmail.com, kazlauskieni.edita@gmail.com, redaklim@yahoo.com, dianaleb73@gmail.com, mozzita.sartininkai@gmail.com, okseda@gmail.com, ausanator@gmail.com, vilmanut@gmail.com, nrakeviciene@gmail.com, rostossimona@gmail.com, karolisskausmeni@gmail.com, saltienel@gmail.com, jolaserm@gmail.com, dziuljeta59@gmail.com, nomedos.mokykla11@gmail.com, l.gudaitiene@gmail.com,</p>	<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): mokykla, bcc (nematomoji kopija): tsaltnis, bcc (nematomoji kopija): grupeseni@stud.mruni.eu, www.laimute@sonet.lt, ateitiespg@gmail.com, rastine@stzalnymokykla.lt, eigirdziai@gmail.com, pav.eigirdziai@gmail.com, rastinesvedeja@gmail.com, jurimaster@gmail.com, janapole@gmail.com, jsileikiene@gmail.com, laimute.juskiene@gmail.com, imonstaviciene@gmail.com, jurgita.savickiene@gmail.com, kaunatava@gmail.com, upynospm@gmail.com, doliuks@gmail.com, ilonna@auto.lt, nelux7157@gmail.com, daivap.daiva@gmail.com, gaulenai@takas.lt, kristinapru@gmail.com, audra80@gmail.com, viesvenai@zebra.lt, lorgedm@gmail.com, jovita01@gmail.com, harediva@gmail.com,</p>
<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu> kam: d.kimkeviciene@vieniulio.vilnius.lm.lt nematoma kopija: v.balciunaitė@vieniulio.vilnius.lm.lt, z.belokon@vieniulio.vilnius.lm.lt, a.rinkeviciene@vieniulio.vilnius.lm.lt, rastine@balsiu.vilnius.lm.lt, zivkuts@gmail.com, j.renatax@gmail.com, jurgajon@gmail.com, mirmiksiene@gmail.com, juste.justina@gmail.com, bareike@gmail.com, vkasteniene@gmail.com, aiste.pranskunaitė@gmail.com, raimonda.mankeviciene@gmail.com, l.peteliene@gmail.com, vidalauciene@yahoo.com, gitana.balsiumokykla@gmail.com, redaminkeviciene@inbox.lt, lina.duoblyte@gmail.com, editabalsiai@gmail.com, juliana.borosko@gmail.com, maragatavazaitė@gmail.com,</p>	<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): mokykla, bcc (nematomoji kopija): tsaltnis, bcc (nematomoji kopija): grupeseni@stud.mruni.eu, k.blazevicius@gmail.com, sentrakumok@gmail.com, stskstutis@gmail.com, auksoilus.armale@gmail.com, dukstyna@dukstyna.lt, pasilesmok@gmail.com, senamesciomok@takas.lt, stasy@centras.lt, daugailupm@daugailiai.utenal.m.lt, leliunupm@leliunai.utenal.m.lt, v.paukste2@gmail.com, diana.zvirbliene@gmail.com, nijlameister@gmail.com, sudekiupm@sudeikai.utenal.m.lt, janina.cekyte@gmail.com, r.davniukiene@gmail.com, laimasoli@gmail.com, v.jermakiene@gmail.com, mokytojas@jurka.lt, rita.morozoviene@gmail.com, vilma.rud@gmail.com, skroma@inbox.lt, z.vitibis.lt@gmail.com, vyzuonupm@vyzuonos.utenal.m.lt, liskiaivos.mokykla@varena.lt,</p>
<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): mokykla, bcc (nematomoji kopija): tsaltnis, bcc (nematomoji kopija): nedzinges.mokykla@varena.lt, vydeniu.mokykla@varena.lt, zilinu.mokykla@varena.lt, snensdirektore@gmail.com, rbutbut@gmail.com, r.mikuleviciene@gmail.com, lijana.sirviena@gmail.com, v.aleknaviciene@yahoo.com, daiva.sipalilene@gmail.com, leokadijos@gmail.com, renataring@gmail.com, info@alvitolmokykla.lt, alvitas.dazelis@gmail.com, gizai.mokykla@gmail.com, violetasau@gmail.com, keturvalakiai@erdves.lt, ketmokrasai@erdves.lt, ruta.pranaitiene@gmail.com, mokykla@paezeriai.vilkaviskis.lm.lt, romacip@gmail.com, onute@gmail.com, direktorius@paevonys.vilkaviskis.lm.lt, aleksiene.dalia@gmail.com, linapenk@gmail.com, rpd@zebra.lt, rasvita72@gmail.com,</p>	<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): mokykla, bcc (nematomoji kopija): tsaltnis, bcc (nematomoji kopija): grupeseni@stud.mruni.eu, danute.ragauskiene@gmail.com, njole.kvederiene@gmail.com, edita.zelviene@gmail.com, rita.eidukaitiene@gmail.com, tadasmokykla@gmail.com, r.vaitekuniene@gmail.com, audrygr@gmail.com, imazebertaviciute@gmail.com, gvitalius@gmail.com, brutele007@gmail.com, vilija.bruz@gmail.com, tamuleviciene.irma@gmail.com, aldona.zaveckiene@gmail.com, buragas.a@gmail.com, simanauskienergina@gmail.com, linapuod@gmail.com, pajevonio.socped@gmail.com, kaspapas16@gmail.com, lina.dulinskaite@gmail.com, inga.palubinskiene@gmail.com, rimvydaspalubinskas@gmail.com, steldava@gmail.com, egle.kuciauskaite@gmail.com, daistana@gmail.com, lidiaacia@gmail.com,</p>

<p>rimvydaspalabinskas@gmail.com, steldaiva@gmail.com, egle.kuciauskaitė@gmail.com, daistana@gmail.com, lidiacia@gmail.com, Vytauto5@gmail.com, aleksys@gmail.com, arunasoniunas@gmail.com, diacija@yahoo.com, gintaugasgudynas@gmail.com, blazukiene@gmail.com, juditasky@gmail.com, kristinukassa@yahoo.com, monika.jomantaitė@gmail.com, ofelija.cesniene@gmail.com, rrruta@gmail.com, vaitadainauskaite276@gmail.com, vilija333@gmail.com, v.denutiene@gmail.com, algimanta6@gmail.com, kasandraglod@gmail.com, daivazag@gmail.com, audius.strazdas@gmail.com, zalioji@vilkaviskis.lt</p>	<p>Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu> skirta d klimkeviene, bcc (nematomoji kopija): v.balciunaite, bcc (nematomoji kopija): z.belokon, bcc (ner- margaritaruzgaite@gmail.com, romaldali@gmail.com, oksana.balsiai@gmail.com, almute@gmail.com, grazvite@gmail.com, loretta.bernadicikiene@balsiumokykla.lt, sveikauskait@gmail.com, inga.eitmantaitė@gmail.com, silvijakaz@gmail.com, ritavite@gmail.com, s.liukevicius@zebra.lt, vaisnoraitė07@yahoo.com, egidija777@gmail.com, jojatoli@yahoo.com, jurmatul@yahoo.com, barte.putekyte@balsiumokykla.lt, auksabaj@yahoo.com, violetos55@gmail.com, laima.mac@gmail.com, gerda.smirnove@balsiumokykla.lt, olga.perepeciene@balsiumokykla.lt, daiva.freigofene@gmail.com, editadailiene@gmail.com, annastepvi@gmail.com, larissastopskaja@gmail.com,</p>
<p>skirta d klimkeviene, bcc (nematomoji kopija): v.balciunaite, bcc (nematomoji kopija): z.belokon, bcc (ner- margoabulyte@gmail.com, asta10@gmail.com, marius.zakarevicius@gmail.com, petronyte.juste@gmail.com, jonas.jonikaitis@balsiumokykla.lt, joili@gmail.com, renata.kuzzeviciene@gmail.com, twinarturas@yahoo.com, deivys13@gmail.com, vilmamartin12@gmail.com, mantas.karanauskas@gmail.com, rasa.ds@gmail.com, astavasiute@gmail.com, borovikovate@gmail.com, vaituegle@gmail.com, nijole.juciene@balsiumokykla.lt, ajrzaliej@gmail.com, ausra.irimkeviciene@gmail.com, kvilienne.laimute@gmail.com, marija_marozaitė@yahoo.com, augonyte@gmail.com, jolita.janulieviciene@gmail.com, v.rindeika@yahoo.com, virginija.girsvildiene@balsiumokykla.lt, ramunas.sinkevicius@balsiumokykla.lt,</p>	<p>skirta d klimkeviene, bcc (nematomoji kopija): v.balciunaite, bcc (nematomoji kopija): z.belokon, bcc (ne- virginija.girsvildiene@balsiumokykla.lt, ramunas.sinkevicius@balsiumokykla.lt, valentinai.kovalenko@gmail.com, direktore@radvilaites.vilnius.lm.lt, rkononenko@radvilaites.vilnius.lm.lt, vkerulienne@radvilaites.vilnius.lm.lt, juodvalkiene@radvilaites.vilnius.lm.lt, spinduliomokykla@gmail.com, rastine@spindulio.vilnius.lm.lt, rastine@vilnisp.vilnius.lm.lt, rastine@vilnospm.vilnius.lm.lt, buivyskiumok@yahoo.com, pagnindine@kyviskes.vilniausr.lt, mostiskiumokykla@gmail.com, sumskomok@takas.lt, visalaukesmokykla@yahoo.com, salakas@salakas.lt</p>
<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): direktorius, bcc (nematomoji kopija): rastine, bcc (nematomoji kopija): nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu> kam: rastine@pasysiai.silute.lm.lt nematoma kopija: direktorius@rusne.silute.lm.lt, rastine@rusne.silute.lm.lt, rastine@saugos.silute.lm.lt, direktorius@traksedziai.silute.lm.lt, pavduotojas@traksedziai.silute.lm.lt, rastine@traksedziai.silute.lm.lt, socialine@traksedziai.silute.lm.lt, rastine@usenai.silute.lm.lt, rastine@vilkyciai.silute.lm.lt, allonmok@gmail.com, barskuna@gmail.com, bartkuskiopm@takas.lt, cpm@zebra.lt, r.penkauskaitė@gmail.com, jbudze@gmail.com, reginajanickiene@gmail.com, jurgedim@gmail.com, j.aniukstiene@gmail.com, k.vytaute@gmail.com, virginija.kvaksiene@gmail.com, superkadrai@gmail.com,</p>	<p>skirta girkalnio_pagr, bcc (nematomoji kopija): neoplanas2000, bcc (nematomoji kopija): gudrim79, bcc (ne- nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu> kam: girkalnio_pagr@delfi.lt nematoma kopija: neoplanas2000@yahoo.com, gudrim79@gmail.com, virginija.kniskickiene@gmail.com, birute.frau@gmail.com, ausrienevaida@gmail.com, d.garsviene@gmail.com, ritamazoji@yahoo.com, juratemasioniene@gmail.com, raminta.ramintaa@gmail.com, stanislavas.feiza@yahoo.com, loitabitvinskienne@yahoo.com, vytasgiedraitis@gmail.com, i.valinciene@yahoo.com, laimiske@gmail.com, reginakle@gmail.com, brujuurate@yahoo.com, juraciukas77@gmail.com, vaiciulienne@yahoo.com, logopedeirina@gmail.com, adatee@gmail.com, ramis600@yahoo.com,</p>
<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): direktorius, bcc (nematomoji kopija): rastine, bcc (nematomoji kopija): Laimute.0331@gmail.com, mazrimas.regimantas@gmail.com, eglemingeliene@gmail.com, Dangule6@gmail.com, linjanickaitė@gmail.com, dranom@gmail.com, s.davidaviciene@gmail.com, g.marite@gmail.com, ligitavarneckė@gmail.com, rasaraud@gmail.com, muluteb04@yahoo.co.uk, eslandam1@gmail.com, bvirgina@gmail.com, nirolegeniene@gmail.com, rasadaut@gmail.com, gina.jasaitiene@gmail.com, ausradra@gmail.com, habas.irene@gmail.com, nerijap@gmail.com, lujule@gmail.com, marijatoleik@gmail.com, daliiaam@hotmail.com, Kliokaitė@gmail.com, ionasamoskiene@gmail.com,</p>	<p>ta rastine, bcc (nematomoji kopija): direktorius, bcc (nematomoji kopija): rastine, bcc (nematomoji kopija): iurissarivinskienė@gmail.com, inbreiteriene@gmail.com, dangedgal87@gmail.com, daivakvi@hotmail.com, antanina.jucikiene@gmail.com, danute.ramanauskienė2@gmail.com, grastatke@gmail.com, ausrik13@gmail.com, dalijar@gmail.com, aidav@info.lt, jonikiene@gmail.com, lintri@gmail.com, hamurabislg@gmail.com, vkarbauskiene@gmail.com, jovitastr@gmail.com, selkuviene@gmail.com, egidijuskatauskas@gmail.com, Karolisskausmenis@gmail.com, kvilienne@gmail.com, bvaiadiene@gmail.com, rimute-bandziniene@yahoo.de</p>

<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu></p> <p>kam: aukstelke.mokykla@gmail.com</p> <p>nematoma kopija: pmdras@gmail.com, ana.aleksejeva@gmail.com, dzenara.astaseviciene@gmail.com, gediminas.balciunas@gmail.com, aida.dauguvietiene@gmail.com, ausrine.jarutiene@gmail.com, jurate.gailiatiene@gmail.com, gene.gimene@gmail.com, gitaute.jankauskiene@gmail.com, darva.jozefovicene@gmail.com, arturas.kulikauskas@gmail.com, sandra.miseliene@gmail.com, irena.ramoniene@gmail.com, laimute.siaukuliene@gmail.com, arturas.strupas@gmail.com, vidmantas.usackas@gmail.com, laimute.vaitekuniene@gmail.com, diana.vatskiene@gmail.com, zilvinas.juras@gmail.com, daugeliuimok@gmail.com, anglicio.nm@gmail.com</p>	<p>skirta aukstelke.mokykla@gmail.com, bcc (nematomoji kopija): pmdras, bcc (nematomoji kopija): ana.aleksejeva, bcc (nematomoji kopija): anglicio.nm@gmail.com, pekape1921@gmail.com, sakyna@gmail.com, verbunupm@gmail.com, pavadrasa@gmail.com, rastine@bijotai.silale.lt, obelynoim@gmail.com, direktorus@pajuralis.silale.lt, direktore@teneniai.silale.lt, rastine@teneniai.silale.lt, mokykla@zadeikiai.silale.lt, pavaduotoja@pradine.silale.lt, direktorius@pamarys.silute.lt, rastine@pamarys.silute.lt, rastine@gardamas.silute.lt, rastine@juknaičiai.silute.lt, audra.ezerskiene@gmail.com, v.gecrite@micro.lt, d.joksiene@micro.lt, r.jonaitiene@micro.lt, anilingyte@gmail.com, rimpetr@gmail.com, m.lukosaitiene@gmail.com, v.nevardauskiene@micro.lt, sarkva@nmail.com</p>
<p>skirta aukstelke.mokykla@gmail.com, bcc (nematomoji kopija): pmdras, bcc (nematomoji kopija): ana.aleksejeva, bcc (nematomoji kopija): r.jonaitiene@micro.lt, anilingyte@gmail.com, rimpetr@gmail.com, m.lukosaitiene@gmail.com, v.nevardauskiene@micro.lt, sarkva@gmail.com, d.pielikiene@micro.lt, direktorius@katyciai.silute.lt, d.piaipiene@micro.lt, i.stankovicute@micro.lt, d.svenonioniene@micro.lt, z.vaicikauskiene@micro.lt, a.valaitis@micro.lt, v.vindzigelskiene@micro.lt, b.vitkauskiene@micro.lt, tarvydienem@gmail.com</p>	<p>skirta girkalnis_pagr, bcc (nematomoji kopija): neoplanas2000, bcc (nematomoji kopija): gudrim79, bcc (nematomoji kopija): ramike620@yahoo.com, ricardasvinskas@gmail.com, ilgiziumd@raseiniai.lt, zaigimopm@raseiniai.lt, rita.silvieni@bulgusis.lt, gitana.rasmiene@gmail.com, loreta.osokina@gmail.com, panevm@post.rokiskis.lt, alemla@ditlas.lt, lenkimumokykla@gmail.com, pavaduotojastase@gmail.com, kiduliumokykla@gmail.com, robertas.sakas@gmail.com, bartkuvieni@gmail.com, direktorius@slavikumokykla.lt, r.daineliene@gmail.com, rakickiene@gmail.com, cereskeviciene@gmail.com, aukseln@gmail.com, algim66@gmail.com, sigita.mikelioniene@gmail.com, s.jazukevicius@gmail.com, marinata999@gmail.com, zubrickaite.v@gmail.com, elvira.intupiene@gmail.com</p>
<p>skirta girkalnis_pagr, bcc (nematomoji kopija): neoplanas2000, bcc (nematomoji kopija): gudrim79, bcc (nematomoji kopija): edvynas.mrozeris@gmail.com, redabent@gmail.com, galinyte@gmail.com, laminaustr@gmail.com, lidija.brazauskiene@gmail.com, inga.azukiene@gmail.com, d.jazukeviciene@gmail.com, skirmaja@gmail.com, kuncaitiene@gmail.com, ciuziakampiomokykla@gmail.com, kalesnikai_direktore@zebra.lt, kalesnikai_pavaduotojas@zebra.lt, vurvikiene@gmail.com, edvinek01@gmail.com, renata.pet@gmail.com, bernatoviciene@gmail.com, vilyte@gmail.com, v.jakeleviciene@gmail.com, n.ingute@gmail.com, liucijaliucija@gmail.com, r.lenkeviciene@gmail.com, jurga.beleviciute@gmail.com, lpaulauskaite27@gmail.com, ivansankovskij@gmail.com, loreta.jurgeleviciene@gmail.com, linscenien@gmail.com, janinakamanulieni@gmail.com, charlinskiene@gmail.com, kalesnikai_rastine@zebra.lt</p>	<p>skirta laukyme, bcc (nematomoji kopija): rita.mazeik, bcc (nematomoji kopija): veseta, bcc (nematomoji kopija): lina.gabrie@gmail.com, zbukeviciene@gmail.com, rasazy75@gmail.com, levensm@pasvalys.lt, krincinas@pasvalys.lt, pajiesm@pasvalys.lt, vilna.naun@gmail.com, vida.chrapta.viciene@gmail.com, a.jucopm@gmail.com, bbrungas_mokykla@yahoo.com, rastine@ryto.plunge.lt, direktorius@ryto.plunge.lt, V.Liaucienis@ryto.plunge.lt, S.Petkuvieni@ryto.plunge.lt, B.Tivikeni@ryto.plunge.lt, soc.pedagoge@ryto.plunge.lt, raimondas.ryto@gmail.com, lmlivydiene@gmail.com, liucijajuocieniene@gmail.com, kartuciumokykla@gmail.com, nausodziopm@plunge.lt, nausodispavaduotoja@gmail.com, siskoviene.sandra@gmail.com, staneliai_mokykla@yahoo.com, sateikiai@gmail.com</p>
<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu></p> <p>kam: laukyme@mail.com</p> <p>nematoma kopija: rita.mazeik@gmail.com, veseta@delfi.lt, kl.klase@gmail.com, kristutebudr@gmail.com, i.dauderieni@gmail.com, raimisged@gmail.com, daliagreviskiene@gmail.com, emulytes@gmail.com, aldonajankovskaja@gmail.com, zina16@gmail.com, virgkiev@gmail.com, vidmaskir@gmail.com, danguole1961@gmail.com, nlijijana@gmail.com, vidas.peculis@gmail.com, vidulix@gmail.com, rasa.sikarskiene@gmail.com, sigsak@gmail.com, zasmet@gmail.com, vidasblskn@gmail.com, lina.zabziol@gmail.com</p>	<p>skirta laukyme, bcc (nematomoji kopija): rita.mazeik, bcc (nematomoji kopija): veseta, bcc (nematomoji kopija): lina.gabrie@gmail.com, zbukeviciene@gmail.com, rasazy75@gmail.com, levensm@pasvalys.lt, krincinas@pasvalys.lt, pajiesm@pasvalys.lt, vilna.naun@gmail.com, vida.chrapta.viciene@gmail.com, a.jucopm@gmail.com, bbrungas_mokykla@yahoo.com, rastine@ryto.plunge.lt, direktorius@ryto.plunge.lt, V.Liaucienis@ryto.plunge.lt, S.Petkuvieni@ryto.plunge.lt, B.Tivikeni@ryto.plunge.lt, soc.pedagoge@ryto.plunge.lt, raimondas.ryto@gmail.com, lmlivydiene@gmail.com, liucijajuocieniene@gmail.com, kartuciumokykla@gmail.com, nausodziopm@plunge.lt, nausodispavaduotoja@gmail.com, siskoviene.sandra@gmail.com, staneliai_mokykla@yahoo.com, sateikiai@gmail.com</p>

<p>skirta direktorius, bcc (nematomoji kopija): pilenuvnm, bcc (nematomoji kopija): anaita, bcc (nematomoji kopija): julo71@gmail.com, silenava@gmail.com, rastine@zarysktomokykla.lt, bagotoj@gmail.com, r.lengviniene@yahoo.com, zitaka2000@yahoo.com, arimad@gmail.com, edituc3@gmail.com, r.naruseviciene@ausra.kedainiai.lt, nijole.petruoliene@gmail.com, rasapoc@gmail.com, vsiarekiene@yahoo.com, kimligita@gmail.com, lavruke@gmail.com, ningrida@yahoo.co.uk, vilmapetkuvieni@gmail.com, laima_pl@yahoo.com, cernauskiene.nijole@gmail.com, vadeikienevilma@gmail.com, valrammis@gmail.com, accelani@gmail.com, graznadam@yahoo.com, stefu.unikiene@gmail.com, kazlauskien.danut@gmail.com, agne-biologija@inbox.lt</p>	<p>skirta direktorius, bcc (nematomoji kopija): pilenuvnm, bcc (nematomoji kopija): anaita, bcc (nematomoji kopija): jura30@gmail.com, meskauskaite22@gmail.com, arturasinauskas@gmail.com, r.lukoseviciene@ausra.kedainiai.lt, lednam@gmail.com, l.pauliuke@gmail.com, marijaa4@yahoo.com, algisgre@gmail.com, dplibien@gmail.com, romrojus@yahoo.com, audrova@gmail.com, eglusite@gmail.com, jolitagvergziene@gmail.com, rytiskamatka6@gmail.com, tadaslukgo@gmail.com, bredikhmaj@gmail.com, g.burkauskis@gmail.com, daugnoriene.jurate@gmail.com, agailiuniene@gmail.com, rita.grigaitiene@gmail.com, dijemadi@gmail.com, dainakacegav@gmail.com, violeta.kalvaitiene@gmail.com, kerzienta1@gmail.com, r.krivousiene@gmail.com,</p>
<p>daugnoriene.jurate@gmail.com, agailiuniene@gmail.com, rita.grigaitiene@gmail.com, dijemadi@gmail.com, dainakacegav@gmail.com, violeta.kalvaitiene@gmail.com, kerzienta1@gmail.com, r.krivousiene@gmail.com, vida.pociene@gmail.com, audrardausk@gmail.com, irena.ratkuviene@gmail.com, rasa108@yahoo.com, danguoletu@gmail.com, violetazard@gmail.com, marijamsiene@gmail.com, eegis@gmail.com, jurginna@gmail.com, socialinis@ausra.kedainiai.lt, luksiene@gmail.com, slaisve@gmail.com, asta.lapyte74@gmail.com, pdvaivap@gmail.com</p> <p>data: 2016 m balandžio 19 d 15:10</p>	<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu></p> <p>kam: mokykla@gedminai.lt</p> <p>nematoma kopija: mokykla@gedminai.lt, simonalitytesmokykla@gmail.com, gorkio.mokykla@gmail.com, aflula@mail.ru, liudmila65@mail.ru, aleks.ira@mail.ru, ritabakanate@yahoo.com, l.belajev@limarco.com, nadya.59@mail.ru, jelena-bykova@rambler.ru, giedra.bockuviene@gmail.com, bolcemil@gmail.com, nosomasta@gmail.com, rova@mail.ru, lordam64@gmail.com, ljana.dil@gmail.com, info.natalija@gmail.com, darisa1@yandex.ru, ttik@yandex.ru, man.fiz@inbox.ru</p>
<p>tomoji kopija): mokykla, bcc (nematomoji kopija): i.simonalitytes, bcc (nematomoji kopija): gorkio.mokykla, i.v.gorbachova@gmail.com, jgorskaja@mail.ru, ivanchenko5858@mail.ru, t.kaluznaja@gmail.com, kavalerija@yandex.ru, kaupiene@mail.ru, tatjanaraginyte@gmail.com, olgakerpiskiene@gmail.com, irina.kolbasova@gmail.com, erkiulia@yandex.ru, irasveta57@mail.ru, iva8885454@mail.ru, marafonohka@yandex.ru, viktorija1975@mail.ru, s.krivchenko@gmail.com, elena.krutlova@mail.ru, elena69@balticum-tv.lt, lana.k@mail.ru, malcruta@gmail.com, daiva.mens@inbox.lt, o.morozova@mail.ru, tinnakris@gmail.com, marinamuzyka@mail.ru, nanrina@yandex.ru,</p>	<p>elena.osipova65@mail.ru, jontat77@gmail.com, irmedai@gmail.com, m.pecnikova@mail.ru, nata.plikosova@mail.ru, polchutenko@mail.ru, laimrac@gmail.com, rairena@yandex.ru, alaramoskiene@gmail.com, olgarodina@inbox.ru, tanixusas@yahoo.com, mas-ka@list.ru, jelenaselena@gmail.com, e.sokolenko@rambler.ru, r.staponke@gmail.com, olia-suchova@mail.ru, natalija.sviderskaja@gmail.com, jurisapenkov@mail.ru, jolitaheiz9@gmail.com, elena1020@mail.ru, tamajka@mail.ru, tierpugova@gmail.com, laratokareva@yandex.ru, ulnijole@yandex.ru,</p>
<p>olgavaliukaitė@gmail.com, zakharova.mayya@inbox.ru, mankusevic@gmail.com, oksana.zametta@mail.ru, margarita@zebra.lt, tanya@zukov.eu, pajunomokykla@takas.lt, elia.grigonaviciute@gmail.com, sendvaris@takas.lt, krantasgargzd@gmail.com, agluonenumokykla@gmail.com, dituva10@yahoo.com, dovilupm@zebra.lt, drevnosm@takas.lt, ketpm@takas.lt, kretingalem@gmail.com, lapiai@takas.lt, romabalseviciene@yahoo.com, vpikiupagmokykla@gmail.com, info@daujotomokykla.lt, julius.gindulis@daujotomokykla.lt, loreta.alondeniene@daujotomokykla.lt, raimunda.viskontiene@daujotomokykla.lt, jurate.racinskiene@daujotomokykla.lt, lada.dariauskiene@gmail.com</p>	<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu></p> <p>kam: mokykla@kedainiai.lt</p> <p>nematoma kopija: daliacechanaviciene@gmail.com, dalia.dzimaviciene@gmail.com, kacerauskienev@gmail.com, koreviciene@gmail.com, astutka4@gmail.com, sulcienita@gmail.com, miliukiene@gmail.com, ingakaceviciene@gmail.com, wilija.zic@gmail.com, batkeviciene2533@gmail.com, vait.irena@gmail.com, irena.pus@gmail.com, krirolis@gmail.com, dai3va@gmail.com, virgsc4@gmail.com, vvaldesas@gmail.com, lausamro@gmail.com, zydra.miseviciene@gmail.com, pearnaravosmokykla@takas.lt, i.dauderiene@gmail.com,</p>

<p>vioreta_luodine@gmail.com, I.petrausk@gmail.com, vilapo@gmail.com, vida.ramarauskiene@gmail.com, sinjur76@yahoo.com, truskavosmokykla@gmail.com, krazantespagmok@takas.lt, anatoiljus.aktinas@elvyrava.lt, audrone.barakauskiene@elvyrava.lt, daiva.jemeljanoviene@elvyrava.lt, dalia.butkuviene@elvyrava.lt, dalia.drukeniene@elvyrava.lt, danguole.kucinskiene@elvyrava.lt, edmundas.urbutis@elvyrava.lt, virginijus.valciukas@elvyrava.lt, ginta.maziliauskiene@elvyrava.lt, gilana.kerpiene@elvyrava.lt, ieva.linkeviciene@elvyrava.lt, inga.zablockiene@elvyrava.lt, irina.kaspariene@elvyrava.lt, kristina.jonaitiene@elvyrava.lt, ligita.norkute@elvyrava.lt, loreta.mickuniene@elvyrava.lt, nerijus.sarasikas@elvyrava.lt, danute.risoviene@elvyrava.lt, ...@elvyrava.lt</p>	<p>skirta mokykla, bcc (nematomoji kopija): dalisechanavi, bcc (nematomoji kopija): dalia.dzimiric, bcc (i ramonda.andruskiene@elvyrava.lt, rasa.skrodeniene@elvyrava.lt, robertas.nekrasas@elvyrava.lt, sandra.drungilene@elvyrava.lt, saulius.sceponavicius@elvyrava.lt, stase.zymantiene@elvyrava.lt, vilma.lucinskiene@elvyrava.lt, lyksilis2@takas.lt, loliumadmin@takas.lt, rimani@gmail.com, danaeii@gmail.com, ligita8@gmail.com, ricardask@yahoo.com, juozas123@gmail.com, rainava@gmail.com, a.ralovciciene@gmail.com, antpranck@gmail.com, Regina.Damanskiene@gmail.com, rassa44@gmail.com, asta.vaiculene@manopastas.lt, audrusds@gmail.com, daivalinc@gmail.com, sulskiki@gmail.com, al61bi@gmail.com, ...@elvyrava.lt</p>
<p>daivainc@gmail.com, sulskiki@gmail.com, al61bi@gmail.com, nijole.alijo@gmail.com, simanausk.ri@gmail.com, jolkada04@gmail.com, astike.ai@gmail.com, vibiliu@gmail.com, laimysas1@gmail.com, dadomaiten@gmail.com, rasmatu@gmail.com, genutem@gmail.com, linakv@inbox.lt, egl.brazait95@gmail.com, birute.vasiliaus@gmail.com, audros72@gmail.com, mockpmd@gmail.com, vidsodmla@takas.lt</p>	<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu> kam: nesterova.ala@gmail.com nematoma kopija: sandraستر@gmail.com, egle.kirsiene@gmail.com, vaidakras00@gmail.com, jolitamickiene@gmail.com, zabutkiene.e@gmail.com, daliusgrabauskas@gmail.com, jurate36@yahoo.com, ramunepas@gmail.com, saubrigas@gmail.com, salomeja78@gmail.com, n.banotiene@gmail.com, nadezdasak@gmail.com, birute.ceinorute@gmail.com, asjute@gmail.com, teresa.solnik@gmail.com, valciukiene.virginija@gmail.com, emilijale@gmail.com, asta.juchneviene@gmail.com, ivasvirga@gmail.com, rihrtava@gmail.com</p>
<p>.....@gmail.com, dainavyte@gmail.com, t.biciunas@yahoo.com, ramunasgrunskis@gmail.com, adujolanta28@yahoo.com, lindalyte@gmail.com, joite1917@gmail.com, skirmante.v@gmail.com, rutabik@gmail.com, I.pravackiene@gmail.com, valdasribi@gmail.com, mobys666@gmail.com, kedaniubcsavi@gmail.com, loretapab@yahoo.com, svetbirute@gmail.com, livilas@gmail.com, ritakarevieni3@gmail.com, kristinanorkuniene@gmail.com, baltvile@gmail.com, zydrecivil@gmail.com, smilgaxm@yahoo.com, kavelauks@gmail.com, g.juskiene@gmail.com, ionabaneviene@gmail.com, jolanta.klimova@gmail.com, qnoreikiene@gmail.com.</p>	<p>ladomaitiene@gmail.com, raginte@gmail.com, xvitilijax@gmail.com, sigjus@gmail.com, e.sirostavicius@gmail.com, rytas.kedainiai@gmail.com, jurgitabartkute82@gmail.com, dalia529@yahoo.com, dchochloviene@gmail.com, igiedraitiene@gmail.com, jodemiso@gmail.com, viljas@gmail.com, ingridajonyniene@gmail.com, lijanele2005@yahoo.com, liija.lauciuviene@gmail.com, nmykolaitiene@gmail.com, marjamsiene@gmail.com, petrauskasv@yahoo.co.uk, rolanapeltroniene@gmail.com, samane1@zebra.lt, jolste@super.lt, staloster@gmail.com, pavaduotoja@gmail.com, satoskyte@gmail.com, vasiliauskiene.braske@gmail.com.</p>
<p>skirta nesterova.ala, bcc (nematomoji kopija): sandraستر, bcc (nematomoji kopija): egle.kirsiene, bcc (nen genovaite.vysniauskiene@gmail.com, audrova@gmail.com, editka76@gmail.com, gudziunu.mokykla@yahoo.com, rita.karnilaviciene@gmail.com, mokykla@labunava.kedainiai.lm.lt, j.alisauskiene@gmail.com, baltvigis@gmail.com, aldonai.bukauskienei@gmail.com, rusne.f@gmail.com, gilmante@gmail.com, dovyda.dia@gmail.com, sandravarkalaitė@gmail.com, audragnik@gmail.com, gintare7@gmail.com, edita.saukaityte@gmail.com, vilmatoniene73@gmail.com, onechaeva@gmail.com, virginija.paulukaitiene@gmail.com, virginija.poderiene@gmail.com, ramutesaltoniene@yahoo.com, zaduoja@gmail.com, saulius.stanionis@gmail.com, n.steibliene@micro.lt, urbalma@gmail.com, IS anksto dekoju jums,</p>	<p>saulius.stanionis@gmail.com, n.steibliene@micro.lt, urbalma@gmail.com, jurgitavtk@gmail.com, blondienei@gmail.com, a.vikeliene@gmail.com, ritakuc@gmail.com, e.skipariene@gmail.com, audra.urneziute@gmail.com, ciandres@gmail.com, bagdoniene.roma@gmail.com, n.ceidrene@gmail.com, viktorjapauksisnyte@gmail.com, laimailev@gmail.com, krasilnikindalia@gmail.com, audraluk219@gmail.com, justina1129@gmail.com, aurena.rimosaitiene@gmail.com, robesulcas@gmail.com, jolita.tausanskiene@gmail.com, linux2@hotmail.com, uligita@hotmail.com</p>

<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu> kam: direktorius@gasciunai.joniskis.lm.lt</p> <p>nematoma kopija: pavadoutoja@gasciunai.joniskis.lm.lt, vadybait@gmail.com, buhalterija@gasciunai.joniskis.lm.lt, jurgita.staskiene@gmail.com, mok.mildadidzike@gmail.com, kriukai@gmail.com, mindmok@gmail.com, info@jnm.lt, rastine@vdm.lt, gausantiskia@takas.lt, jane.pociene@girdziai.lt, kairaitiene@girdziai.lt, ambrozaitiene@girdziai.lt, bilotiene@girdziai.lt, danguole.juscione@gmail.com, gendroliene@girdziai.lt, kiljunas@girdziai.lt, kontenis@girdziai.lt, mikalkeniene@girdziai.lt, molcankiniene@girdziai.lt, evile@vdm.lt</p>	<p>skirta direktorius, bcc (nematomoji kopija): pavadoutoja, bcc (nematomoji kopija): vadybait, bcc (nematomoji kopija): liudmila@girdziai.lt, patasiene@girdziai.lt, pikiciuniene@girdziai.lt, pnatiene@girdziai.lt, jolanta.pociene@girdziai.lt, reinolcaite@girdziai.lt, rucinskiene@girdziai.lt, sasnauskiene@girdziai.lt, straukas@girdziai.lt, vaskyte@girdziai.lt, aidas.pavalkis@gmail.com, adanileviciute429@gmail.com, daiwai@hotmail.com, danute58@gmail.com, janerai@gmail.com, jurgsm@hotmail.com, deskienem@gmail.com, mastasenkovas@gmail.com, rimantaslavikas@gmail.com, rimantpa@gmail.com, rimutegrafke@gmail.com, vida.simuliniene@gmail.com, vilmike66@gmail.com, direktorius@sereda.w3.lt, skirsneminesmo@takas.lt</p>
<p>smalininkm@gmail.com, mokykla@simkaiciu.jurbarkas.lm.lt, pagr@palomenes.kaisiadorys.lm.lt, paparciu.mokykla@kaisiadorys.lt, akvile.grigiene28@gmail.com, daliapaparciai@gmail.com, noruna@gmail.com, d.derskiene@gmail.com, direktore@junaicio.kaisiadorys.lm.lt, zaslui.mokykla@kaisiadorys.lt, akmenynupm@gmail.com, alksnine@gmail.com, jungenu.p.m@takas.lt, liubavopm@erdves.lt, dalia.lapeniene@vileisiumokykla.lt, daiva.miciene@vileisiumokykla.lt, jurate.morkuniene@vileisiumokykla.lt, mokykla@vileisis.kaunas.lm.lt, humprm@hprm.kaunas.lm.lt, dainagirdzeviciene@gmail.com, sauleeim@gmail.com, teresire@gmail.com, alma77337@gmail.com, vitamati@shoo.com</p>	<p>smalininkm@gmail.com, mokykla@simkaiciu.jurbarkas.lm.lt, pagr@palomenes.kaisiadorys.lm.lt, paparciu.mokykla@kaisiadorys.lt, akvile.grigiene28@gmail.com, daliapaparciai@gmail.com, noruna@gmail.com, d.derskiene@gmail.com, direktore@junaicio.kaisiadorys.lm.lt, zaslui.mokykla@kaisiadorys.lt, akmenynupm@gmail.com, alksnine@gmail.com, jungenu.p.m@takas.lt, liubavopm@erdves.lt, dalia.lapeniene@vileisiumokykla.lt, daiva.miciene@vileisiumokykla.lt, jurate.morkuniene@vileisiumokykla.lt, mokykla@vileisis.kaunas.lm.lt, humprm@hprm.kaunas.lm.lt, dainagirdzeviciene@gmail.com, sauleeim@gmail.com, teresire@gmail.com, alma77337@gmail.com, vitamati@shoo.com</p>
<p>skirta direktorius, bcc (nematomoji kopija): pavadoutoja, bcc (nematomoji kopija): vadybait, bcc (nematomoji kopija): juraciukas66@gmail.com, daliakarvelienu@gmail.com, o.kimbrauskiene@gmail.com, zemingrida@gmail.com, vaivajo@gmail.com, ztmina@gmail.com, rak4387@gmail.com, irena.simonaityte@gmail.com, kosmejai@hotmail.com, admin@petrasiunai.kaunas.lm.lt, v.buksiene@gmail.com, irina.kloviene@gmail.com, rima248@yahoo.com, biruciukasgau@gmail.com, mdangra@gmail.com, esutekiviciute@gmail.com, Kizysr123@gmail.com, virgvirb@hotmail.com, kryzeviciene5@gmail.com, aurelija.leo@gmail.com, rimantukas@yahoo.com, jencienestela@gmail.com, birutepl@gmail.com, kristulele@gmail.com, daiva101@gmail.com</p>	<p>skirta direktorius, bcc (nematomoji kopija): pavadoutoja, bcc (nematomoji kopija): vadybait, bcc (nematomoji kopija): draskyte@girdziai.com, mdangra@gmail.com, esutekiviciute@gmail.com, Kizysr123@gmail.com, virgvirb@hotmail.com, kryzeviciene5@gmail.com, aurelija.leo@gmail.com, rimantukas@yahoo.com, jencienestela@gmail.com, birutepl@gmail.com, kristulele@gmail.com, daiva101@gmail.com, virmantas@zebra.lt, a.elsteryte@yahoo.com, gretasiusiene@gnail.com, satumas7@gmail.com, jurgitoo@gmail.com, nerijus.rinbox.lt, vilram2004@yahoo.com, zendia75@gmail.com, psichologe.inga@gmail.com, k.litvinaitis@gmail.com</p>
<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): kumeciu.mokykla, bcc (nematomoji kopija): kasinskjurate, bcc (nematomoji kopija): rastine@makniunai.alytus.lm.lt</p> <p>nematoma kopija: kumeciu.mokykla@takas.lt, kasinskjurate@gmail.com, rasacerniauskaite@yahoo.com, kurklaidir@erdves.lt, traupis_mok@yahoo.com, viesintosmokykla@erdves.lt, gediminas.janeliunas@gmail.com, germaniskiomokykla@gmail.com, kratiskiumok@gmail.com, medpmok@delfi.lt, nrmok@takas.lt, papilyis.mokykla@gmail.com, sauleimok@gmail.com, biblioteka@saulesmokykla.lt, asta.cerniauskiene@leipalingis.lt, nerijus.dzingelevicius@leipalingis.lt, liepaite.vid@gmail.com, mantas.balcus@leipalingis.lt, buhalterija@leipalingis.lt, kumeciu@leipalingis.lt</p>	<p>skirta rastine, bcc (nematomoji kopija): kumeciu.mokykla, bcc (nematomoji kopija): kasinskjurate, bcc (nematomoji kopija): regina.vitkauskiene@leipalingis.lt, jurgita.grusauskiene@leipalingis.lt, mokykla@leipalingis.lt, elvyra.c@vieciunai.lt, danute@vieciunai.lt, l.dinelis@gmail.com, valdovil@gmail.com, rastine@vieciunai.lt, biblioteka@vieciunai.lt, irena@vieciunai.lt, beizioniumokykla@gmail.com, kietaviskiumokykla@gmail.com, kietavmokykla@gmail.com, info@jonelis.lt, medolga58@gmail.com, danutesin@gmail.com, jakovleviene@gmail.com, rimulytes123@gmail.com, kulva.mokykla@gmail.com, neringa.petruseviciene@gmail.com, orinta.smailiene@gmail.com, guscusius.h@gmail.com, zeimiai.mokykla@gmail.com, mokpanoteria@gmail.com</p>

<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu></p> <p>kam: juozasnavickas@gmail.com</p> <p>nematoma kopija: danutejakubaviciene@gmail.com, snaige66@gmail.com, navickienmarija@gmail.com, jurpeta@gmail.com, leoniene70@gmail.com, rugimante@gmail.com, naujaliene@gmail.com, almabulo@gmail.com, antanas.jurciukonis@gmail.com, kalimaviciene@gmail.com, ausrytepi@gmail.com, daina.gurmeniene@gmail.com, treneriss@yahoo.com, avaitkevicius@gmail.com</p>	<p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu></p> <p>kam: salakas@salakas.lt</p> <p>nematoma kopija: visstaukesmokykla@yahoo.com, likiskel@likiskelai.alytus.lm.lt, I.stanioniene@gmail.com, biblioteka@panemune.alytus.lm.lt, buhalterija@panemune.alytus.lm.lt, virguz@gmail.com, rasuri@gmail.com, violelanar@gmail.com, pestininkiene@inbox.lt, Jakubelska@nkm.lt, gimvajoga@gmail.com, daina.vk@gmail.com, laima1972@gmail.com, audrone.alytus@gmail.com, raimebara@yahoo.com, rita.barysiene@gmail.com, pilinf@pilakalnis.alytus.lm.lt, staseantanaitiene@gmail.com, imarcuatiene@gmail.com, erika.stanevic@gmail.com</p>
<p>daina.vk@gmail.com, laima1972@gmail.com, audrone.alytus@gmail.com, raimebara@yahoo.com, rita.barysiene@gmail.com, pilinf@pilakalnis.alytus.lm.lt, staseantanaitiene@gmail.com, imarcuatiene@gmail.com, erika.stanevic@gmail.com, almeidute@yahoo.fr, aidar@inbox.lt, vile.petraviciene@gmail.com, n.jolita@gmail.com, rudaviciene@gmail.com, jolantabuteniene@yahoo.com, virginijabu@gmail.com, dalija35@gmail.com, reda.ledziene@gmail.com, avastariene@gmail.com, levendster@gmail.com</p>	<p>skirta mokykla, bcc (nematomoji kopija); kastonupm, bcc (nematomoji kopija); saulemok, bcc (nematomoji kopija)</p> <p>nuo: Sandra Maleronkaitė <samaleronk@stud.mruni.eu></p> <p>kam: mokykla@volunge.alytus.lm.lt</p> <p>nematoma kopija: kastonupm@gmail.com, saulemok@gmail.com, rastine@azuolyno-m.lt, lietavamok@jonava.net, direktorius@saule.joniskis.lm.lt, rastine@jvdm.lt, antakalnio.mokykla@kaisiadorys.lt, eiguliuvm@eiguliai.kaunas.lm.lt, mazvydovm@mazvydas.kaunas.lm.lt, mokykla@krapagrindine.lt, dalia.dzimaviciene@gmail.com, mokykla@kedainiai.lt, lyksilis2@takas.lt, mokykla@skpm.lt, jtoraicio@gmail.com, angele.kancauskiene@senamiestismazeikiai.lt, inturkespm@inturke.w3.lt, dirpki@gmail.com, klovmok@gmail.com, baltijos.mokykla@zebra.lt.</p>